

2013

ING België NV

Jaarverslag

1 Inhoudsopgave

1	INHOUDSOPGAVE	2
2	KERNCIJFERS	4
2.1	RESULTATENREKENING	4
2.2	BALANS	4
3	RAPPORT VAN DE RAAD VAN BESTUUR OVER DE GECONSOLIDEERDE REKENINGEN VAN ING BELGIË NV	5
3.1	COMMENTAREN OP DE FINANCIËLE REKENINGEN	5
3.1.1	<i>Veranderingen in de consolidatiekring</i>	5
3.1.2	<i>Geconsolideerde balans</i>	5
3.1.3	<i>Geconsolideerde resultatenrekeningen</i>	8
3.2	PROFIEL: ING IN BELGIË	9
3.3	SOCIALE BALANS	9
3.4	RISICOBEBEER	9
3.5	EVENEMENTEN SINDE AFSLUITING VAN HET BOEKJAAR	9
3.6	INFORMATIE AANGAANDE BIJKANTOREN	10
3.7	ONDERZOEK EN ONTWIKKELING	10
3.8	INFORMATIE AANGAANDE HET GEBRUIK VAN FINANCIËLE INSTRUMENTEN	10
3.9	VOORUITZICHTEN	10
3.10	WETTELIJKE BEPALINGEN SAMENSTELLING AUDITCOMITÉ	10
4	ING BELGIË NV EN DE REGELS VAN CORPORATE GOVERNANCE	11
4.1	HUIDIGE STAND VAN ZAKEN	11
4.2	POSITIE VAN ING BELGIË INZAKE DE BELGISCHE CORPORATE GOVERNANCE CODE	11
4.3	RAAD VAN BESTUUR	12
4.4	DIRECTIECOMITÉ	13
4.5	SPECIALE COMITÉS	14
5	BESTUURS-, TOEZICHTS- EN EXTERNE AUDITOR ORGANEN VAN ING BELGIË	15
5.1	RAAD VAN BESTUUR	15
5.2	STATUTAIRE AUDITOR	16
5.3	DIRECTIECOMITÉ	16
6	INFORMATIE OVER DE VENNOOTSCHAP	17
7	DE GECONSOLIDEERDE JAARREKENINGEN	19
7.1	GECONSOLIDEERDE BALANS	19
7.2	GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING	20
7.3	GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT	21
7.4	MUTATIEOVERZICHT – GECONSOLIDEERD EIGEN VERMOGEN	23
7.5	OVERZICHT VAN DE GECONSOLIDEERDE GEREALISEERDE EN NIET-GEREALISEERDE RESULTATEN	25
7.6	INFORMATIE BIJ DE GECONSOLIDEERDE REKENINGEN	26
7.6.1	<i>Naleving van IFRS</i>	26
7.6.2	<i>Informatie over de vennootschap</i>	26
7.6.3	<i>Waarderings voor presentatie</i>	26
7.6.4	<i>Grondslagen voor financiële verslaggeving</i>	31
7.6.5	<i>Risicobeheer</i>	44
7.6.6	<i>Beheer van het kapitaal</i>	61
7.7	TOELICHTING	69
7.7.1	<i>Toelichting bij de Geconsolideerde Balans</i>	69
Toelichting 1:	<i>Geldmiddelen en tegoeden bij centrale banken</i>	69
Toelichting 2:	<i>Financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden</i>	69

Toelichting 3:	<i>Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening</i>	69
Toelichting 4:	<i>Financiële activa beschikbaar voor verkoop</i>	70
Toelichting 5:	<i>Leningen en vorderingen</i>	71
Toelichting 6:	<i>Ter afdekking gebruikte derivaten (activa)</i>	71
Toelichting 7:	<i>Materiële vaste activa</i>	72
Toelichting 8:	<i>Vastgoedbeleggingen</i>	73
Toelichting 9:	<i>Goodwill en andere immateriële vaste activa</i>	74
Toelichting 10:	<i>Uitgestelde belastingvorderingen</i>	75
Toelichting 11:	<i>Deelnemingen in ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat, dochterondernemingen en joint ventures</i>	77
Toelichting 12:	<i>Overige activa</i>	79
Toelichting 13:	<i>Activa beschikbaar voor verkoop</i>	79
Toelichting 14:	<i>Financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden</i>	79
Toelichting 15:	<i>Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening</i>	80
Toelichting 16:	<i>Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen afgeschreven kostprijs</i>	81
Toelichting 17:	<i>Financiële verplichtingen verbonden aan overdragen financiële activa (repo)</i>	82
Toelichting 18:	<i>Ter afdekking gebruikte derivaten (passiva)</i>	82
Toelichting 19:	<i>Voorzieningen</i>	83
Toelichting 20:	<i>Uitgestelde belasting schulden</i>	87
Toelichting 21:	<i>Overige passiva</i>	88
Toelichting 22:	<i>Direct opvraagbaar aandelenkapitaal</i>	88
Toelichting 23:	<i>Eigen vermogen toerekenbaar aan houders van eigen vermogensinstrumenten van de onderneming</i>	88
7.7.2	<i>Toelichting bij de winst- en verliesrekening</i>	90
Toelichting 24:	<i>Netto rentebaten</i>	90
Toelichting 25:	<i>Netto baten uit provisies en vergoedingen</i>	91
Toelichting 26:	<i>Gerealiseerde winsten en verliezen op financiële activa en verplichtingen die niet tegen reële waarde worden gewaardeerd in de winst- en verliesrekening</i>	91
Toelichting 27:	<i>Nettowinsten of verliezen op financiële activa en verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden</i>	92
Toelichting 28:	<i>Nettowinsten en verliezen op financiële activa en verplichtingen gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening</i>	92
Toelichting 29:	<i>Aanpassingen van de reële waarde bij de administratieve verwerking van afdekkingstransacties</i>	92
Toelichting 30:	<i>Herwaarderingen van valutakoersverschillen</i>	93
Toelichting 31:	<i>Winsten en verliezen op het niet langer opnemen van andere dan voor verkoop aangehouden activa</i>	93
Toelichting 32:	<i>Andere netto bedrijfsinkomsten</i>	93
Toelichting 33:	<i>Personeelskosten</i>	94
Toelichting 34:	<i>Algemene en administratieve kosten</i>	94
Toelichting 35:	<i>Bijzondere waardeverminderingen</i>	95
Toelichting 36:	<i>Belastinglasten verbonden met de winst (verlies) uit voortgezette bedrijfsactiviteiten</i>	95
7.7.3	<i>Aanvullende informatie</i>	97
7.7.4	<i>Bezoldiging van de leden van de Raad van Bestuur en van het Directiecomité</i>	115

8 VERSLAG VAN DE COMMISSARIS AAN DE ALGEMENE VERGADERING DER AANDEELHOUDERS VAN ING BELGIË NV OVER DE GECONSOLIDEERDE JAARREKENING OVER HET BOEKJAAR AFGESLOTEN OP 31 DECEMBER 2013..... 117

2 Kerncijfers

2.1 Resultatenrekening

ING België NV - Geconsolideerde resultatenrekening			
In miljoenen EUR	2013	2012	%
Totaal inkomsten	3.505	3.288	+7%
<i>waarvan: netto rentebaten</i>	2.735	2.609	+5%
Totaal uitgaven	(1.958)	(2.031)	-4%
Voorzieningen voor kredietverliezen	(220)	(206)	+7%
Aandeel van entiteiten via vermogensmutatiemethode	3	-	N/A
Inkomsten voor belastingen	1.330	1.051	+26%
Belastingen	(356)	(279)	+28%
Inkomsten na belastingen	974	772	+26%

2.2 Balans

ING België NV - Activa			
In miljoenen EUR	2013	2012	%
Vorderingen op kredietinstellingen	12,611	14,627	-14%
Financiële activa aan reële waarde	20,245	41,762	-52%
Beleggingseffecten	19.560	20,408	-4%
Leningen en vorderingen	83,154	82,996	+0%
Overige activa	7.900	8,397	-6%
Totaal Activa	143.470	168.190	-15%

ING België NV - Leningen en vorderingen			
In miljoenen EUR	2013	2012	%
Voorschotten op vaste termijn en roll-over	41,514	42,127	-1%
Hypothecaire kredieten	30,946	30,206	+2%
Voorschotten op zichtrekeningen	7,849	8,087	-3%
Lease	3,207	3,124	+3%
Obligaties	365	103	+254%
Overige kredieten	98	97	+0%
- Voorzieningen voor verliezen op kredieten	-824	-749	+10%
Totaal Leningen en vorderingen	83.154	82.996	+0%

ING België NV - Passiva en Eigen vermogen			
In miljoenen EUR	2013	2012	%
Schulden aan kredietinstellingen	9.915	14,994	-34%
Schulden aan cliënten	95,226	90,261	+6%
Financiële passiva aan reële waarde	22.911	44.780	-49%
Overige passiva	5,341	7,077	-26%
Eigen vermogen	10,077	11,078	-9%
Kapitaal en reserves	8,898	10,108	-11%
Resultaat van het boekjaar	978	772	+27%
Achtergestelde schulden	202	198	+2%
Totaal Passiva	143.470	168.190	-15%

ING België NV - Schulden aan cliënten			
In miljoenen EUR	2013	2012	%
Spaarrekeningen	40,194	38,101	+5%
Andere Cliëntenrekeningen	38,396	36,377	+6%
Termijndeposito's van ondernemingen	9.190	9,796	-6%
Schulden vertegenwoordigd door effecten	7,495	5,986	+25%
Totaal Schulden aan cliënten	95.275	90,261	+6%

3 Rapport van de Raad van Bestuur over de geconsolideerde rekeningen van ING België NV

Brussel
21 Maart 2014
Beheersrapport 2013

3.1 Commentaren op de Financiële Rekeningen

3.1.1 Veranderingen in de consolidatiekring

Het bijkantoor in Frankrijk (Parijs) van ING België NV verliet gedurende het jaar de consolidatiekring; cijfers van de zetel zijn inbegrepen tot eind april 2013.

Finanziaria en Eurosim, beide in de consolidatiekring gewaardeerd aan vermogensmutatiemethode, werden in 2013 geliquideerd.

In 2013 ging de transfer van Financial Markets activiteiten naar de ING Bank NV Belgian Branch (een buitenlandse zetel van ING Bank NV in België) verder. In september werden de inflatie gelinkte activiteiten uit ING België NV getransfereerd.

3.1.2 Geconsolideerde balans

3.1.2.1 Globaal

Hoogtepunten van 2013	
Inkomsten na belastingen	EUR 974 miljoen (+ 26%)
Klantendeposito's	EUR 95.3 miljard (+ 6%)
Leningen aan klanten	EUR 83.2 miljard (flat) (exit zetel Frankrijk)
Klanten	+ 62.000
Tier 1 (Basel II)	20,5%
Tier 1 (Basel III) (pro forma)	17,7%
Leverage ratio	6,1%

Rik Vandenberghe, CEO van ING België NV: **"Ik ben heel trots op ING België, op onze resultaten en op wat onze medewerkers voor onze klanten bereikt hebben."**

ING België NV heeft in 2013 een resultaat na belastingen van EUR 974 miljoen gerealiseerd. Dit indrukwekkend resultaat betekent een stijging tegenover vorig jaar van EUR 202 miljoen. De bank gaat verder met de succesvolle uitvoering van haar commerciële strategie "direct waar mogelijk, advies waar nodig" en haar discipline om de kosten strikt te beheersen.

ING België NV werd bekroond als "Bank van het Jaar" 2013 door *The Banker*. In 2013 heeft ING België NV verder haar online en mobiele kanalen verbeterd; alle kanalen zijn complementair voor een maximale gebruiksvriendelijkheid en flexibiliteit:

- In 2013 heeft ING *persoonlijk advies vereenvoudigd*: klanten kunnen advies krijgen van een gespecialiseerde ING medewerker en kunnen zich van overal aanmelden, bijvoorbeeld van thuis uit, om voor advies-gerelateerde producten, zoals investering- of lening producten in te tekenen.
- De nieuwe *ING Smart Banking app* voor tablets, gelanceerd in september, werd heel goed ontvangen door onze klanten. ING's Smart Banking applicaties voor smartphones en tablets werden sinds 2011 448,000 keer gedownload.

- De succesvolle transformatie van *het kantorennet* ging ook verder. Meer dan 600 van de 748 kantoren zijn nu volledig tot meer open en klantvriendelijke kantoren gerenoveerd. Om onze klanten de meervoudige voordelen van online en mobiel bankieren te helpen ontdekken, werden er tablets & Wifi in de kantoren geïnstalleerd.
- ING werd uitgeroepen tot *Beste Private Bank in België* door World Finance. Haar activa onder beheer namen in 2013 verder toe.
- *Kleine en middelgrote ondernemingen en lokale overheden* hebben ook voordeel gehaald uit de expertise van ING: zie het nieuwe financieringsprogramma met de Europese Investeringsbank om KMO's te helpen financieren (met een aantrekkelijke rentevoet) plus de uitgifte van middellange termijn schuldinstrumenten met 8 Vlaamse steden / gemeenten. Via 16 businesscentra, verspreid over heel België, biedt ING ook advies op maat aan voor zakelijke klanten, voor Midcorporate en Institutionele klanten. ING heeft ook haar leiderspositie versterkt in het Midcorp segment: 35% van de Belgische familiebedrijven duiden ING aan als hun hoofdbank.
- De sterke toename in spaar- en zichtrekeningen wordt weerspiegeld in de continue groei van het klantenbestand (+62.000 nieuwe klanten in 2013; +500.000 sinds 2007) en het succes van de ING Lion Account (de gratis online zichtrekening; meer dan 100.000 nieuwe openingen in 2013).

Naast deze indrukwekkende resultaten, behield ING België NV sterke ratio's in 2013:

- *de solvabiliteitsratio* blijft heel solide met een pro-forma Tier 1 ratio van 17.7% (Basel III definitie); volgens de Basel II definitie, bedraagt de Tier 1 ratio 20.5% (tegenover 22.5% in 2012);
- een comfortabele *leverage ratio* van 6.1%;
- *een solide liquiditeitspositie*, ondersteund door een sterke balans tussen activa en passiva.

In het volgende hoofdstuk worden de financiële resultaten van ING België NV verder becommentarieerd.

3.1.2.2 Geconsolideerde balans - Analyse per segment

ING België NV - Activa			
In miljoenen EUR	2013	2012	%
Vorderingen op kredietinstellingen	12,611	14,627	-14%
Financiële activa aan reële waarde	20,245	41,762	-52%
Beleggingseffecten	19,560	20,408	-4%
Leningen en vorderingen	83,154	82,996	+0%
Overige activa	7,900	8,397	-6%
Totaal Activa	143.470	168.190	-15%

De **totale activa** daalden met EUR 24.7 miljard of 15%.

Dit is hoofdzakelijk gelinkt aan de Financiële activa gewaardeerd aan reële waarde die daalden met EUR - 21.5 miljard of -52%. Laatstgenoemde is bijna volledig toe te schrijven aan een groot aantal vervroegde stopzettingen en schuldvernieuwingen, uitgevoerd sinds september, met externe tegenpartijen en ING entiteiten. Een daling werd ook waargenomen bij hedging transacties die geleid hebben tot een overschatting van de situatie in 2012 (niet gecompenseerde interne asymmetrische operaties voor Eur 6,5 miljard). Gelijkwaardige evolutie is zichtbaar aan de passiefzijde. De transfer van de inflatie gelinkte activiteiten van ING België NV naar de ING Bank NV Belgian Branch heeft in mindere mate de reductie van deze activa beïnvloed.

De uitstaande *Vorderingen op kredietinstellingen* waren in 2013 14% of EUR 2 miljard lager dan in 2012. Vooral de blootstelling aan ING Groep werd verlaagd: het uitstaande bedrag in gesecuritiseerde activa van ING Bank NV (Dutch Lion obligaties) daalde met EUR -1 miljard. De leningen aan ING Groep daalden met EUR -0.9 miljard.

ING België NV - Leningen en vorderingen			
In miljoenen EUR	2013	2012	%
Voorschotten op vaste termijn en roll-over	41,514	42,127	-1%
Hypothecaire kredieten	30,946	30,206	+2%
Voorschotten op zichtrekeningen	7,849	8,087	-3%
Lease	3,207	3,124	+3%
Obligaties	365	103	+254%
Overige kredieten	98	97	+0%
- Voorzieningen voor verliezen op kredieten	-824	-749	+10%
Totaal Leningen en vorderingen	83.154	82.996	+0%

Het totaal aan *leningen en vorderingen* evolueert dit jaar een stabiel (EUR +158 miljoen).

Indien we het vertrek van het bijkantoor in Frankrijk in mei 2013 (in 'Voorschotten op vaste termijn en roll-over') uit de consolidatiekring van ING België NV buiten beschouwing laten (EUR - 1.5 miljard), alsook de herklassering van een obligatie van EUR 300 miljoen die in 2012 in de beleggingsportefeuille geboekt werd en in 2013 deel uitmaakt van de obligatieportefeuille van de leningen en vorderingen, bedraagt de evolutie tegenover vorig boekjaar EUR 1,4 miljard.

Deze stijging heeft bijna volledig plaatsgevonden op de Belgische markt. Dit toont opnieuw aan dat ING België NV een belangrijke deelname levert aan de Belgische economie.

De toename in de leningen en vorderingen werd vooral gerealiseerd in de voorschotten op vaste termijn (EUR + 900 miljoen) en in de hypothecaire kredieten (EUR + 400 miljoen).

ING België NV - Passiva en Eigen vermogen			
In miljoenen EUR	2013	2012	%
Schulden aan kredietinstellingen	9.915	14,994	-34%
Schulden aan cliënten	95,226	90,261	+6%
Financiële passiva aan reële waarde	22.911	44.780	-49%
Overige passiva	5,341	7,077	-26%
Eigen vermogen	10,077	11,078	-9%
Kapitaal en reserves	8,898	10,108	-11%
Resultaat van het boekjaar	978	772	+27%
Achtergestelde schulden	202	198	+2%
Totaal Passiva	143.470	168.190	-15%

Het totaal van de *passiva en het eigen vermogen* daalde met EUR -24.7 miljard of -15%

De *Financiële passiva gewaardeerd aan reële waarde* daalden met EUR 22 miljard, of -49%, voornamelijk in de derivaten aangehouden voor handelsdoeleinden (EUR - 19.7 miljard). Dit is bijna volledig toe te schrijven aan een groot aantal vervroegde stopzettingen en schuldvernieuwingen, uitgevoerd sinds september, met externe tegenpartijen en ING entiteiten. Een daling werd ook waargenomen bij hedging transacties die geleid hebben tot een overschatting van de situatie in 2012 (niet gecompenseerde interne asymmetrische operaties voor Eur 6,5 miljard). Gelijkaardige evolutie is zichtbaar aan de actiefzijde.

ING België NV heeft EUR 4.9 miljard interbank financiering (hoofdzakelijk met ING Groep) vervangen door een stijging in de klantendeposito's (zie verder).

Het *Eigen vermogen* daalde met 0.9 miljard, of -8%, omwille van de betaling van een uitzonderlijk dividend aan ING Groep in december 2013.

ING België NV - Schulden aan cliënten			
In miljoenen EUR	2013	2012	%
Spaarrekeningen	40,194	38,101	+5%
Andere Cliëntenrekeningen	38,396	36,377	+6%
Termijndeposito's van ondernemingen	9.190	9,796	-6%
Schulden vertegenwoordigd door effecten	7,495	5,986	+25%
Totaal Schulden aan cliënten	95.275	90,261	+6%

De groei in *Schulden aan klanten* is heel belangrijk in 2013: ING België NV heeft EUR +5 miljard nieuwe deposito's aangetrokken (+6%). Dit is een combinatie van volgende factoren:

- verdere toename in *spaarrekeningen* met 5% (EUR +2.1 miljard), dankzij zowel de ING Lion Premium account (EUR +1.9 miljard) als de ING Orange book (EUR +1 miljard);

- de *klantenrekeningen* stegen met +6%, of EUR +2 miljard: dankzij stijging in de zichtdeposito's van de particulieren (EUR +0.9 miljard), bedrijven (EUR +0.6 miljard) & andere financiële instellingen (EUR +0.6 miljard);

- de *schulden vertegenwoordigd door effecten* toonden ook een belangrijke stijging (+25% of EUR +1.5 miljard): ING België NV heeft met succes in de tweede jaarhelft van 2013 haar "covered bonds" programma gelanceerd. Eind 2013 werd er in totaal EUR 1.25 miljard opgehaald door twee uitgiftes van obligaties. Een publieke uitgifte van EUR 1 miljard met vervaldatum 2018 en een private uitgifte van EUR 250 miljoen met vervaldatum 2023. Beide uitgiftes zijn gewaarborgd door hypothecaire leningen.

De schuldinstrumenten uitgegeven door Record stegen met EUR 300 miljoen.

3.1.3 Geconsolideerde resultatenrekeningen

ING België NV - Geconsolideerde resultatenrekening			
In miljoenen EUR	2013	2012	%
Totaal inkomsten	3,505	3,288	+7%
<i>waarvan: netto rentebaten</i>	2,735	2,609	+5%
Totaal uitgaven	(1.958)	(2.019)	-3%
Voorzieningen voor kredietverliezen	(220)	(218)	+0%
Aandeel van entiteiten via vermogensmutatiemethode	3	-	N/A
Inkomsten voor belastingen	1.330	1051	+26%
Belastingen	(356)	(279)	+28%
Inkomsten na belastingen	974	772	+26%

ING België NV heeft in 2013 een **winst na belastingen** van EUR 974 miljoen geboekt. Dit resultaat betekent een stijging van EUR 202 miljoen of +26% tegenover vorig boekjaar.

De **totale inkomsten** van ING België NV stegen met 7% tot EUR 3,505 miljoen. Een belangrijke stijging is terug te vinden in de netto rentebaten, die stegen van EUR 2,609 miljoen tot EUR 2,735 miljoen (of +5% en EUR +126 miljoen). Deze stijging wordt gedreven door de hogere volumes in spaarproducten in het retail segment, belangrijke leningen toegekend aan institutionele klanten en een significante groei in structured finance. De netto ontvangen commissies daalden met EUR 27 miljoen. Dit is vooral toe te schrijven aan lagere commissies op effecten.

De resterende evolutie in de niet-rentebaten wordt vooral verklaard door een stabielere "debit value adjustment" bij IBIF (entiteit die gestructureerde schuldinstrumenten uitgeeft) in 2013. Vorig boekjaar werd er een significante negatieve waarde-aanpassing geboekt (EUR 179 miljoen in 2012).

De **totale uitgaven** daalden met 3.5% tot EUR 1,958 miljoen, of EUR -73 miljoen.

Een gedisciplineerde kostenbeheersing heeft gezorgd voor meer dan een compensatie van de indexatie van de *personeelskosten* en de inflatie in de *algemene kosten* (in totaal EUR -31 miljoen).

De kostenbasis werd in 2013 negatief beïnvloed door hogere bankentaksen (stijging tegenover vorig boekjaar van EUR +58 miljoen).

De totale afschrijvingen en uitzonderlijke waardeverminderingen bleven stabiel.

De geboekte *voorzieningen* daalden in 2013 met EUR -98 miljoen tegenover vorig boekjaar. In 2012 werd een voorziening van EUR 103 miljoen geboekt voor toekomstige overdrachten van activiteiten van ING België NV naar de ING Bank NV Belgian Branch. In 2013 bedragen de totale voorzieningen EUR 17 miljoen. Nieuwe voorzieningen werden aangelegd voor de maatregelen vastgelegd in een collectieve arbeidsovereenkomst. Deze impact is gedeeltelijk gecompenseerd door een daling in de voorzieningen voor hangende wettelijke geschillen.

De **voorzieningen voor kredietverliezen** stegen tegenover vorig boekjaar met EUR 14 miljoen tot EUR 220 miljoen in 2013. Dit blijft een aanvaardbaar niveau, gezien de huidige economische context (0,19% van de uitstaande bedragen; 0,56% van de risico-gewogen activa).

Ten slotte is er de stijging in **belastingen** met EUR 76 miljoen of +28%, tot EUR 356 miljoen. Dit is in lijn met de stijging van het resultaat voor belastingen.

3.2 Profiel: ING in België

ING Groep is een globale financiële instelling van Nederlandse origine, die bankdiensten, investeringen, levensverzekeringen en pensioendiensten aanbiedt. Meer dan 75.000 ING medewerkers staan ten dienste van meer dan 48 miljoen private, corporate en institutionele cliënten in meer dan 40 landen in Europa, Noord-Amerika, Latijns-Amerika, Azië en Australië. ING staat op de 16de plaats in de top 20 van Europese financiële instellingen volgens marktkapitalisatie (in EUR miljard). Bron: Bloomberg, 30 september 2013.

ING België NV biedt aan alle cliënten een uitgebreid gamma van financiële diensten aan volgens het distributiekanaal van hun keuze (click, call & face). De leidinggevende positie van ING België NV als klantgerichte bank werd aangetoond door het winnen van de "Bank van het Jaar" award, uitgereikt door *The Banker* in 2013.

3.3 Sociale balans

Tijdens het jaar 2013 is het totale personeelsbestand (in voltijdse equivalenten uitgedrukt) in ING België NV (geconsolideerd) gedaald met 5%, van 11.463 tot 10.945. ING België NV (niet geconsolideerd) heeft 531 voltijds equivalenten aangeworven in 2013.

3.4 Risicobeheer

Zie het betreffende hoofdstuk in de geconsolideerde rekeningen (hoofdstuk 7.6.5).

3.5 Evenementen sinds de afsluiting van het boekjaar

Er zijn geen nieuwe gebeurtenissen, tussen de afsluiting van het boekjaar en het publiceren van dit document, andere dan door de Groep ING gecommuniceerd, die een invloed hebben op de informatie vermeld in dit rapport.

3.6 Informatie aangaande bijkantoren

ING België NV is via bijkantoren vertegenwoordigd in Nederland (Breda), Zwitserland (Genève, dat zelf een commerciële vertegenwoordiging heeft in Zurich), Spanje (Madrid) en Portugal (Lissabon).

Het bijkantoor in Frankrijk (Parijs) heeft eind mei 2013 de consolidatiekring van ING België NV verlaten.

3.7 Onderzoek en Ontwikkeling

Niet van toepassing.

3.8 Informatie aangaande het gebruik van financiële instrumenten

Zie het betreffende hoofdstuk in de geconsolideerde jaarrekeningen (hoofdstuk 7.6.4.8).

3.9 Vooruitzichten

ING België sluit zich aan bij de positie van de Raad van Bestuur van ING Groep, die er sinds 2004 uit bestaat geen vooruitzichten meer te formuleren.

3.10 Wettelijke bepalingen samenstelling Auditcomité

In navolging van het artikel 526bis van het Vennootschapswetboek, moet minstens 1 lid van het Auditcomité van ING België NV onafhankelijk bestuurder zijn (volgens de definitie van artikel 526ter). Deze persoon is dhr. Christian Jourquin. Uit zijn curriculum vitae en zijn actieve deelname aan de Raad van Bestuur van ING België NV blijkt duidelijk dat hij over de nodige deskundigheid op het gebied van boekhouding en audit beschikt.

4 ING België NV en de regels van Corporate Governance

4.1 Huidige stand van zaken

In België wordt de materie van deugdelijk bestuur gedeeltelijk geregeld door de wet van 22 maart 1993 en gedeeltelijk door de circulaire PPB-2007-6CPB-CPA van de Commissie voor het Bank-, Financie- en Assurantiewezen (CBFA) over de prudentiële verwachtingen van de Nationale Bank van België inzake het deugdelijk bestuur van financiële instellingen. Daarnaast is ook de 'Belgische Corporate Governance Code', die van kracht is sinds 1 januari 2005, van toepassing op alle beursgenoteerde vennootschappen. Overeenkomstig de Angelsaksische 'comply or explain'-aanpak bevat die code aanbevelingen en geen verplichtingen, maar zijn ondernemingen verplicht om afwijkingen met argumenten te staven. Daarbovenop gelden er voor de banken specifieke maatregelen om inmenging van hun referentieaandeelhouders uit de besluitvorming te weren.

4.2 Positie van ING België inzake de Belgische Corporate Governance Code

De aandelen die het maatschappelijk kapitaal van ING België vertegenwoordigen, zijn sinds 1 juli 1998 niet meer op de Brusselse beurs genoteerd. Sinds 2004 zijn ze volledig in het bezit van ING Groep.

ING België blijft echter alle activiteiten uitoefenen die toegestaan zijn voor kredietinstellingen die in België gevestigd zijn. Zij blijft met name een openbaar beroep doen op het spaarwezen. De bank is eveneens verantwoordelijk voor het bestuur van haar Belgische en buitenlandse dochterondernemingen.

Daarom blijft de bank voldoen aan het merendeel van de vereisten voor beursgenoteerde vennootschappen, meer bepaald inzake communicatie en deugdelijk bestuur.

Om die reden gaat de bank verder met de acties gestart in 2005 teneinde te voldoen aan de Belgische Corporate Governance Code. De Raad van Bestuur heeft op 29 juli 2011 het Governance memorandum goedgekeurd evenals het handvest van de raad van bestuur, het Directiecomité, het Auditcomité en het Bezoldigings- en benoemingscomité. Tijdens het Auditcomité van november 2012 werd de finale versie van het 'Charter van het Auditcomité' goedgekeurd.

ING België voldoet momenteel aan de belangrijkste aanbevelingen van de Belgische Corporate Governance Code.

De bank wijkt op de volgende punten van de Code af:

1. Het interne governancehandvest is voornamelijk gebaseerd op de circulaire PPB-2007-6CPB-CPA van de Commissie voor het Bank-, Financie- en Assurantiewezen over de prudentiële verwachtingen van de NBB inzake het deugdelijk bestuur van financiële instellingen.
2. De mandaten in de Raad van Bestuur blijven allemaal lopen over een vaste periode van zes jaar, ook voor de onafhankelijke bestuurders. De bank is van mening dat het noodzakelijk is over een onafhankelijke derde te beschikken die zich, van op voldoende afstand, een algemeen beeld van de activiteiten kan vormen.
3. De bank acht het tot slot niet wenselijk om informatie over de bezoldiging van haar leidinggevenden te individualiseren. Een analyse van de specificatie van de bezoldiging betaald aan uitvoerende en niet-uitvoerende leden van de Raad van Bestuur, alsook de algemene cijfers over elk van de items in het budget, is hierna te vinden.

4.3 Raad van Bestuur

Samenstelling

Overeenkomstig artikel 13 van de statuten moet de Raad van Bestuur van ING België minstens twaalf leden tellen. Op 21 maart 2014 heeft de Raad van Bestuur in totaal vijftien leden. Geen enkele rechtspersoon maakt er deel van uit.

Bevoegdheden

De Raad van Bestuur heeft tot hoofdtaak het algemene beleid van de bank vast te leggen en toezicht te houden op het Directiecomité. De Raad benoemt en ontslaat de Voorzitter van de bank en de leden van het Directiecomité, na het Directiecomité te hebben geraadpleegd en de goedkeuring te hebben gekregen van de Nationale Bank van België. De Raad draagt het dagelijkse bestuur over aan het Directiecomité, ziet toe op de uitoefening van die taak en controleert de gang van zaken. De Raad van Bestuur roept Algemene Vergaderingen bijeen en beslist over de agenda hiervan. Hij stelt de datum voor de uitkering van dividenden vast. De Raad van Bestuur kan beslissen om tussentijdse dividenden uit te keren voor de lopende periode, afhankelijk van de voorwaarden die door de wetgeving vastgesteld zijn. Hij bepaalt ook het bedrag en de betalingsdatum ervan.

Statutaire bepalingen inzake de uitoefening van de mandaten

De bestuurders worden door de Algemene Vergadering van aandeelhouders benoemd. De algemene vergadering kan hen te allen tijde ontslaan. Krachtens artikel 13 van de statuten eindigen de mandaten van de aftredende bestuurders onmiddellijk na de jaarlijkse Algemene Vergadering. De aftredende bestuurders zijn herbenoembaar. De volgorde van aftreding uit mandaten wordt door de Raad zodanig geregeld dat geen enkel mandaat langer dan zes jaar duurt en dat elk jaar ten minste één bestuurder (her)verkozen moet worden.

Zoals vermeld in artikel 15 van de statuten kiest de Raad van Bestuur een voorzitter uit de bestuurders die geen lid zijn van het Directiecomité, na de Nationale Bank van België te hebben geraadpleegd en haar goedkeuring te hebben bekomen.

Leeftijdsgrens

Artikel 13 van de statuten bepaalt dat het mandaat van de bestuurders eindigt na afloop van de gewone Algemene Vergadering van het kalenderjaar dat volgt op dat waarin de betrokkenen de leeftijd van zeventig jaar bereiken. Op voorstel van de voorzitter van de Raad kan een gewone of een buitengewone Algemene Vergadering het mandaat van een bestuurder die de leeftijdsgrens heeft bereikt eenmaal verlengen of vernieuwen voor een termijn van niet meer dan twee jaar. Volgens artikel 18 van de statuten houden de mandaten van de gedelegeerd bestuurders op aan het einde van het kalenderjaar waarin zij vijftenzestig jaar worden¹.

Beslissingsbevoegdheid

Deze materie wordt geregeld door artikel 16 van de statuten.

Behoudens gevallen van overmacht tengevolge van oorlog, sociale onlusten of rampen die het openbare leven aantasten kan de Raad van Bestuur slechts geldig beraadslagen en beslissen als ten minste de meerderheid van de leden aanwezig of vertegenwoordigd is, met dien verstande dat een aanwezige bestuurder niet meer dan twee mandaten bij volmacht mag uitoefenen.

Indien de Raad tijdens een vergadering niet het vereiste aantal aanwezigen haalt, kan hij evenwel op een tweede vergadering, die uiterlijk binnen veertien dagen gehouden wordt, geldig beraadslagen en beslissen over de punten die op de agenda van de voorgaande zitting voorkwamen, ongeacht het aantal aanwezige of vertegenwoordigde leden.

De beslissingen van de Raad worden bij gewone meerderheid van stemmen genomen.

Indien een of meer bestuurders zich dienen te onthouden krachtens de artikelen 523 en 529 van het Wetboek der Vennootschappen, wordt geldig beslist bij gewone meerderheid van de aanwezige of vertegenwoordigde leden van de Raad die aan de stemming mogen deelnemen.

Bij staking van stemmen is de stem van de bestuurder die de vergadering voorziet beslissend.

¹ In de praktijk zijn de gedelegeerd bestuurders volgens de individuele contracten verplicht uit de Raad te stappen wanneer ze zestig jaar worden. Hun mandaat kan evenwel worden verlengd.

Bezoldiging

Overeenkomstig artikel 14 van de statuten bepaalt de algemene aandeelhoudersvergadering het bedrag van de bezoldiging betaald aan de leden van de Raad van Bestuur en dit tot een nieuwe beslissing genomen wordt door dergelijke vergadering².

Speciale comités

De Raad van Bestuur heeft in zijn schoot een auditcomité en een bezoldigings- en benoemingscomité opgericht.

Het bevoegdheidssterrein van het auditcomité omvat ING België en haar Belgische en buitenlandse dochterondernemingen. In de loop van 2013 is het auditcomité vier maal samengekomen. Het onderzocht onder meer de rekeningen van de bank over het boekjaar 2012 en de tussentijdse resultaten over 2013. Het beraadslaagde over risicobeheer en de externe functies uitgeoefend door bestuurders en senior managers van de bank. Bovendien analyseerde het comité het verslag van de auditeur-generaal en van de global compliance officer. Tot slot werden de kredieten die onder bijzonder toezicht werden geplaatst en de juridische geschillen onderzocht. Het auditcomité brengt aan de Raad van Bestuur verslag uit op de vergadering van de Raad die na elk van zijn eigen vergaderingen volgt.

De taak van het bezoldigings- en benoemingscomité bestaat eruit aan de Raad van Bestuur voorstellen voor te leggen inzake de benoeming van de leden van de Raad, de Voorzitter van de bank en de leden van het Directiecomité, alsook het topmanagement. Het comité is ook belast met het formuleren van aanbevelingen aan de Raad van Bestuur over:

- de principes waaraan de aanwervingbepalingen en -voorwaarden voor leden van het Directiecomité en het topmanagement moeten voldoen, ook wat hun bezoldiging betreft;
- de doelstellingen en prestaties die verwacht worden van de leden van het Directiecomité en het topmanagement³;
- de opvolgingsplannen binnen het directiecomité en het topmanagement⁴;
- de principes aangaande het bezoldigingsbeleid (inclusief budget) van toepassing binnen ING België en haar dochterondernemingen en de conformiteit ervan met de regels opgelegd door de toezichhoudende instanties.

Het bezoldigings- en benoemingscomité houdt minstens twee vergaderingen per jaar, waarvan één moet voorafgaan aan de vergadering waarin de Raad van Bestuur de jaarrekening afsluit en de agenda voor de Algemene Vergadering van aandeelhouders samenstelt.

4.4 Directiecomité

Samenstelling en bevoegdheden

Het Directiecomité telt thans zeven leden. Het is bevoegd voor het dagelijks bestuur van de bank volgens de algemene beleidslijnen die de Raad van Bestuur vastlegt. De leden van het Directiecomité dragen de titel van gedelegeerd bestuurder en de voorzitter de titel van Voorzitter van de bank.

Taakverdeling en beslissingsbevoegdheid

Elk lid van het Directiecomité is rechtstreeks bevoegd voor een aantal entiteiten van de bank. Die taakverdeling wordt nader toegelicht in het deel 'Bestuurs-, toezichts- en externe auditor organen' in het volgende hoofdstuk.

De beslissingen van het Directiecomité blijven evenwel collegiaal: elke beslissing verbindt dus alle leden van het comité.

Op zijn beurt draagt het Directiecomité het bestuur van een gedeelte van de werkzaamheden van de vennootschap over aan een bepaald aantal personen van wie het de titel, de bevoegdheden, de volmachten en de vergoeding vastlegt.

² Zie het hoofdstuk 'Bezoldiging van de leden van de Raad van Bestuur en van het Directiecomité' voor meer informatie.

³ Die prestatie wordt eenmaal per jaar geëvalueerd door het bezoldigings- en benoemingscomité.

⁴ Die plannen bevatten een crisisscenario. Ze moeten eenmaal per jaar opnieuw worden bekeken.

Zoals eerder vermeld worden de activiteiten van het Directiecomité sinds 9 maart 2006 geregeld door een handvest, herzien op 29 juli 2011. Dit handvest geldt ook voor de belangrijkste comités die rechtstreeks verslag uitbrengen bij het Directiecomité en waarvan de bevoegdheden hierna omschreven worden.

Bezoldiging

Artikel 18 van de statuten bepaalt dat de Raad van Bestuur, na advies van de Voorzitter van de bank, de bezoldiging van de leden van het Directiecomité vastlegt. De Raad van Bestuur beslist na advies van het Bezoldigings- en benoemingscomité⁵.

Activiteiten

Het Directiecomité vergadert in principe eenmaal per week. Bijkomende vergaderingen worden samengeroepen telkens als een overvloed aan punten of de dringende aard van de dossiers dat vereisen.

Naast specifieke beslissingen met betrekking tot de dagelijkse gang van zaken in de bank bespreekt het Directiecomité eenmaal per jaar, op grond van een gedetailleerd verslag, de realisaties en de vooruitzichten van alle centrale entiteiten van de bank (profit centers en ondersteunende departementen). Hetzelfde geldt voor de voornaamste Belgische en buitenlandse dochterondernemingen. Elke maand buigt het comité zich over de resultaten van de bank, uitgesplitst per segment⁶. Het comité bespreekt de periodieke verslagen van de auditeur-generaal. Samen met de leiding van het departement Kredieten analyseert het comité per 30 juni en 31 december de evolutie van alle kredietdossiers die bijzondere aandacht vergen. Tot slot buigt het zich regelmatig over kwesties inzake personeelsbeheer.

4.5 Speciale comités

Drie speciale comités ressorteren rechtstreeks onder het Directiecomité. Dit zijn: het Assets and Liabilities Management Committee (ALMAC), het Financial Markets Committee en het Non Financial Risk Committee BeLux.

Het Directiecomité blijft het enige beslissingsorgaan van de bank.

⁵ Zie het hoofdstuk 'Bezoldiging van de leden van de Raad van Bestuur en van het Directiecomité' voor meer informatie.

⁶ Die resultaten worden om de drie maanden grondig bestudeerd.

5 Bestuurs-, toezichts- en externe auditor organen van ING België

5.1 Raad van Bestuur

Samenstelling⁷

Eric Boyer de la Giroday Voorzitter van de Raad van bestuur	(2018)	Baron Luc Bertrand Voorzitter van het Uitvoerend comité, Ackermans & van Haaren	(2018)
Rik Vandenberghe Voorzitter van de bank	(2017)	Baron Philippe de Buck van Overstraeten	(2018)
Guy Beniada Gedelegeerd bestuurder	(2016)	Bestuurder van vennootschappen Lid van het Europees Economisch en Sociaal Comité	
Michael Jonker Gedelegeerd bestuurder	(2016)	Christian Jourquin	(2018)
Philippe Masset Gedelegeerd bestuurder	(2014)	Lid van de Koninklijke Academie van België	
Colette Dierick Gedelegeerd bestuurder	(2014)	Graaf Diego du Monceau de Bergendal	(2017)
Frank Stockx Gedelegeerd bestuurder	(2019)	Gedelegeerd bestuurder, Rainyve	
		Hans van der Noordaa ⁸	(2017)
		Lid Raad van Bestuur ING Bank N.V.	
		Philippe van de Vyvere	(2014)
		Gedelegeerd bestuurder, Sea Invest Group	
		Michèle Sioen	(2017)
		CEO, Sioen Industries NV	

Auditcomité

Voorzitter

Graaf Diego du Monceau de Bergendal

Leden

Baron Philippe de Buck van Overstraeten

Christian Jourquin⁹

Bezoldigings- en benoemingcomité

Voorzitter

Eric Boyer de la Giroday

Leden

Hans van der Noordaa

Michèle Sioen

Christian Jourquin

⁷ Situatie op december 2013. Normale einddatum is vermeld bij de naam van de bestuurder.

⁸ Niet-uitvoerend bestuurder die de enige aandeelhouder vertegenwoordigt.

⁹ Lid van het auditcomité, onafhankelijk van het wettelijke bestuursorgaan, in de betekenis van artikel 526ter van de bedrijfscodel en onafhankelijk voor boekhouding en / of audit.

5.2 Statutaire Auditor

Ernst & Young

Bedrijfsrevisoren BCVBA (B160)

Vertegenwoordigd door **Jean-François Hubin, Venoot (tot 31 December 2014)**

5.3 Directiecomité (op maart 2014)

Rik Vandenberghe Chief Executive Officer	Corporate Communication & Relations Corporate Audit Services Human Resources Financial Markets Brussels Transformation Office ING Luxembourg Continental Western Europe
Guy Beniada Managing Director	Finance Facility Management Capital Management Procurement Tax Corporate Development
Michael Jonker Managing Director	Operational and Compliance Risk Market Risk Management (ALM) Market Risk management (Trading) Credit Risk Management Legal
Frank Stockx Managing Director	Products and Operations -Accounts, Payments, Savings -Securities & Investments -Lending & Insurance -Structured Securitised Finance -Lease & Commercial Finance
Philippe Masset Managing Director	Commercial Banking Belgium & Luxembourg -Midcorps & Institutionals -Corporate Clients -Event Finance -Corporate Finance -Equity Markets -Acquisition & Leveraged Finance -Economic research -Local Structured Finance -Working Capital Solutions
Colette Dierick Managing Director	Retail Sales Private banking Direct Channels Marketing Record Group
Johan Kestens Managing Director	Domestic Products Services Distribution Services Infrastructure Services Commercial Banking Services Group Services Shared Delivery Center Chief Administration Office

6 Informatie over de vennootschap

Naam

In het Nederlands, ING België NV; in het Frans, ING Belgique SA; in het Engels, ING Belgium SA/NV; in het Duits, ING Belgien AG.

Maatschappelijke zetel

Marnixlaan 24
B-1000 Brussel

Rechtspersonenregister

De bank is ingeschreven in het rechtspersonenregister van Brussel onder het ondernemingsnummer 0403 200 393.

Rechtsvorm, oprichting, bekendmaking

ING België NV is een naamloze vennootschap naar Belgisch recht, opgericht op 30 januari 1935 onder de naam Bank van Brussel NV, bij akte verleden voor Meester Pierre De Doncker, notaris te Brussel, bekendgemaakt in de bijlagen tot het Belgisch Staatsblad van 17 februari 1935 onder het nr. 1459.

De statuten van de bank werden herhaaldelijk gewijzigd en dit de laatste keer op 27 oktober 2006, bij akte verleden voor Meester Sophie Maquet, geassocieerd notaris te Brussel, bekendgemaakt in de bijlagen tot het Belgisch Staatsblad van 27 november 2006 onder de nummers 06176870 en 06176871.

ING België NV is een kredietinstelling in de zin van artikel 1 van de wet van 22 maart 1993 met betrekking tot het statuut van en het toezicht op de kredietinstellingen.

Duur

De duur van de vennootschap is onbepaald.

Doel van de vennootschap

Volgens artikel 3 van de statuten heeft de vennootschap tot doel voor zichzelf of voor rekening van derden, in België of in het buitenland, alle verrichtingen uit te voeren die in de ruimste zin tot het bankbedrijf behoren, onder meer alle verrichtingen in verband met deposito's van contanten en van effecten, alle vormen van kredietverrichtingen, alle financiële, beurs-, wissel-, uitgifte-, commissie- en makelaarsverrichtingen.

De vennootschap mag eveneens alle andere activiteiten uitoefenen die aan de banken worden of zullen worden toegelaten in België of in het buitenland, zoals onder meer alle makelaars- en verzekeringscommissies, alle financieringshuurovereenkomsten en verhuringen onder het even welke vorm van elk roerend of onroerend goed, alle adviezen en studies voor rekening van derden in het kader van haar activiteiten.

De vennootschap mag aandelen en participaties bezitten in andere ondernemingen, binnen de perken toegelaten door de wet en de reglementeringen.

De vennootschap mag alle onroerende goederen en onroerende zakelijke rechten verwerven en bezitten die voor haar gebruik of het tot stand komen van haar maatschappelijk doel nuttig zijn. Zij mag eveneens onroerende goederen verwerven telkens dit nodig of nuttig is voor de terugbetaling van haar schuldvorderingen.

Zij mag tot alle activiteiten overgaan en alle roerende en onroerende handelstransacties sluiten die rechtstreeks of onrechtstreeks met haar maatschappelijk doel verband houden of het tot stand komen ervan kunnen bevorderen.

Structuur van het maatschappelijk kapitaal

Het maatschappelijk kapitaal van ING België NV bedraagt 2,35 miljard euro. Het is verdeeld in 55.414.550 gewone aandelen zonder vermelding van nominale waarde.

De bank heeft geen andere categorieën van aandelen uitgegeven.

Sinds 1 juli 1998 zijn de aandelen van de bank niet meer op de Brusselse beurs genoteerd.

Sinds 6 augustus 2004 zijn alle aandelen in het bezit van ING Groep.

Inschrijvingen op aandelen tegen gunstvoorwaarden, gereserveerd voor het personeel

Er bestaat geen intekenplan op aandelen van de bank voor de personeelsleden of de directie.

Aandelen van de vennootschap in het bezit van de leden van de bestuurs- en beheersorganen

De leden van de Raad van Bestuur van ING België NV hebben geen enkel aandeel van de vennootschap in hun bezit.

Externe functies uitgeoefend door bestuurders en directieleden van de bank

De uitoefening van de externe functies door bestuurders en leden van de Directiecomite van de in België gevestigde instellingen is gereguleerd in de circulaire PPB-2006-13-CPB-CPA uitgegeven door de Commissie voor het Bank-, Financie- en Assurantiewezen op 13 november 2006.

Elke instelling is verplicht om de details van al deze mandaten bekend te maken op de wijze zoals omschreven in het punt I(4)(e) van de circulaire.

ING België NV heeft beslist om deze informatie openbaar te maken via haar website.

7 De Geconsolideerde jaarrekeningen

7.1 Geconsolideerde Balans

Voor het boekjaar eindigend per 31 december 2013

ACTIVA			
In duizenden EUR	Toelichting	2013	2012
Geldmiddelen en tegoeden bij centrale banken	1	1.648.292	1.492.232
Financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden (inclusief "reverse repos")	2	18.419.397	39.846.248
Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde via winst- en verliesrekening	3	273.149	278.008
Financiële activa beschikbaar voor verkoop	4	19.845.088	20.704.980
Leningen en vorderingen	5	96.608.892	97.733.996
Ter indekking gebruikte derivaten	6	3.771.249	5.260.601
Wijzigingen in de reële waarde van afgedekte posities bij afdekking van het renterisico van een portefeuille		57.163	180.452
Materiële vaste activa		989.500	996.317
<i>waarvan terreinen, gebouwen, installaties, machines, uitrusting, meubilair en rollend materieel</i>	7	977.241	984.496
<i>waarvan vastgoedbeleggingen</i>	8	12.259	11.821
Goodwill en andere immateriële vaste activa	9	126.680	117.482
Belastingvorderingen		260.554	363.689
<i>waarvan actuele belastingen</i>		90.998	131.717
<i>waarvan uitgestelde belastingen</i>	10	169.556	231.972
Deelnemingen in ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat volgens de equity-methode (inclusief goodwill)	11	4.312	1.571
Deelnemingen in niet geconsolideerde ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat		76.190	58.566
Overige activa	12	1.389.720	1.156.149
Activa beschikbaar voor verkoop	13	-	-
TOTAAL ACTIVA		143.470.186	168.190.291
PASSIVA			
Deposito's van centrale banken		195	24.746
Financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	14	17.136.393	38.479.224
Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen reële waarde via winst- en verliesrekening	15	3.043.757	3.310.670
<i>waarvan achtergestelde schulden</i>		41.706	75.169
Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen afgeschreven kostprijs	16	105.411.047	104.949.814
<i>waarvan achtergestelde schulden</i>		204.342	200.824
Financiële verplichtingen verbonden aan overgedragen activa (repo)	17	34.028	896.513
Ter indekking gebruikte derivaten	18	4.798.313	6.289.293
Voorzieningen	19	387.164	258.319
Belastingverplichtingen		277.921	476.042
<i>waarvan actuele belastingen</i>		61.999	75.694
<i>waarvan uitgestelde belastingen</i>	20	215.922	400.348
Overige passiva	21	2.396.491	2.508.504
Passiva beschikbaar voor verkoop		-	-
Direct opvraagbaar aandelenkapitaal	22	110.107	116.415
TOTAAL PASSIVA		133.595.416	157.309.540
EIGEN VERMOGEN			
Eigen vermogen toerekenbaar aan houders van eigen-vermogensinstrumenten van de onderneming	23	9.857.850	10.860.035
Minderheidsbelangen		16.920	20.716
EIGEN VERMOGEN VAN DE GROEP		9.874.770	10.880.751
TOTAAL EIGEN VERMOGEN EN VERPLICHTINGEN		143.470.186	168.190.291

7.2 Geconsolideerde Resultatenrekening

Voor het boekjaar eindigend per 31 december 2013

Geconsolideerde resultatenrekening			
In duizenden EUR	Toelichting	2013	2012
Financiële en bedrijfsinkomsten en -uitgaven		3.505.403	3.288.157
Netto rentebaten	24	2.735.313	2.608.794
Ontvangen dividenden		53.284	20.878
Nettobaten uit provisies en vergoedingen	25	564.240	591.047
Gerealiseerde winsten en verliezen op financiële activa die niet tegen reële waarde worden gewaardeerd in de winst- en verliesrekening	26	80.473	76.112
Nettowinst/verlies op financiële activa en passiva aangehouden voor handelsdoeleinden	27	-58.132	130.612
Nettowinst/verlies op financiële activa en passiva gewaardeerd tegen reële waarde via winst- en verliesrekening	28	-3.666	-265.789
Aanpassingen van de reële waarde van indekkingsinstrumenten	29	-619	20.270
Herwaarderingen van valutakoersverschillen	30	101.766	88.985
Winsten en verliezen op het niet langer opnemen van andere dan voor verkoop aangehouden activa	31	-4.092	227
Overige netto bedrijfsinkomsten	32	36.836	17.021
Administratiekosten		1.826.189	1.799.217
Personeelskosten	33	1.158.289	1.175.479
Algemene en administratieve kosten	34	667.900	623.738
Afschrijvingen	7-9	106.320	95.490
Voorzieningen	19	18.631	116.827
Bijzondere waardeverminderingen	35	227.255	224.892
Bijzondere waardeverminderingverliezen op financiële activa die niet gewaardeerd zijn tegen reële waarde via winst- en verliesrekening		220.647	217.678
Overige bijzondere waardeverminderingen		6.608	7.214
Onmiddellijk in resultaat opgenomen badwill		-	-
Aandeel in winst en verlies van ondernemingen waarmee een deelnemingshouding bestaat gewaardeerd volgens de equity-methode		3.153	124
Belastinglasten (opbrengsten) verbonden met de winst of het verlies uit voortgezette bedrijfsactiviteiten	36	356.050	279.837
Nettowinst (verlies)		974.112	772.018
Toerekenbaar aan minderheidsbelangen		-3.567	220
Nettowinst (verlies) van de groep		977.679	771.798

7.3 Geconsolideerd Kasstroomoverzicht

Voor het boekjaar eindigend per 31 december 2013

Geconsolideerd kasstroomoverzicht

Kasstroom uit bedrijfsactiviteiten

In duizenden EUR	Toelichting	2013	2012
Nettowinst (verlies) toerekenbaar aan de aandeelhouders van de groep		977.679	771.798
Aanpassingen om winst af te stemmen op netto kasstromen uit bedrijfsactiviteiten		241.163	1.814.660
Toerekenbaar aan minderheidsbelangen		-3.567	220
Actuele en uitgestelde belastingopbrengsten		-225.283	-283.883
Actuele en uitgestelde belastinglasten		581.333	563.720
Niet gerealiseerde nettowinst/verlies		-130.869	878.214
Waarvan:		0	
op wisselkoersverschillen		-	-
via winst- en verliesrekening d.w.z. voor vastgoedbeleggingen, materiële vaste activa, immateriële activa etc.		-1	-261
van kasstroomindekkingen	23	-87.443	99.145
op investeringen beschikbaar voor verkoop	23	-43.425	779.328
Netto gerealiseerd verlies op de verkoop van investeringen		-13.733	-23.059
Afschrijvingen		106.320	95.490
Bijzondere waardeverminderingen	35	6.608	7.214
Toename (afname) netto voorzieningen		18.631	116.827
Overige aanpassingen		-98.277	459.919
Kasstroom uit bedrijfsactiviteiten voor wijzigingen in werkkapitaal		1.218.842	2.586.458
Wijzigingen in vorderingen uit bedrijfsactiviteiten (excl. geldmiddelen en kasequivalenten)		-24.554.355	9.202.207
Tegoeden bij centrale banken	1	24.321	-1.217.553
Leningen en vorderingen	5	-908.005	7.595.110
Activa beschikbaar voor verkoop	4	-859.892	-516.881
Financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden	2	-21.426.850	2.503.701
Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde via winst- en verliesrekening	3	-4.859	-220.234
Ter indekking gebruikte afgeleide producten	6	-1.489.353	1.190.534
Ter ontvangen interesten van financiële instrumenten		-	-
Overige activa	12	110.283	-132.470
Wijzigingen in verplichtingen uit bedrijfsactiviteiten (excl. geldmiddelen en kasequivalenten)		-23.677.461	-1.799.361
Voorschotten van centrale banken	16	-24.550	10.375
Deposito van kredietinstellingen	16	-5.228.684	-4.898.528
Schulden aan andere instellingen dan kredietinstellingen	16	3.345.521	1.626.098
In schuldbewijzen belichaamde schulden	16	1.477.169	105.243
Financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	14	-21.342.831	851.851
Financiële schulden gewaardeerd tegen reële waarde via winst- en verliesrekening	15	-298.999	-580.551
Ter indekking gebruikte derivaten	18	-1.490.980	1.247.493
Te betalen interesten op financiële instrumenten		-	-
Overige financiële passiva		1.224	-63.021
Overige schulden	21	-115.331	-98.321
Netto toename in werkkapitaal		-876.894	-11.001.568
Kasstroom uit bedrijfsactiviteiten		2.095.735	-8.415.110
Ontvangen (betaalde) belasting		-319.960	-259.115
Netto kasstroom uit bedrijfsactiviteiten		1.775.775	-8.674.225

* De rubriek 'Overige aanpassingen' bevat hoofdzakelijk bijzondere waardeverminderingen op financiële activa die niet gewaardeerd zijn tegen reële waarde in de winst- en verliesrekening, uitgestelde belastingen op reële waardeindekking en op aandelen gebaseerde betalingen.

Kasstroom uit investeringsactiviteiten

In duizenden EUR		2013	2012
Betalingen om materiële activa te verwerven	7-8	-92.780	-109.082
Ontvangsten uit de verkoop van materiële vaste activa	7-8	26.843	26.762
Betalingen om immateriële activa te verwerven	9	-8.487	-22.834
Ontvangsten uit de verkoop van immateriële vaste activa	9	-	-
Betalingen voor investeringen in joint ventures, verbonden ondernemingen, dochterondernemingen, excl. verworven geldmiddelen & kasequivalenten	11	-3.155	-3.913
Ontvangsten uit de overdracht van joint ventures, verbonden ondernemingen, dochterondernemingen, excl. verworven geldmiddelen & kasequivalenten	11	2.718	2.053
Andere betalingen in verband met investeringskredieten		-	-
Andere ontvangsten in verband met investeringsactiviteiten		55.615	22.833
Netto kasstroom uit investeringsactiviteiten		-19.246	-84.181

Kasstroom uit financieringsactiviteiten

In duizenden EUR		2013	2012
Uitgekeerde dividenden		-1.738.354	-595.152
Ontvangsten uit de uitgifte van achtergestelde schulden		-	-
Terugbetalingen van achtergestelde schulden		-32.613	-43.557
Ontvangsten uit de uitgifte van aandelen of andere eigen vermogensinstrumenten		-	-
Betalingen om eigen vermogensinstrumenten te verwerven		-	-
Ontvangsten uit de verkoop van eigen vermogensinstrumenten		-	-
Andere ontvangsten met betrekking tot financieringsactiviteiten		-	-
Andere betalingen met betrekking tot financieringsactiviteiten		-	-
Netto kasstroom uit financieringsactiviteiten		-1.770.967	-638.709
Effect van wisselkoerswijziging op geldmiddelen en kasequivalenten		-	-
Netto kasstroom		-14.439	-9.397.115
Geldmiddelen en kasequivalenten op de begindatum		4.961.423	14.358.538
Geldmiddelen en kasequivalenten op de einddatum		4.946.984	4.961.423

Geldmiddelen en kasequivalenten

In duizenden EUR		2013	2012
Beschikbare contanten	1	535.671	531.626
Zichtrekeningen bij centrale banken	1	659.885	532.192
Leningen en vorderingen	5	3.751.428	3.897.605
Overheidseffecten		-	-
Onmiddellijk opeisbare voorschotten in rekening-courant		-	-
Totaal		4.946.984	4.961.423

Aanvullende bekendmaking van bedrijfskasstroom

In duizenden EUR		2013	2012
Ontvangen rentebaten	24	10.626.399	17.814.069
Betaalde rentelasten	24	7.891.086	15.205.275
Ontvangen dividendinkomsten		53.284	20.878

7.4 Mutatieoverzicht – geconsolideerd eigen vermogen

Voor het boekjaar eindigend per 31 december 2013

2013

In duizenden EUR	Aandelen- kapitaal	Agio	Herwaarde- ringsreserve	Overige reserves	Gereserveerde winst en verlies	Netto resultaat van het jaar	Minderheids- belang	Totaal
Beginbalans	2.350.000	451.511	354.105	0	6.932.622	771.798	20.715	10.880.751
Kapitaalverhoging/vermindering (-)	0	0	0	0	0	0	0	0
Aankoop / verkoop van eigen aandelen	0	0	0	0	0	0	0	0
Op aandelen gebaseerde betalingen	0	0	0	0	9.092	0	0	9.092
Netto resultaat overgedracht naar ingehouden winsten	0	0	0	0	771.798	-771.798	0	0
Overdracht tussen reserves	0	0	-8.800	0	8.800	0	0	0
Overige mutaties	0	0	0	0	0	0	0	0
Dividend 2012	0	0	0	0	0	0	0	0
Interimdividend 2013	0	0	0	0	-1.738.354	0	0	-1.738.354
Netto resultaat van het jaar	0	0	0	0	0	977.679	-3.567	974.112
Niet-gerealiseerde resultaten (na aftrek van belastingen)	0	0	0	0	0	0	0	0
Netto beweging van de reserve uit wisselkoerswijzigingen	0	0	-10.232	0	0	0	0	-10.232
Netto beweging van de indekkingreserve van netto-investeringen in buitenlandse entiteiten	0	0	10.327	0	0	0	0	10.327
Netto beweging van de reserve uit herwaardering van materiële vaste activa	0	0	6.978	0	0	0	0	6.978
Netto beweging van de reserve uit de herwaardering van de voor verkoop beschikbare financiële activa	0	0	-43.425	0	0	0	0	-43.425
Netto beweging in kasstroomindekkingreserve	0	0	-87.443	0	0	0	0	-87.443
Netto beweging in actuariële winst/verles on pension defined benefit plan	0	0	-126.746	0	0	0	0	-126.746
Aandeel in de winst of verlies van geassocieerde deelnemingen en joint ventures die administratief worden verwerkt volgens de vermogensmutatiemethode	0	0	0	0	0	0	0	0
Overige	0	0	-60	0	-1	0	-229	-290
Eindbalans	2.350.000	451.511	94.704	0	5.983.957	977.679	16.919	9.874.770

De netto beweging in actuariële winst/verles on pension defined benefit plan inbegrepen de niet gerealiseerde winsten en verliezen getransfereerd naar OCI op 01/01/2013 (EUR 190.9m) verminderd met de uitgestelde taxes

Voor het boekjaar eindigend per 31 december 2012

2012

In duizenden EUR	Aandelen- kapitaal	Agio	Herwaarderings- reserve	Overige reserves	Gereserveerde winst en verlies	Netto resultaat van het jaar	Minderheids- belang	Totaal
Beginbalans	2.350.000	451.511	-503.880	-	6.644.971	863.941	20.711	9.827.254
Kapitaalverhoging/vermindering (-)	0	0	0	0	0	0	0	0
Aankoop / verkoop van eigen aandelen	0	0	0	0	0	0	0	0
Op aandelen gebaseerde betalingen	0	0	0	0	15.522	0	0	15.522
Netto resultaat overgedracht naar ingehouden winsten	0	0	0	0	863.941	-863.941	0	0
Overdracht tussen reserves	0	0	-3.359	0	3.359	0	0	0
Overige mutaties	0	0	0	0	-20	0	4	-16
Dividend 2011	0	0	0	0	0	0	0	0
Interimdividend 2012	0	0	0	0	-595.151	0	0	-595.151
Netto resultaat van het jaar	0	0	0	0	0	771.798	0	771.798
Niet-gerealiseerde resultaten (na aftrek van belastingen)	0	0	0	0	0	0	0	0
Netto beweging van de reserve uit wisselkoerswijzigingen	0	0	1.022	0	0	0	0	1.022
Netto beweging van de in dekkingreserve van netto-investeringen in buitenlandse entiteiten	0	0	-2.830	0	0	0	0	-2.830
Netto beweging van de reserve uit herwaarderung van materiële vaste activa	0	0	-15.142	0	0	0	0	-15.142
Netto beweging van de reserve uit de herwaarderung van de voor verkoop beschikbare financiële activa	0	0	779.328	0	0	0	0	779.328
Netto beweging in kasstrooindekkingreserve	0	0	99.145	0	0	0	0	99.145
Aandeel in de winst of verlies van geassocieerde deelnemingen en joint ventures die administratief worden verwerkt volgens de vermogensmutatiemethode	0	0	0	0	0	0	0	0
Overige	0	0	-179	0	0	0	0	-179
Eindbalans	2.350.000	451.511	354.105	0	6.932.622	771.798	20.715	10.880.751

* Of which EUR 3.7 million is related to the non-controlling interests within ING Lease Belgium.

7.5 Overzicht van de Geconsolideerde gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten

Overzicht van de geconsolideerde niet-gerealiseerde resultaten

In duizenden EUR	Toelichting	2013	2012
Nettoresultaat van het jaar	24-36	977.679	771.798
Andere elementen van het niet-gerealiseerde resultaat:	23	0	
Niet-gerealiseerde resultaten (na aftrek van belastingen)		0	-
Netto beweging van de reserve uit wisselkoerswijzigingen		-10.232	1.022
Netto beweging van de indekkingreserve van netto-investeringen in buitenlandse activiteiten		10.327	-2.830
Netto beweging van de reserve uit herwaardering van materiële vaste activa		-1.882	-18.682
Netto beweging van de reserve uit de herwaardering van de voor verkoop beschikbare financiële activa		-43.425	779.328
Netto beweging van de kasstroomindekkingreserve		-87.443	99.145
Netto beweging of actuariële winst/verlies op Defined Benefit pension plan		-126.746	-
Aandeel in de winst of verlies van verbonden ondernemingen en joint ventures die worden verwerkt volgens de vermogensmutatiemethode		0	-
Overige		0	1
Totaal resultaat		718.278	1.629.782

De impact van de belastingen op de niet-gerealiseerde resultaten is weergegeven in toelichting 10.

7.6 Informatie bij de Geconsolideerde Rekeningen

7.6.1 Naleving van IFRS

ING België NV heeft haar geconsolideerde jaarrekening opgesteld in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards (IFRS) zoals aangenomen door de Europese Unie ('EU'). In dit document wordt de term 'IFRS' aangewend om te verwijzen naar de International Financial Reporting Standards zoals aangenomen door de EU met inbegrip van de beslissingen die ING België heeft genomen met betrekking tot de keuzemogelijkheden die geboden worden door IFRS zoals aangenomen door de EU en de aanvullende informatieverschaffing die door de Belgische wetgeving wordt vereist.

De opstelling van de geconsolideerde jaarrekening in overeenstemming met IFRS vereist het gebruik van schattingen en veronderstellingen. Deze schattingen en veronderstellingen hebben een invloed op de gerapporteerde bedragen van de activa en passiva en de bedragen van de voorwaardelijke verplichtingen op balansdatum evenals de gerapporteerde inkomsten en uitgaven voor het boekjaar. De werkelijke resultaten kunnen afwijken van deze schattingen.

De gemaakte veronderstellingen zijn het onderwerp van interne controleprocedures en -goedkeuringen en houden rekening met intern en extern onderzoek, statistieken per sector, omgevingsfactoren en trends en reglementaire vereisten.

7.6.2 Informatie over de vennootschap

ING België is een internationale financiële instelling die actief is in bankieren, verzekeringen en vermogensbeheer en is een dochtermaatschappij van ING Bank NV.

ING België heeft haar commerciële netwerk in twee bedrijfsonderdelen opgesplitst, Retail & Private Banking enerzijds en Commercial Banking anderzijds, die functionele verantwoording afleggen aan de equivalente bedrijfsonderdelen bij de ING Groep.

ING België is een naamloze vennootschap die 10.945 mensen tewerkstelt. Het adres van de maatschappelijke zetel is: Marnixlaan 24. B-1000 Brussel.

Deze geconsolideerde rekeningen werden voor publicatie vrijgegeven door de Raad van Bestuur op 21 maart 2014.

Tenzij anders aangegeven worden de bedragen in de toelichtingen bij de rekeningen uitgedrukt in duizenden euro.

7.6.3 Waarderings voor presentatie

De voornaamste waarderingsgrondslagen die bij het opmaken van de financiële staten werden gehanteerd zijn de *reële waarde* en *afgeschreven kostprijs*.

- Reële waarde

De reële waarde van financiële activa en passiva wordt bepaald aan de hand van genoteerde marktprijzen. De marktprijzen worden verkregen van handelaren, effectenmakelaars en onafhankelijke beurshandelaren. In het algemeen worden de posities gewaardeerd aan de hand van de biedkoers voor een haussepositie en de laatkoers voor een baissepositie. In sommige gevallen waarin de posities gewaardeerd worden aan middenkoers, wordt een aanpassing van de reële waarde berekend.

Daarnaast kunnen er bijkomende aanpassingen van de reële waarde noodzakelijk zijn voor liquiditeits aspecten of achterhaalde gegevens omdat de transacties in een welbepaald financieel instrument niet regelmatig plaatsvinden.

Voor bepaalde financiële activa en passiva, waaronder afgeleide instrumenten die "over the counter" (OTC) worden verhandeld, zijn er geen genoteerde marktprijzen beschikbaar. Voor deze financiële activa en passiva wordt de reële waarde bepaald aan de hand van waarderingstechnieken. Deze waarderingstechnieken houden onder andere rekening met contractuele prijzen en marktprijzen, correlaties, de tijdswaarde van het geld, kredietrisico, factoren in verband met de volatiliteit van de rente curve en/of voorafbetalingpercentages van de onderliggende posities. Alle gehanteerde waarderingstechnieken zijn goedgekeurd door de betrokken interne autoriteiten.

Bovendien worden de marktgegevens die gebruikt worden bij deze waarderingstechnieken dagelijks gevalideerd.

Modellen zijn subjectief van aard en het vaststellen van de reële waarde van de financiële activa en passiva vergt een aanzienlijk oordeelsvermogen. Modellen omvatten verschillende veronderstellingen betreffende de onderliggende prijs, rentecurve, correlaties en tal van andere factoren.

Het gebruik van de verschillende waarderingstechnieken en veronderstellingen zou kunnen leiden tot aanzienlijk verschillende ramingen van de reële waarde.

Prijzen worden getest om te beoordelen of het waarderingproces geleid heeft tot een gepaste reële waarde van de positie en tot een gepaste weergave van deze waarderingen in de resultatenrekening. Prijzen worden getest om de potentiële risico's van economische verliezen te wijten aan wezenlijk onjuiste of foutief gebruikte modellen zo klein mogelijk te maken, wat zowel geldt voor posities die op de beurs worden verhandeld als voor OTC-posities.

Het verschil tussen de transactieprijs en de prijs door toepassing van het model, de 'winst van de eerste dag', wordt geboekt in de resultatenrekening van de bank.

Op het moment dat de bank een intern ontwikkeld model en/of data gebruikt die afgeleid zijn van observeerbare marktprijzen, wordt een aanpassing in de waardering toegepast in functie van het 'model risico'. Deze aanpassing houdt rekening met de verschillende aspecten van de modellen/data en de ermee samenhangende onzekerheid.

De algemene regels om de aanpassing voor modelrisico te berekenen houden rekening met:

- de interne classificatie van het model in functie van zijn complexiteit;
- de opgedane ervaring bij het toepassen van het model;
- de resterende looptijd van de operatie.

De berekening wordt per transactie uitgevoerd. De eerste twee factoren worden regelmatig door Risk Management nagezien.

Een specifieke aanpassing wordt eveneens toegepast voor het correlatierisico. Deze aanpassing wordt berekend in functie van de sensibiliateitsindicator van de betreffende risicofactor.

De waardering wordt ook aangepast voor het kredietrisico. Deze aanpassing wordt berekend door MRM, en houdt rekening met het modelrisico. De Credit Valuation Adjustment (CVA) en Debit Valuation Adjustment (DVA – eigen risico van wanbetaling van ING) worden in rekening gebracht om de reële waarde te bepalen.

Naar aanleiding van een wijziging in de gebruikelijke marktpraktijken voor het bepalen van de prijs van afgeleide producten, maakt ING België sinds 2011 gebruik van een verdisconteringscurve die de 'Overnight Indexed Swap ("OIS") reflecteert in plaats van de vroeger gebruikte EURIBOR rente.

Naast de huidige afdekkingstrategieën, wordt, sinds 2011, de administratieve verwerking van de reële waardeafdekking van een portefeuille hypothecaire leningen met een variabele intrestvoet toegepast, gebaseerd op de "Carved Out" versie van IAS 39. Dit betekent dat de afgedekte, in het contract besloten optie (de 'cap' inbegrepen in de hypothecaire intrest) gewaardeerd wordt aan de reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de resultaten rekeningen, die gelijk is aan de waardering van de ter indekking gebruikte derivaten. Sinds 2012 heeft ING België NV de macro reële waardeindekking voor vastrentende hypothecaire leningen geïmplementeerd.

- Afgeschreven kostprijs

De *afgeschreven kostprijs van een financieel actief of een financiële verplichting* is het bedrag waarvoor het financieel actief of de financiële verplichting bij eerste opname in de balans wordt opgenomen, verminderd met de som van de aflossingen op de hoofdsom, vermeerderd of verminderd met de cumulatieve afschrijving via de effectieve-rentemethode, van het verschil tussen dat eerste bedrag en het aflossingsbedrag en verminderd met eventuele afboekingen (direct, dan wel door het vormen van een voorziening) wegens bijzondere waardeverminderingen of oninbaarheid.

Vanaf 2013 heeft ING België volgens de 'dirty price' methode gerapporteerd. Dit betekent dat de gelopen intrest geboekt is bij het onderliggende instrument en niet meer afzonderlijk gerapporteerd worden. De cijfers van 2012 zijn geherklasseerd binnen hun boekhoudkundige categorie voor een betere verklaring. Er is geen globale impact op de cijfers.

De jaarrekening wordt opgesteld op basis van het continuïteitsbeginsel.

7.6.3.1 Schatting van de impact van veranderingen aan IFRS-regelgeving

Deze sectie geeft een overzicht van de impact op de jaarrekening van ING België naar aanleiding van veranderingen in de IFRS-normen.

Nieuwe IFRS-normen		
IFRS	Toepasbaar op boekjaren vanaf...	Aanvaarding door EU
IFRS 10	01/01/2014	Ja
IFRS 11	01/01/2014	Ja
IFRS 12	01/01/2014	Ja
Herziening van IAS 27	01/01/2014	Ja
Herziening van IAS 28	01/01/2014	Ja
IFRS 9	01/01/2015	Nee

IFRS 10 breidt de definitie van controle uit. Een entiteit heeft controle over een andere entiteit, als volgende elementen integraal van toepassing zijn:

- De entiteit heeft macht over de onderneming waarin geïnvesteerd wordt;
- De entiteit heeft blootstelling of recht op variabele opbrengsten uit hoofde van van zijn betrokkenheid;
- De entiteit heeft de mogelijkheid om haar macht te gebruiken om de opbrengsten te beïnvloeden.

Deze veranderingen kunnen een kleine impact hebben op de omvang van de consolidatie.

IFRS 11 bevat de vereisten om een gezamenlijke overeenkomst te klasseren als ofwel een 'joint venture' of als een gezamenlijke zeggenschap. Bij een gezamenlijke zeggenschap combineren de partijen activa en economische activiteiten om opbrengsten te verkrijgen. Een joint venture is een overeenkomst die opgericht is om de partijen te laten deelnemen in het nettoresultaat van de overeenkomst. Bij een gezamenlijke zeggenschap worden de eigen activa, passiva, opbrengsten en kosten opgenomen. Een joint venture wordt opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode.

IFRS 12 integreert en vereist consequente toelichtingen betreffende dochterondernemingen, gezamenlijke overeenkomsten, deelnemingen en niet-geconsolideerde gestructureerde entiteiten. De belangrijkste nieuwe toelichting betreft de inschattingen die gemaakt werden om te bepalen of er al dan niet controle is.

De herziene norm IAS 27 bevat de boekhoudregels voor dochterondernemingen, joint ventures en deelnemingen in geassocieerde ondernemingen in de financiële staten van de investeerder. De vereisten voor geconsolideerde financiële staten zijn inbegrepen in IFRS 10.

De aanpassingen in IAS 28 betreffen de vereisten voor het opnemen van deelnemingen in geassocieerde ondernemingen en joint ventures. Beide moeten opgenomen worden volgens de vermogensmutatiemethode.

In 2010 werd IFRS 9 'Financiële instrumenten' uitgegeven. De initiële datum voor implementatie was voorzien vanaf 2013. In juli 2011 besliste de International Accounting Standards Board om de verplichte toepassing van IFRS 9 uit te stellen tot 2015. Deze standaard is nog niet aanvaard door de EU. De implementatie van IFRS 9, bij aanvaarding van de EU, kan een significante impact hebben op het eigen vermogen en/of het resultaat van ING België NV.

7.6.3.2 Consolidatieprincipes

7.6.3.2.1 Dochterondernemingen

Dochterondernemingen zijn alle entiteiten (met inbegrip van entiteiten met een bijzondere doelstelling) waarover ING België de macht heeft om het financiële en operationele beleid te sturen, wat doorgaans samengaat met een aandeelhouderschap van meer dan 50% van de stemrechten. Het bestaan en effect van potentiële stemrechten die actueel uitoefenbaar of converteerbaar zijn worden in overweging genomen bij de beoordeling of ING België controle uitoefent over een andere entiteit. De dochterondernemingen worden volledig geconsolideerd vanaf de datum waarop ING België controle uitoefent.

Ze worden niet meer geconsolideerd vanaf de datum waarop de controle beëindigd wordt.

Voor wat betreft volledig geconsolideerde dochterondernemingen verzekert de bank, binnen de grenzen van het deelnemingspercentage in het gecontroleerde vermogen en met uitsluiting van het politieke risico, dat deze in staat zijn om hun verplichtingen na te komen.

De door ING België verworven dochterondernemingen worden gewaardeerd volgens de aankooprijkmethode. De boekhoudkundige waarde van de verworven entiteit wordt gewaardeerd als de reële waarde van de gegeven activa, de uitgegeven eigen vermogensinstrumenten en de opgelopen of overgenomen verplichtingen op de overnamedatum. De verworven identificeerbare activa en de overgenomen verplichtingen en voorwaardelijke verplichtingen in een bedrijfscombinatie worden voor het eerst opgenomen op basis van hun reële waarde op de overnamedatum, ongeacht de mate waarin minderheidsbelangen worden aangehouden. Het surplus van de aankooprijks ten opzichte van de reële waarde van het aandeel van de bank in de verworven identificeerbare netto activa wordt geboekt als goodwill. Indien de overnameprijs lager is dan de reële waarde van het aandeel van de bank in de netto activa van de verworven dochteronderneming wordt het verschil onmiddellijk opgenomen in de resultatenrekening. De badwill wordt enkel erkend in de resultatenrekening na beoordeling dat alle verworven activa en alle veronderstelde passiva correct geïdentificeerd werden.

Saldi en niet-gerealiseerde winsten op transacties tussen bedrijven van ING België worden geëlimineerd. Niet-gerealiseerde verliezen worden ook geëlimineerd, tenzij uit de transactie een bijzondere waardevermindering van het overgedragen actief blijkt.

Indien nodig, werden de grondslagen voor financiële verslaggeving van de ondernemingen met deelnemingsverhouding aangepast om consistentie te verzekeren met de door ING België aanvaarde boekhoudkundige grondslagen.

In duizenden EUR					Financiële Staten van de entiteit bij de rapportage data			
Naam van de entiteit	Zetel	Activiteit	Ondernemingsnummer	Percentage van eigendomsbelangen	Activa ⁽¹⁾	Passiva ⁽¹⁾	Netto resultaat ⁽¹⁾	Eigen vermogen
CEL Data Services SA/NV	Brussels	IT	BE 0435.463.880	100,00%	7.444	2.114	700	4.630
Immo Globe SA/NV	Brussels	Real Estate	BE 0415.586.512	100,00%	15.422	910	254	14.258
ING Belgium International Finance Luxembourg SA	Luxembourg	Finance	-	100,00%	3.567.733	3.586.317	-3.160	-15.424
ING Contact center SA/NV	Brussels	Finance	BE 0452.936.946	100,00%	10.982	6.409	266	4.307
ING Luxembourg	Luxembourg	Finance	-	99,99%	12.400.172	11.023.906	106.053	1.270.213
ING Lease Luxembourg	Luxembourg	Leasing	-	99,99%	206.946	188.954	1.578	16.414
European Marketing Group Luxembourg(EMG)	Luxembourg	Leasing	-	99,99%	7.859	1.655	956	5.248
Société Immobilière ING Luxembourg SARL	Luxembourg	Real Estate	-	99,99%	41.310	3.179	19.664	18.467
SPV Air Properties Sa	Luxembourg	Real Estate	-	99,99%	22.074	94	230	21.750
ING LUX Ré SA	Luxembourg	Insurance	-	99,99%	5.237	1.557	0	3.680
Leudelange Office Park SA	Luxembourg	Real Estate	-	99,99%	7.651	5	-1	7.647
ISIM SA (ex CherryMont SA)	Luxembourg	Real Estate	-	99,99%	141	0	0	141
ING Technology Services	Brussels	IT	BE 0846.738.437	99,50%	1.659	659	0	1.000
Lease Belgium	Brussels	Leasing	BE 0402.918.402	100,00%	4.184.598	4.014.622	26.093	143.883
ING Equipment Lease Belgium	Brussels	Leasing	BE 0427.980.034	100,00%	2.004.977	1.928.930	13.119	62.928
ING Asset Finance Belgium	Brussels	Leasing	BE 0429.070.986	100,00%	591.711	564.277	3.041	24.393
ING Truck Lease Belgium	Brussels	Leasing	BE 0440.360.895	100,00%	143.375	134.665	823	7.887
Commercial Finance	Brussels	Factoring	BE 0470.131.086	100,00%	542.825	531.279	2.697	8.849
D'leteren Vehicle Trading NV	Brussels	Leasing	BE 0428.138.994	51,00%	59.094	49.389	483	9.222
New Immo-Schuman SA/NV	Brussels	Real Estate	BE 0428.361.797	100,00%	11.683	1.684	13	9.986
Record Bank SA/NV	Brussels	Banking	BE 0403.263.642	100,00%	19.322.206	18.532.062	65.997	724.147
Fiducré SA/NV	Brussels	Finance	BE 0403.173.372	100,00%	100.324	88.372	9.656	2.296
Logipar	Brussels	Real Estate	BE 0439.526.103	100,00%	6.922	1.809	18	5.095
Record Credit Services SCRL/CVBA	Liege	Finance	BE 0403.257.407	16,42%	1.742.369	1.705.843	-4.355	40.881
Sogam SA/NV	Brussels	Finance	BE 0402.688.075	100,00%	464	1	19	444
Soges-Fiducem SA/NV	Brussels	Finance	BE 0403.238.304	100,00%	36.310	32.652	422	3.236
Belgian Overseas Agencies Ltd.	Montreal	Finance	CA 0403.202.967	100,00%	23.654	23.454	7	193
Belgian Overseas Issuing Corp.	New York	Finance	CA 0403.203.066	100,00%	22.343	21.813	4	526

* Activa verschillend van passiva, gezien in deze laatste het eigen vermogen niet is opgenomen.

7.6.3.2.2 Ondernemingen met deelnemingsverhouding

Ondernemingen met deelnemingsverhouding zijn alle entiteiten waarover ING België een beslissende invloed heeft maar waarover zij geen controle uitoefent, wat doorgaans samengaat met een aandeelhouderschap tussen 20% en 50% van de stemrechten.

Investerings in ondernemingen met deelnemingsverhouding worden opgenomen volgens de "vermogensmutatie"-methode en worden aanvankelijk opgenomen tegen kostprijs. Zij omvatten de goodwill (verminderd met eventuele geaccumuleerde bijzondere waardeverminderingverliezen) die bij de overname wordt geïdentificeerd.

Het aandeel van de bank in de winsten of verliezen van ondernemingen met deelnemingsverhouding na overname wordt opgenomen in de resultatenrekening. Het aandeel van de bank in de bewegingen in de reserves na overname wordt opgenomen in de reserves. De cumulatieve bewegingen na acquisitie worden aangepast aan de boekwaarde van de investering.

Wanneer het aandeel van ING België in de verliezen van een onderneming met deelnemingsverhouding gelijk is of hoger is dan haar belang in die onderneming met deelnemingsverhouding, met inbegrip van

andere niet gewaarborgde vorderingen, neemt de bank geen verdere verliezen op, tenzij zij verplichtingen heeft opgelopen of betalingen heeft uitgevoerd in naam van de verbonden onderneming.

Niet-gerealiseerde winsten op transacties tussen ING België en haar ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat worden geëlimineerd in de mate dat de bank een deelneming heeft in de verbonden ondernemingen. Niet-gerealiseerde verliezen worden ook geëlimineerd, tenzij uit de transactie een bijzondere waardevermindering van het overgedragen actief blijkt.

Indien nodig, werden de grondslagen voor financiële verslaggeving van de ondernemingen met deelnemingsverhouding aangepast om consistentie te verzekeren met de door ING België aanvaarde grondslagen.

Geconsolideerde ondernemingen met deelnemingsverhouding							
In duizenden EUR					Financiële Staten van de entiteit		
Naam van de entiteit	Zetel	Activiteit	Ondernemingsnummer	Percentage van eigendomsbelangen	Activa ⁽¹⁾	Passiva ⁽¹⁾	Netto resultaat
Isabel SA/NV	Brussels	Finance	BE 0455.530.509	25,33%	24.923	12.764	4.777
Synapsia	Luxembourg	Finance		34,84%	40.143	40.032	48

* Activa verschillend van passiva. gezien in deze laatste het eigen vermogen niet is opgenomen

Bedragen uit de financiële rapporteringen van de entiteiten

7.6.4 Grondslagen voor financiële verslaggeving

7.6.4.1 Omrekening van vreemde valuta's

7.6.4.1.1 Functionele valuta en presentatievaluta

Posten in de rekeningen van alle entiteiten van ING België worden geboekt aan de hand van de valuta van de primaire economische omgeving waarin de entiteit actief is ("de functionele valuta"). De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld in duizenden euro, waarbij de euro de presentatievaluta is.

7.6.4.1.2 Transacties

Transacties in vreemde valuta's worden omgezet in de functionele valuta met behulp van de wisselkoersen die geldig waren op de transactiedatum. Wisselkoersverschillen die voortvloeien uit de afwikkeling van zulke transacties worden als winst en verlies geboekt in de resultatenrekening. De winst en het verlies die voortvloeien uit de omrekening van monetaire activa en passiva in vreemde valuta's tegen de wisselkoersen die op het einde van de verslagperiode geldig zijn, worden eveneens in de resultatenrekening geboekt, tenzij ze in het eigen vermogen worden opgenomen omdat ze aangemerkt worden als afdekkinginstrument bij een kasstroomafdekking of een afdekking van een netto investering.

Wisselkoersverschillen op niet-monetaire bestanddelen die tegen reële waarde worden gewaardeerd in de resultatenrekening, worden opgenomen als onderdeel van winst of verlies in de reële waarde. Niet-monetaire posten worden opnieuw omgerekend op de datum waarop hun reële waarde wordt vastgesteld. Omrekeningsverschillen op niet-monetaire posten die tegen reële waarde worden gewaardeerd via de herwaarderingsreserve, worden opgenomen in de herwaarderingsreserve van het eigen vermogen.

7.6.4.1.3 Resultaten en financiële positie van groepsondernemingen

De resultaten en financiële positie van vennootschappen van ING België met een functionele valuta die verschilt van de presentatievaluta worden omgezet in de presentatievaluta:

- activa en passiva die zijn opgenomen in hun balans worden omgerekend tegen de slotkoers op de betrokken balansdatum;
- inkomsten en uitgaven die zijn opgenomen in hun resultatenrekening worden omgerekend tegen de gemiddelde wisselkoers; wanneer het gemiddelde echter geen redelijke benadering is van het cumulatieve effect van de wisselkoersen die golden op de transactiedatums, worden inkomsten en uitgaven omgerekend op de transactiedatums;

- de daaruit voortvloeiende wisselkoersverschillen worden opgenomen in een afzonderlijke component van het eigen vermogen.

Bij consolidatie worden wisselkoersverschillen die voortvloeien uit de omrekening van een monetaire post die deel uitmaakt van de netto investering in een buitenlandse activiteit en van kredieten en andere instrumenten die worden aangemerkt ter afdekking van zulke investeringen in het eigen vermogen opgenomen. Wanneer een buitenlandse activiteit wordt verkocht worden zulke wisselkoersverschillen in de resultatenrekening geboekt als deel van de winst of het verlies op de verkoop.

De goodwill en aanpassingen naar de reële waarde die voortvloeien uit de overname van een buitenlandse activiteit worden verwerkt als activa en passiva van de buitenlandse activiteit en omgerekend tegen de slotkoers.

7.6.4.2 Opname en niet langer opnemen van financiële instrumenten

Alle aankopen en verkopen van financiële activa die worden geklasseerd als zijnde beschikbaar voor verkoop en aangehouden voor handelsdoeleinden, die levering vereisen binnen de tijd die vastgesteld is door een reglementering of marktconventie (aankopen en verkopen die "volgens standaard marktconventies worden afgewikkeld") worden opgenomen op de transactiedatum, namelijk de datum waarop ING België NV overeengekomen is om het actief aan te kopen of te verkopen. Kredieten en deposito's worden opgenomen op hun afwikkelingsdatum.

Financiële activa worden niet langer opgenomen wanneer de rechten op de kasstromen uit de financiële activa zijn verlopen of wanneer ING België alle risico's en voordelen van de rechthebbende op het actief heeft overgedragen. Indien ING België niet alle risico's en voordelen van de rechthebbende op het financieel actief heeft overgedragen of behouden, dan neemt zij het financieel actief niet meer op wanneer zij er niet langer beschikkingsmacht over heeft. In gevallen van overdracht waarbij zij de beschikkingsmacht over het actief behoudt blijft ING België het actief opnemen, overeenkomstig de omvang van haar aanhoudende betrokkenheid. De omvang van deze aanhoudende betrokkenheid wordt bepaald door de mate waarin ING België wordt blootgesteld aan wijzigingen in de waarde van het actief.

7.6.4.3 Saldering van financiële activa en passiva

Financiële activa en passiva worden gesaldeerd en het nettobedrag wordt in de balans gerapporteerd wanneer ING België een wettelijk afdwingbaar recht heeft om de opgenomen bedragen te salderen en van plan is om tot een afwikkeling op netto basis te komen of tegelijkertijd het actief te realiseren en de verplichting af te wikkelen.

7.6.4.4 Terugkoop- en terugkoopovereenkomsten

Effecten die onder een terugkoopovereenkomst ("repo") vallen, blijven in de geconsolideerde jaarrekening opgenomen. De ermee samenhangende verplichting wordt opgenomen in de financiële verplichtingen.

De vordering die samenhangt met effecten die zijn aangekocht ingevolge een overeenkomst tot terugverkoop ("reverse repo") worden geboekt als leningen en vorderingen of als financiële activa die aangehouden worden voor handelsdoeleinden. Het verschil tussen de verkoop- en de terugkoop prijs wordt geboekt als rente en toegerekend over de looptijd van de overeenkomst met behulp van de effectieve-rentemethode.

7.6.4.5 Financiële activa

7.6.4.5.1 Geldmiddelen en tegoeden bij centrale banken

Geldmiddelen omvatten geld dat door ING België wordt aangehouden evenals geld dat bij andere financiële instellingen belegd is en onmiddellijk opvraagbaar is.

Kasequivalenten zijn kortlopende, uiterst liquide beleggingen die onmiddellijk kunnen worden omgezet in een gekend bedrag aan geldmiddelen, waarop geen materieel risico van waardeverandering is. Een kortlopende investering wordt beschouwd als kasequivalent op voorwaarde dat de investering beantwoordt aan de definitie van een kasequivalent en de doelstelling waarvoor de investering wordt aangehouden.

Geldmiddelen en kasequivalenten omvatten tegoeden met een resterende looptijd van maximum drie maanden. Hieronder vallen contanten, tegoeden bij centrale banken, kortlopende leningen en voorschotten aan banken en kortlopende staatseffecten.

7.6.4.5.2 Financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden

Activa aangehouden voor handelsdoeleinden zijn activa die voornamelijk worden verworven met de bedoeling op korte termijn winst of een handelsmarge te genereren. Financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden worden voor het eerst opgenomen tegen kostprijs. Vervolgens worden zij op elke balansdatum gewaardeerd tegen reële waarde, zonder aftrek van transactiekosten, tot zij niet meer worden opgenomen.

Winst of verlies die voortvloeit uit een verandering in de reële waarde wordt opgenomen in de resultatenrekening in de periode waarin het zich voordoet. Dit omvat de gerealiseerde winsten en verliezen bij verkoop van financiële activa en de niet-gerealiseerde winsten en verliezen die voortvloeien uit veranderingen in de reële waarde.

Rentebaten en rentelasten worden afzonderlijk geboekt in de resultatenrekening.

ING België waardeert verhandelbare eigen- en vreemd vermogenseffecten, afgeleide producten en reverse repo's als financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden.

7.6.4.5.3 Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde via winst- en verliesrekening

De directie klasseert financiële activa enkel in deze categorie wanneer aan de volgende vereisten is voldaan:

- als het een asymmetrie in de waardering of opname (soms een "accounting mismatch" genoemd) elimineert of aanzienlijk beperkt, die anders zou ontstaan uit de waardering van activa of uit de opname van de winsten en verliezen hierop op basis van verschillende grondslagen;
- als een groep van financiële activa wordt beheerd en de prestaties ervan worden geëvalueerd op basis van de reële waarde, in overeenstemming met een gedocumenteerde risicobeheer- of beleggingsstrategie en informatie over de groep van activa intern op die basis wordt verstrekt;
- als de activa één of meer in een contract besloten afgeleide producten bevatten, tenzij dat het in een contract besloten derivaat de kasstromen niet materieel verandert of niet mag worden afgescheiden.

Winsten en verliezen die voortvloeien uit veranderingen in de reële waarde van zulke activa worden opgenomen in de resultatenrekening voor de periode waarin zij zich voordoen. Ze omvatten de gerealiseerde winsten en verliezen op de afstoting van financiële activa en de niet-gerealiseerde winsten en verliezen die voortvloeien uit de veranderingen in de reële waarde van de activa.

Rentebaten en rentelasten worden afzonderlijk geboekt in de resultatenrekening.

Dergelijke toewijzing is onherroepelijk. De "marked-to-market" waardering van zulke activa moet worden behouden tot ze niet langer worden opgenomen.

7.6.4.5.4 Leningen en vorderingen

Leningen en vorderingen zijn niet-afgeleide instrumenten met vaste of bepaalde betalingen.

Ze worden eerst opgenomen tegen reële waarde, met inbegrip van transactiekosten direct toewijsbaar aan de verwerving of uitgifte van het financieel actief. Vervolgens worden ze gewaardeerd tegen afgeschreven kostprijs met behulp van de effectieve-rentemethode, minus eventuele bijzondere waardeverminderingverliezen.

Rentebaten worden opgenomen naarmate zij gelopen worden met behulp van de effectieve-rentemethode.

7.6.4.5.5 Voor verkoop beschikbare financiële activa

Financiële activa die niet onder een andere categorie vallen, worden standaard geklasseerd als beschikbaar voor verkoop.

Voor verkoop beschikbare financiële activa worden gewaardeerd tegen reële waarde. Niet-gerealiseerde winsten en verliezen die voortvloeien uit veranderingen in reële waarde worden opgenomen in het eigen vermogen. Wanneer de activa worden afgestoten worden de bijbehorende cumulatieve aanpassingen van de reële waarde opgenomen in de resultatenrekening als winsten en verliezen uit investeringen.

ING België waardeert verhandelbare eigen- en vreemd vermogenseffecten als voor verkoop beschikbare financiële activa.

7.6.4.6 Bijzondere waardevermindering van financiële activa

Op elke balansdatum beoordeelt ING België of er objectieve aanwijzingen zijn voor bijzondere waardeverminderingen van een financieel actief of een groep van financiële activa.

Objectieve aanwijzingen dat een financieel actief of een groep van financiële activa een bijzondere waardevermindering heeft ondergaan omvat, maar is niet beperkt tot het volgende:

- de kredietnemer heeft het faillissement aangevraagd of is failliet verklaard of bevindt zich onder een gelijkaardige bescherming en dit verhindert of vertraagt de terugbetaling van het financieel actief;
- de kredietnemer heeft de hoofdsom, rente of kosten niet terugbetaald en deze toestand is gedurende een bepaalde periode blijven bestaan;
- de kredietnemer heeft blijk gegeven van aanzienlijke financiële moeilijkheden die een negatieve invloed zullen hebben op de toekomstige kasstromen van het financieel actief;
- de kredietverplichting werd omwille van niet-commerciële redenen geherstructureerd. In geval van financiële problemen van de kredietnemer heeft ING België, om economische en wettelijke redenen, toegevingen gedaan. Dit heeft als gevolg dat de verwachte toekomstige kasstromen van het financieel actief minder zullen bedragen.

7.6.4.6.1 Bijzondere waardevermindering van financiële activa gewaardeerd als voor verkoop beschikbaar

Wat betreft beleggingen in eigen vermogensinstrumenten die worden geklasseerd als beschikbaar voor verkoop, vormt een aanzienlijke of langdurige daling betreffende de kwaliteit van de schuldenaar in de reële waarde van de activa beneden hun kostprijs een objectieve aanwijzing voor een bijzondere waardevermindering. Indien zulke aanwijzing bestaat, wordt het cumulatieve verlies - gewaardeerd als het verschil tussen de verwervingsprijs en de actuele reële waarde, na aftrek van bijzondere waardeverminderingverliezen op dat financieel actief die eerder werden opgenomen in de resultatenrekening - overgeboekt van het eigen vermogen naar de resultatenrekening. Bijzondere waardeverminderingverliezen op eigen vermogensinstrumenten opgenomen in de resultatenrekening worden niet teruggenomen in de resultatenrekening, tenzij het instrument niet langer wordt opgenomen.

Wat schuldinstrumenten betreft, geldt dezelfde regel voor de boeking van de bijzondere waardevermindering. Wanneer echter, in een volgende periode, de reële waarde van een voor verkoop beschikbaar schuldinstrument stijgt en deze stijging kan objectief worden toegeschreven aan een gebeurtenis die plaatsvond na de opname van de bijzondere waardevermindering in de resultatenrekening, dan wordt de bijzondere waardevermindering teruggenomen in de resultatenrekening.

7.6.4.6.2 Bijzondere waardevermindering van kredieten

ING België gaat eerst en vooral na of er objectieve gegevens voor bijzondere waardeverminderingen bestaan, op individuele basis voor leningen die individueel significant zijn en globaal voor leningen die niet individueel significant zijn.

Leningen die op individuele basis geëvalueerd worden voor bijzondere waardeverminderingen en waarvoor een bijzondere waardevermindering geboekt dient te worden of verder dient aangehouden te worden, worden niet opgenomen in de globale bijzondere waardevermindering evaluatie.

Voor individueel niet significante leningen wordt een globale voorziening berekend.

Een globale voorziening wordt eveneens berekend wanneer ING België vaststelt dat geen objectieve gegevens voor een bijzondere waardevermindering bestaan voor een financieel actief of een groep van financiële activa; dit noemt men ook "Incurred But Not Reported" (IBNR).

Er treedt een bijzondere waardevermindering van een krediet op wanneer het waarschijnlijk is dat de bank niet in staat zal zijn alle bedragen (hoofdsom en rente) te innen die volgens de contractbepalingen verschuldigd zijn. De inbaarheid van kredieten omvat het kredietrisico, wanneer een krediet niet wordt terugbetaald omdat de kredietnemer niet tot terugbetaling in staat is. Dit omvat ook het overdrachtrisiko, wanneer het krediet niet wordt terugbetaald omwille van factoren die buiten de invloed van de kredietnemer liggen, zoals valutabeperkingen omwille van een economische crisis in het land van de kredietnemer. De klemtoon moet hier liggen op de timing van de contractuele kasstromen uit rentebetalingen en de terugbetalingen van de hoofdsom. Indien de bank verwacht dat zij alle rente en de verschuldigde hoofdsom volledig zal innen maar als het waarschijnlijk is dat die kasstromen later zullen worden ontvangen dan de datum die in het originele contract werd overeengekomen dan moet er een beoordeling van de bijzondere waardevermindering worden doorgevoerd.

Als een vordering definitief niet meer geïncasseerd kan worden, wordt deze afgeboekt ten laste van de gerelateerde voorziening voor bijzondere waardevermindering. Vorderingen worden afgeboekt nadat aan alle noodzakelijk procedures is voldaan en het definitieve kredietverlies is bepaald. Bedragen die alsnog worden geïncasseerd nadat een vordering is afgeboekt, worden in mindering gebracht van de voorziening voor bijzondere waardeverminderingen in de winst- en verliesrekening.

Als voor financiële activa gewaardeerd tegen afgeschreven kostprijs een bijzondere waardevermindering is vastgesteld, wordt deze bepaald als het verschil tussen de boekwaarde van het actief en de contante waarde van de verwachte toekomstige kasstromen (exclusief toekomstige kredietverliezen die nog niet zijn opgetreden), verdisconteerd tegen het oorspronkelijk effectieve rendement van het actief⁹. De boekwaarde van het actief wordt verlaagd door middel van een voorziening die ten laste van het resultaat wordt genomen. Voor activa met een variabele rentevoet is de disconteringsfactor gelijk aan het huidige effectieve rendement op het actief.

Indien in een toekomstige periode het bedrag van de bijzondere waardevermindering afneemt en die afname gerelateerd is aan gebeurtenissen die zijn opgetreden nadat de bijzondere waardevermindering werd verantwoord (zoals een verbetering in de kredietwaardigheid van de debiteur), wordt de waardevermindering teruggeboekt ten gunste van de winst- en verliesrekening.

Volgens het beleid van de bank mogen afschrijvingen alleen gebeuren in een beperkt aantal gevallen, onder andere na voltooiing van een herstructurering, bij een faillissement en na afstand van een kredietvoorziening beneden pari.

Zowel het krediet als de waardevermindering worden geboekt. Indien wordt besloten om het krediet (gedeeltelijk) af te schrijven, worden zowel het krediet als de bijbehorende voorziening uit de boeken geëlimineerd en wordt uitsluitend het verschil tussen beide in de resultatenrekening opgenomen.

De identificatie van de bijzondere waardevermindering en de bepaling van het recupereerbare bedrag zijn een inherent onzeker proces waarbij diverse veronderstellingen en factoren betrokken zijn, zoals de financiële toestand van de tegenpartij, verwachte toekomstige kasstromen, waarneembare marktprijzen en verwachte netto verkoopprijzen. Verdere ontwikkelingen na de balansdatum kunnen erop wijzen dat bepaalde niet-gerealiseerde verliezen op de balansdatum zullen resulteren in een bijzondere waardevermindering in toekomstige periodes wat zal leiden tot een negatieve invloed op de resultatenrekening.

⁹ Momenteel worden de toekomstige kasstromen verdisconteerd tegen het contractuele rendement.

Bij het vaststellen van de omvang van de voorzieningen voor kredietverliezen wordt veel oordeelskracht aan de dag gelegd. Dit oordeel is gebaseerd op de beoordeling door de directie van het risico in de portefeuille, de actuele economische toestand, verlieservaringen in recente jaren en tendensen in krediet- en geografische concentratie. Wijzigingen in zulke oordelen en analyses kunnen na verloop van tijd leiden tot wijzigingen aan de voorzieningen.

7.6.4.7 Financiële verplichtingen

7.6.4.7.1 Financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden

Een financiële verplichting wordt aangehouden voor handelsdoeleinden indien zij voornamelijk wordt verworven of opgelopen met de bedoeling een winst voort te brengen uit prijsschommelingen op de korte termijn of een handelsmarge. Handelsverplichtingen omvatten baisseposities in effecten.

Financiële verplichtingen die worden aangehouden voor handelsdoeleinden worden eerst opgenomen tegen kostprijs en vervolgens op elke balansdatum opnieuw gewaardeerd tegen reële waarde (zonder aftrek van transactiekosten) totdat zij niet meer worden opgenomen.

Een winst die of een verlies dat voortvloeit uit een verandering in de reële waarde wordt opgenomen in de resultatenrekening in de periode waarin het zich voordoet. Dit omvat de gerealiseerde winsten en verliezen uit de afstoting van financiële passiva en de niet-gerealiseerde winsten en verliezen die voortvloeien uit veranderingen in de reële waarde.

De rente wordt afzonderlijk geboekt in de resultatenrekening.

7.6.4.7.2 Financiële verplichtingen tegen reële waarde via winst- en verliesrekening

De directie klasseert financiële schulden enkel in deze categorie wanneer aan de volgende vereisten is voldaan:

- als het een asymmetrie in de waardering of opname (soms een "accounting mismatch" genoemd) elimineert of aanzienlijk beperkt, die anders zou ontstaan uit de waardering van schulden of uit de opname van de winsten en verliezen hierop op basis van verschillende grondslagen;
- als een groep van financiële schulden wordt beheerd en de prestaties ervan worden geëvalueerd op basis van de reële waarde, in overeenstemming met een gedocumenteerde risicobeheer- of beleggingsstrategie. en informatie over de groep van activa intern op die basis wordt verstrekt;
- als de schulden één of meer in een contract besloten derivaten bevatten, tenzij dat het in een contract besloten derivaat de kasstromen niet materieel verandert of niet mag worden afgescheiden.

7.6.4.7.3 Financiële verplichtingen tegen afgeschreven kostprijs

De afgeschreven kostprijs van een financiële verplichting is het bedrag waarvoor de financiële verplichting bij eerste opname in de balans wordt opgenomen (de reële waarde), verminderd met de som van de aflossingen, vermeerderd of verminderd met de via de effectieve-rentemethode bepaalde cumulatieve afschrijving van het verschil tussen dat eerste bedrag en het aflossingsbedrag. Dit is de standaardclassificatie.

7.6.4.8 Afgeleide producten en afdekkingactiviteiten

Derivaten worden eerst opgenomen tegen reële waarde op de datum waarop de overeenkomst wordt afgesloten en worden vervolgens opnieuw gewaardeerd tegen hun reële waarde. Derivaten worden geboekt als een actief als hun reële waarde positief is en als een verplichting wanneer hun reële waarde negatief is.

Bepaalde in andere contracten besloten derivaten worden afzonderlijk gewaardeerd als afzonderlijke derivaten:

- wanneer er geen nauw verband bestaat tussen hun economische kenmerken en risico's en die van het basiscontract;
- wanneer het basiscontract niet tegen reële waarde gewaardeerd wordt in de winst- en verliesrekening;
- wanneer een afzonderlijk instrument met dezelfde voorwaarde als het in het contract besloten derivaat zou voldoen aan de definitie van een derivaat.

Deze in een contract besloten derivaten worden gewaardeerd tegen reële waarde, waarbij de veranderingen in reële waarde worden opgenomen in de resultatenrekening.

De methode om de resulterende winst of het resulterende verlies aan reële waarde te boeken hangt af van de vraag of het derivaat werd aangemerkt als een afdekkinginstrument en, indien dat het geval is, van de aard van de verrichting die wordt ingedekt.

Hedge accounting (de administratieve verwerking van afdekkingstransacties) wordt gebruikt voor derivaten die aldus worden aangemerkt, op voorwaarde dat aan bepaalde criteria is voldaan.

ING België documenteert, bij de aanvang van de transactie, de relatie tussen de afdekkinginstrumenten en de ingedekte posities, evenals de risicobeheerdoelstelling en -strategie voor het ondernemen van diverse afdekkingstransacties. De bank documenteert ook haar beoordeling, zowel aan het begin van de afdekking als tijdens het verloop ervan, of de derivaten die in de afdekkingstransacties worden gebruikt zeer effectief zijn in het compenseren van veranderingen in reële waarde of kasstromen van ingedekte posities. ING België gebruikt onder meer de methode om de effectiviteit van de afdekkinginstrumenten te beoordelen voor het compenseren van de blootstelling aan het ingedekte risico, dat toe te schrijven is aan historische veranderingen in de reële waarde van de ingedekte positie of kasstromen.

ING België gebruikt drie soorten waardeafdekking.

7.6.4.8.1 Reële waardeafdekking

Wijzigingen in de reële waarde van derivaten die gewaardeerd zijn en beschouwd worden als reële-waardeafdekkingen, worden opgenomen in de resultatenrekening, samen met de aan het ingedekte risico toe te schrijven aanpassingen van de reële waarde van de ingedekte positie. Indien de afdekkingrelatie niet langer voldoet aan de criteria voor hedge accounting, wordt de cumulatieve aanpassing van de ingedekte positie, in het geval van rentedragende instrumenten, in de resultatenrekening ingeschreven over de resterende termijn van de originele afdekking of onmiddellijk opgenomen wanneer de ingedekte positie daarna niet langer wordt opgenomen. Voor niet-rentedragende instrumenten wordt de cumulatieve aanpassing van de ingedekte positie uitsluitend opgenomen in de resultatenrekening wanneer het ingedekte instrument daarna niet langer wordt opgenomen. Renteswaps and caps/floors (in het kader van hypothecaire leningen) worden gebruikt.

7.6.4.8.2 Kasstroomafdekking

Het effectieve deel van de veranderingen in de reële waarde van derivaten die beschouwd worden als kasstroomafdekkingen wordt opgenomen in het eigen vermogen. Het niet-effectieve deel van de winst of het verlies wordt onmiddellijk opgenomen in de resultatenrekening. De cumulatieve bedragen in het eigen vermogen worden getransfereerd naar de resultatenrekening in de perioden waarin de ingedekte positie van invloed zal zijn op de resultatenrekening. Indien een afdekkinginstrument afloopt of wordt verkocht, of indien een afdekking niet langer voldoet aan de criteria voor hedge accounting, blijven eventuele cumulatieve winsten of verliezen die op dat ogenblik in het eigen vermogen verwerkt zijn in het eigen vermogen en worden deze in de resultatenrekening opgenomen wanneer de verwachte toekomstige transactie uiteindelijk plaats vindt. Indien de verwachte toekomstige transactie naar verwachting niet meer zal plaatsvinden, zullen de cumulatieve winsten of verliezen die in het eigen vermogen verwerkt zijn onmiddellijk worden overgeboekt naar de resultatenrekening.

7.6.4.8.3 Afdekking van een netto investering in een buitenlandse entiteit

Afdekkingen van netto investeringen in buitenlandse entiteiten worden op vergelijkbare wijze verwerkt als kasstroomafdekkingen. Het deel van de winst of verlies op het afdekkinginstrument waarvan is vastgesteld dat het een effectieve afdekking is, wordt opgenomen in het eigen vermogen. De winst of het verlies op het niet-effectieve deel wordt onmiddellijk opgenomen in de resultatenrekening. Cumulatieve winsten en verliezen in het eigen vermogen worden opgenomen in de resultatenrekening wanneer de buitenlandse activiteit wordt afgestoten.

7.6.4.9 Materiële activa

7.6.4.9.1 Materiële vaste activa

Terreinen en gebouwen voor eigen gebruik worden tegen reële waarde opgenomen op de balansdatum.

De kostprijs van een materieel vast actief omvat de aankoopprijs, met inbegrip van niet-terugbetaalbare aankoopbelasting, na aftrek van handels- en andere kortingen. De reële waarde van terreinen en gebouwen is hun marktwaarde.

Het beleid van ING België bestaat erin om de terreinen en gebouwen op elke rapporteringdatum te herwaarderen en regelmatig, d.w.z. minstens om de 5 jaar, te laten schatten door een onafhankelijke, vakbekwame schatter.

Stijgingen in de boekwaarde die voortvloeien uit de herwaardering van terreinen en gebouwen die gehouden worden voor eigen gebruik worden gecrediteerd in de herwaarderingsreserves van het eigen vermogen. Dalingen die eerdere stijgingen van hetzelfde actief compenseren worden direct in het eigen vermogen geboekt tegen de herwaarderingsreserves. Alle andere dalingen worden geboekt in de resultatenrekening. Stijgingen die een waardevermindering terugdraaien van hetzelfde actief dat voordien in de resultatenrekening werd opgenomen worden in de resultatenrekening opgenomen.

Afschrijvingen worden geboekt op basis van de reële waarde en de geschatte gebruiksduur van het actief (doorgaans 33 jaar). Afschrijvingen worden berekend via de lineaire afschrijvingsmethode. De restwaarden en gebruiksduur worden zo nodig op elke balansdatum beoordeeld en aangepast.

De gerelateerde uitgaven worden opgenomen in de boekwaarde van het actief, wanneer verwacht wordt dat de toekomstige economische voordelen van het actief naar ING België zullen vloeien en de kostprijs betrouwbaar kan worden gemeten. Alle andere reparatie- en onderhoudskosten worden op de resultatenrekening geboekt tijdens het boekjaar waarin deze worden opgelopen.

Bij vervreemding wordt de bijbehorende herwaarderingsreserve overgeboekt naar ingehouden winst.

Terreinen worden niet afgeschreven.

Uitrusting wordt geboekt tegen kostprijs, verminderd met cumulatieve afschrijvingen en eventuele bijzondere waardeverminderingverliezen. De kostprijs van deze activa wordt afgeschreven via de lineaire afschrijvingsmethode gedurende hun geschatte gebruiksduur.

Uitgaven voor belangrijke verbeteringen wordt gekapitaliseerd en afgeschreven.

De leaseovereenkomsten die door ING België werden afgesloten zijn hoofdzakelijk operationele leaseovereenkomsten. De totale betalingen in het kader van operationele leaseovereenkomsten worden volgens de lineaire methode geboekt op de winst- en verliesrekening gedurende de looptijd van de leaseovereenkomst.

Wanneer een operationele leaseovereenkomst beëindigd wordt voordat de leaseperiode verstreken is, worden betalingen die aan de leasegever verschuldigd zijn als penaliteit in de uitgaven geboekt in de periode waarin de overeenkomst wordt beëindigd.

Materiële vaste activa per economische levensduur

In jaren	2013
Onroerend goed in eigen gebruik	33
Hardware	5
Meubilair	10
Wagens	4
Overige	7

7.6.4.9.2 Vastgoedbeleggingen

Vastgoedbeleggingen worden tegen reële waarde opgenomen op de balansdatum. Wijzigingen in de boekwaarde die voortvloeien uit herwaarderingen, worden opgenomen in de resultatenrekening. Bij vervreemding wordt het verschil tussen de opbrengsten van de verkoop en de boekwaarde opgenomen in de resultatenrekening.

De reële waarde van vastgoedbeleggingen is gebaseerd op regelmatige schattingen door onafhankelijke, erkende schatters.

Vastgoedbeleggingen worden niet afgeschreven.

7.6.4.10 Goodwill en immateriële activa

7.6.4.10.1 Goodwill

De overnames van ING België worden geboekt volgens de aankooprijsmethode, waarbij de kostprijs van de overname wordt gewaardeerd tegen de reële waarde van de activa, verplichtingen en voorwaardelijke verplichtingen. Goodwill - het verschil tussen de kostprijs van de overname (waaronder aangegane schulden) en het belang van de bank in de reële waarde van de overgenomen activa, verplichtingen en voorwaardelijke verplichtingen op de overnamedatum - wordt gekapitaliseerd als een immaterieel actief. De resultaten van de activiteiten van de overgenomen bedrijven worden opgenomen in de resultatenrekening vanaf de datum waarop zeggenschap werd verkregen.

Goodwill wordt uitsluitend gekapitaliseerd voor overnames na de datum waarop IFRS werd ingevoerd. De administratieve verwerking voor overnames daterend van vóór die datum werd niet geherformuleerd; goodwill en intern voortgebrachte immateriële activa op die overnames werden rechtstreeks in het eigen vermogen geboekt. Goodwill wordt toegerekend aan kasstroomgenererende entiteiten teneinde de goodwill te testen op een bijzondere waardevermindering. Deze kasstroom-genererende entiteiten vertegenwoordigen de kleinste identificeerbare groep activa die een instroom van kasmiddelen genereert die in ruime mate onafhankelijk is van de instroom van kasmiddelen uit andere activa of groepen van activa. Het testen op bijzondere waardevermindering gebeurt eenmaal per jaar of vaker indien er aanwijzingen van bijzondere waardevermindering zijn. Tijdens deze testen wordt de boekwaarde van de kasstroomgenererende entiteit (inclusief goodwill) vergeleken met de realisatiewaarde, die de hoogste waarde is van de reële waarde minus verkoopkosten en zijn bedrijfswaarde.

Aanpassingen aan de reële waarde op de overnamedatum van de verworven activa en verplichtingen die binnen één jaar na overname worden geïdentificeerd, worden geboekt als aanpassingen op goodwill. Alle verdere aanpassingen worden geboekt als inkomsten of uitgaven. De opname van uitgestelde belastingvorderingen na de overnamedatum wordt echter geboekt als een aanpassing op goodwill, zelfs na het eerste jaar.

Bij de afstoting van bedrijven binnen de groep, wordt het verschil tussen de verkoopopbrengsten en de boekwaarde (inclusief goodwill) en het bedrag dat opgenomen is in de omrekeningsreserve in het eigen vermogen opgenomen in de resultatenrekening.

Goodwill is toe te rekenen aan de hoge rentabiliteit van de verworven activiteit en de aanzienlijke synergie die daaruit naar verwachting zal voortvloeien. De reële waarde van verworven activa en verplichtingen is gebaseerd op het "discounted cash flow"-model.

7.6.4.10.2 Software

Software die werd aangekocht of intern gegenereerd voor eigen gebruik wordt geboekt tegen kostprijs, minus afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden berekend op de lineaire methode gedurende de gebruiksduur van de software. Deze periode is minimum vijf jaar. De afschrijvingen worden opgenomen in de overige uitgaven.

Intern gegenereerde software mag uitsluitend worden gekapitaliseerd indien aan alle volgende vereisten is voldaan:

- de bank heeft de mogelijkheden om het immaterieel actief te voltooien zodat het beschikbaar zal zijn voor gebruik of verkoop;
- de bank heeft de intentie om het immaterieel actief te voltooien en te gebruiken of te verkopen;
- de bank heeft het vermogen om het immaterieel actief te gebruiken of te verkopen;
- het immaterieel actief zal waarschijnlijke toekomstige economische voordelen genereren; de bank moet onder andere kunnen aantonen dat er een markt bestaat voor de goederen of diensten die met het immaterieel actief worden voortgebracht dan wel voor het immaterieel actief zelf, of, als het intern wordt gebruikt, de bruikbaarheid van het immaterieel actief aantonen;
- binnen de bank zijn adequate technische, financiële en andere middelen beschikbaar om de ontwikkeling te voltooien en het immaterieel actief te gebruiken of te verkopen;
- de bank is in staat om de uitgaven die aan het immaterieel actief kunnen worden toegerekend tijdens zijn ontwikkeling betrouwbaar te waarderen.

Projecten in verband met intern gegenereerde software voor eigen gebruik komen voor kapitalisatie in aanmerking indien zij 2.500.000 euro of meer bedragen in waarde.

7.6.4.10.3 Overige immateriële activa

De overige immateriële activa worden gekapitaliseerd en afgeschreven over hun verwachte economische levensduur. Immateriële activa met een onbepaalde levensduur worden niet afgeschreven.

7.6.4.11 Voorzieningen

Een voorziening is een bestaande verplichting, van een onzekere omvang of met een onzeker tijdstip, die voortvloeit uit gebeurtenissen in het verleden waarvan de afwikkeling naar verwachting resulteert in een uitstroom uit de onderneming van middelen die economische voordelen in zich bergen. Tenzij anders vermeld, worden voorzieningen verdisconteerd met behulp van een disconteringsvoet vóór belastingen die de tijdswaarde van geld weerspiegelt. De bepaling van voorzieningen is een inherent onzeker proces, waarbij schattingen van bedragen en de timing van kasstromen gemoeid zijn. Reorganisatievoorzieningen omvatten ontslagpremies voor de werknemers, wanneer ING België aantoonbaar verplicht is ofwel om de tewerkstelling van huidige werknemers te beëindigen volgens een gedetailleerd formeel plan, zonder de mogelijkheid om zich daaruit terug te trekken, ofwel om ontslagpremies uit te betalen als het gevolg van een aanbod om vrijwillig vertrek te bevorderen.

In het algemeen kan een voorziening of een gedeelte daarvan slechts worden vrijgegeven wanneer:

- geldmiddelen worden ontvangen, wat ertoe leidt dat de huidige waarde van de verwachte toekomstige kasstromen stijgt in vergelijking met vorige schattingen (gedeeltelijke vrijgave) of hoger is dan de boekwaarde (volledige vrijgave);
- verplichtingen uitdoven en er geen enkele aanspraken mogen worden verwacht, in het geval van voorwaardelijke risico's.

7.6.4.12 Personeelsverloning : pensioenverplichtingen

7.6.4.12.1 Pensioenplannen

De entiteiten van ING België NV hanteren verschillende pensioenplannen. Deze worden doorgaans gefinancierd via betalingen aan verzekeringsmaatschappijen of door trusts beheerde fondsen en bepaald door periodieke actuariële berekeningen. ING België NV heeft zowel pensioenregelingen van het type toegezegde - bijdrage als van het type toegezegd - pensioen.

Een toegezegd - pensioenregeling is een pensioenplan dat bepaalt welk pensioenbedrag een werknemer zal ontvangen bij zijn pensioen en dat gewoonlijk afhangt van een of meer factoren zoals leeftijd, anciënniteit en salaris.

Het passief (of actief) dat in de balans wordt opgenomen in verband met toegezegd - pensioenregelingen is de actuele waarde van de toegezegde pensioenverplichting op de balansdatum, minus de reële waarde van de activa van de regeling.

De reële waarde van de activa wordt bepaald op balansdatum. Om de pensioenkost te bepalen, wordt het verwacht rendement van de activa berekend via het rendement van hoogwaardig gewaardeerde bedrijfsobligaties. Deze is identiek aan de disconteringsvoet die gebruikt wordt om de waarde van de toegezegde pensioenverplichting te bepalen.

De toegezegd - pensioenregeling wordt jaarlijks berekend door interne en externe actuarissen, met behulp van de "projected unit credit" methode (toekomstig – pensioen - waarderingmethode).

Inherent aan de actuariële modellen zijn veronderstellingen waaronder disconteringsvoeten, stijgingspercentages van salarissen en voordelen in de toekomst, sterftcijfers, tendensen in de kosten voor gezondheidszorg en de consumptie-index. De veronderstellingen zijn gebaseerd op de beschikbare marktgegevens en de historische prestaties van de activa van de regeling en worden jaarlijks bijgewerkt.

De actuariële veronderstellingen kunnen aanzienlijk verschillen van de actuele resultaten omwille van wijzigingen van de marktomstandigheden, economische trends, wijzigingen in het sterftcijfer en andere veronderstellingen. Eventuele wijzigingen van deze veronderstellingen kunnen een materiële invloed uitoefenen op de verplichtingen van de toegezegd - pensioenregeling en de toekomstige pensioenkosten. De effecten van wijzigingen in actuariële veronderstellingen en aanpassingen aan de ervaring worden geboekt in het eigen vermogen.

Alle nog niet opgenomen pensioenkosten worden onmiddellijk in de winst- en verliesrekening erkend.

Voor toegezegde – bijdragen - regelingen betaalt ING België bijdragen aan publiek of particulier beheerde pensioenverzekeringsplannen op een verplichte, contractuele of vrijwillige basis. ING België heeft geen verdere betalingsverplichtingen zodra de bijdragen betaald zijn. De bijdragen worden geboekt als uitgaven voor personeelsverloning wanneer ze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde bijdragen worden geboekt als actief in de mate dat een terugbetaling in contanten of een verlaging van toekomstige betalingen beschikbaar is.

7.6.4.12.2 Overige verplichtingen na pensioen

ING België biedt haar gepensioneerden na hun pensioen allerlei voordelen aan. Om deze voordelen te kunnen genieten moet de werknemer gewoonlijk in dienst blijven tot aan de pensioenleeftijd en een minimale dienstperiode vervuld hebben. De verwachte kosten van deze voordelen worden toegerekend over de dienstperiode, met behulp van een boekhoudkundige methodologie gelijkaardig aan die voor de toegezegd - pensioenregelingen.

7.6.4.13 Winstbelastingen

De belastingen op de winsten van het boekjaar omvatten actuele en uitgestelde belastingen. De winstbelastingen worden opgenomen in de resultatenrekening, behalve wanneer ze verwijzen naar posten die rechtstreeks in het eigen vermogen zijn opgenomen. In dat laatste geval worden ze opgenomen in het eigen vermogen.

Uitgestelde winstbelastingen worden volledig opgenomen, met behulp van de balansmethode, op tijdelijke verschillen die voortvloeien tussen de fiscale boekwaarde van de activa en verplichtingen en hun boekwaarde in de geconsolideerde jaarrekening. De uitgestelde winstbelastingen worden bepaald aan de hand van de belastingtarieven en belastingwetgeving waarvan het wetgevingsproces substantieel is afgesloten op de balansdatum en die naar verwachting van toepassing zullen zijn op de periode waarin de bijbehorende uitgestelde belastingvordering wordt gerealiseerd of de uitgestelde belastingverplichting wordt afgewikkeld.

Uitgestelde belastingvorderingen worden opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat er een toekomstige fiscale winst beschikbaar zal zijn, waartegen de tijdelijke verschillen kunnen worden aangewend.

Uitgestelde belastingverplichtingen worden geboekt op tijdelijke verschillen die voortvloeien uit investeringen in dochterondernemingen en verbonden ondernemingen, tenzij wanneer het tijdstip van de afwikkeling van het tijdelijk verschil kan worden bepaald en het waarschijnlijk is dat het verschil in de nabije toekomst niet zal worden teruggenomen.

De fiscale gevolgen van winstbelastingverliezen die beschikbaar zijn voor overbrenging naar het volgende boekjaar worden geboekt als een actief wanneer het waarschijnlijk is dat er een toekomstige fiscale winst beschikbaar zal zijn, waartegen deze verliezen kunnen worden aangewend.

Uitgestelde belastingen in verband met de herwaardering van de reële waarde van voor verkoop beschikbare investeringen en kasstroomafdekkingen die onmiddellijk in het eigen vermogen worden gedebiteerd of gecrediteerd, worden ook onmiddellijk in het eigen vermogen gecrediteerd of gedebiteerd en worden vervolgens geboekt in de resultatenrekening, samen met de uitgestelde winst of het uitgestelde verlies.

7.6.4.14 Opname van winst

7.6.4.14.1 Rentebaten

Rentebaten en rentelasten worden geboekt in de resultatenrekening, met behulp van de effectieve-rentemethode. De effectieve-rentemethode is een methode om de afgeschreven kostprijs van een financieel actief of een financiële verplichting te berekenen en de rentebaten of rentelasten over de relevante periode toe te rekenen. Het effectieve-rentetarief is het tarief dat volgt uit de gelijkstelling van de geschatte toekomstige kasbetalingen of -ontvangsten gedurende de verwachte looptijd van het financieel instrument, of, indien van toepassing, een kortere periode, met de netto boekwaarde van het financieel actief of de financiële verplichting. Bij het berekenen van het effectieve-rentetarief, schat ING België kasstromen voor alle contractuele bepalingen van het financieel instrument (bv. de mogelijkheid tot vooruitbetaling) maar neemt de bank geen toekomstige kredietverliezen in aanmerking. De berekening bevat alle ontvangen of betaalde commissies en basispunten die integraal deel uitmaken van het effectieve-rentetarief, transactiekosten en alle premies. Alle rentebaten en rentelasten uit handelsposities en niet-handelsderivaten worden geklasseerd als rentebaten en rentelasten in de resultatenrekening. Veranderingen in de reële waarde worden opgenomen in de netto handelsinkomsten.

Zodra een krediet of een portefeuille kredieten met bijzondere waardeverminderingen is afgeschreven tot op haar geschatte realiseerbare waarde, worden er daarna rentebaten opgenomen op basis van het rentetarief dat gebruikt werd om de toekomstige kasstromen te disconteren met als doel de realiseerbare waarde te berekenen. De grondgedachte is dat, naarmate de tijd verstrijkt, de waarde van de verwachte toekomstige kasstromen toeneemt naarmate de tijd voor realisatie afneemt. Dit afwikkelingseffect wordt geboekt als rentebaten.

Onderliggende boekingsystemen kunnen ofwel (i) de rentebaten op kredieten met bijzondere waardeverminderingen opschorten of (ii) deze volledig blijven boeken. In beide gevallen is er een aanpassing aan de rentebaten nodig om het juiste rentebedrag te boeken: oplopend onder (i) en aflopend onder (ii).

Renteontvangsten op kredieten met bijzondere waardeverminderingen ('laattijdige betalingen') moeten toegerekend worden volgens de opgelopen rente/hoofdsom, afhankelijk van de waarschijnlijkheid van faillissement van de kredietnemer. Renteontvangsten worden ofwel eerst op de hoofdsom toegepast (wanneer faillissement waarschijnlijk is) ofwel eerst op de rente (wanneer faillissement niet waarschijnlijk is).

7.6.4.14.2 Inkomsten uit vergoedingen en commissies

Vergoedingen en commissies worden doorgaans geboekt wanneer er een dienst werd geleverd.

Kredietverplichtingsvergoedingen voor kredieten die waarschijnlijk zullen worden opgevraagd, worden uitgesteld (samen met de bijbehorende directe kosten) en worden geboekt als een aanpassing aan het effectieve-rentetarief op het krediet.

Vergoedingen en commissies die voortvloeien uit het onderhandelen, of de deelname aan onderhandeling, van een transactie voor derden – zoals de regeling van de aankoop van aandelen of andere effecten of de aan- of verkoop van activiteiten – worden erkend bij afronding van de onderliggende transactie.

Vergoedingen voor advies en dienstverlening bij portefeuillebeheer en ander beheer worden erkend op basis van de toepasselijke dienstcontracten wanneer de dienst verleend is.

Vergoedingen voor vermogensbeheer in verband met beleggingsfondsen en vergoedingen voor beleggingscontracten worden pro rata temporis geboekt gedurende de periode waarin de dienst wordt verleend. Hetzelfde principe wordt toegepast voor diensten in verband met planning en bewaring die onafgebroken worden geleverd gedurende een lange periode.

7.6.4.14.3 Ontvangen dividenden

De inkomsten worden geboekt wanneer het recht van ING België om de betaling te ontvangen is vastgesteld.

7.6.4.15 Beschrijving van het dividendbeleid

De Raad van Bestuur roept algemene vergaderingen bijeen en beslist over de agenda. Hij stelt de datum voor de uitkering van dividenden vast. De Raad van Bestuur kan beslissen om tussentijdse dividenden uit te keren voor de lopende periode, afhankelijk van de voorwaarden die door de wetgeving zijn vastgesteld. Hij stelt ook het bedrag en de datum van de betaling vast.

7.6.4.16 Fiduciaire activiteiten

De bank treedt gewoonlijk op als trustee en in andere fiduciaire rollen die leiden tot het aanhouden of plaatsen van activa in naam van individuele personen, trusts, pensioenmaatschappijen en andere instellingen. Deze activa en de opbrengsten die zij voortbrengen zijn niet opgenomen in deze jaarrekening omdat het hier niet gaat om activa van ING België.

7.6.4.17 Op aandelen gebaseerde betalingen

ING België verleent optierechten en aandelenplannen op aandelen van de ING Groep aan een aantal hogere directieleden en kaderleden (in eigen vermogensinstrumenten afgewikkelde transacties).

De bedoeling van de optie- en aandelenplannen is, naast een bevordering van verdere groei van ING België, hogere directieleden aan te trekken, te behouden en te motiveren.

Het totaalbedrag dat over de toezeggingperiode kan worden uitgegeven wordt bepaald met verwijzing naar de reële waarde van de toegekende opties, exclusief de invloed van toezeggingvoorwaarden die geen verband houden met de markt (bv. doelstellingen inzake rentabiliteit en verkooptoename). Toezeggingvoorwaarden die geen verband houden met de markt worden opgenomen in veronderstellingen over het aantal opties dat naar verwachting uitoefenbaar zal worden. Op elke balansdatum beoordeelt de entiteit haar schattingen van het aantal opties dat naar verwachting uitoefenbaar zal worden. Zij boekt de invloed van de eventuele herziening van de oorspronkelijke ramingen in de resultatenrekening en een bijbehorende aanpassing aan het eigen vermogen over de resterende toezeggingperiode.

De ontvangen opbrengsten, met aftrek van direct toewijsbare transactiekosten, worden gecrediteerd op het aandelenkapitaal (nominale waarde) en de aandelenpremie wanneer de opties worden uitgeoefend.

7.6.4.18 Financiële garanties

Financiële garantiecontracten zijn contracten op grond waarvan de emittent verplicht is bepaalde betalingen te verrichten om de houder te compenseren voor een door hem geleden verlies omdat een bepaalde debiteur zijn betalingsverplichting uit hoofde van de voorwaarden van een schuldbewijs niet nakomt. Zulke financiële garanties worden verstrekt aan banken, financiële instellingen en andere instanties in naam van klanten om kredieten, bankschulden en andere bankfaciliteiten veilig te stellen.

Financiële garanties worden eerst opgenomen in de financiële rekeningen tegen reële waarde, zijnde de ontvangen premie, op de datum waarop de garantie werd verstrekt.

De ontvangen premie wordt verantwoord in de resultatenrekening in de netto-inkomsten voor vergoedingen en commissies op lineaire basis over de looptijd van de financiële garanties.

Stijgingen in de verplichting in verband met garanties worden geboekt in de resultatenrekening onder de overige bedrijfsinkomsten.

7.6.5 Risicobeheer

De traditionele taak van een handelsbank is het verzamelen van deposito's, waarmee dan kredieten toegekend worden. Zo realiseert de bank een dubbele omzetting: een omzetting van het bedrag per transactie en een omzetting van de looptijd.

Naast die klassieke, zogenoemde "balansactiviteiten" komt een toenemend aantal nieuwe technieken en verrichtingen die een gemeenschappelijk doel nastreven: het beheren van verschillende soorten risico's: krediet-, liquiditeits-, rente-, wisselkoersrisico en risico op het eigen vermogen. Dergelijke verrichtingen, met zogenoemde derivaten, worden "buiten balans" geboekt omdat ze doorgaans gebeuren zonder dat er geld wordt uitgewisseld op afsluitingsdatum.

Het renterisico, wisselkoersrisico en aandelenkoersrisico worden doorgaans onder de gemeenschappelijke noemer "marktrisico" gebracht.

Het kredietrisicobeheer werd toevertrouwd aan de afdeling Credit Risk Management van de bank, die deel uitmaakt van de lijn kredietenbeleid en besluitvorming. Het Risk Management Department is verantwoordelijk voor het beheer van het liquiditeitsrisico, het marktrisico en het operationele risico. De juridische afdeling beheert het juridisch risico.

7.6.5.1 Kredietrisico

Het kredietrisico is het risico verlies te lijden omdat debiteuren of tegenpartijen hun verplichtingen niet nakomen. Kredietrisico's ontstaan bij de lening-, "presettlement"- en beleggingsactiviteiten van de bank en tijdens haar handelsactiviteiten. Het kredietrisicobeheer wordt ondersteund door speciaal daarvoor uitgewerkte informatiesystemen en interne ratingmethoden voor debiteuren en tegenpartijen.

7.6.5.1.1 Beleid

Het kredietbeleid van ING België is gericht op het aanhouden van een gediversifieerde krediet- en obligatieportefeuille, waarbij grote risicoconcentraties worden vermeden.

Het uittekenen van het risicobeleid voor de kredietverrichtingen en de beleggingsportefeuille van de bank behoort tot de bevoegdheid van het Credit Policy Committee, dat wordt voorgezeten door de gedelegeerde bestuurder die verantwoordelijk is voor het risicobeheer. Dit beleid is onderdeel van het algemene beleid van de ING Groep. Het werd neergeschreven in een handleiding voor kredietbeleid en vertaald in verschillende handboeken over het Kredietprocedures, beschikbaar voor allen verantwoordelijk voor krediet - indieningen, -beslissingen en -monitoring.

7.6.5.1.2 Beslissingsstructuren

Afhankelijk van hun type en grootte worden de toekenning van en het toezicht op de individuele kredieten beheerd via een strikt omkaderd systeem dat bevoegdheden toekent aan de verschillende beslissingsorganen. Dat geldt ook voor het operationele risico, dat voortkomt uit de uitvoering van de contracten voor kredieten en afgeleide producten, uit het aanvaarden van waarborgen, het toezicht op de debetposities en de behandeling van pregeschillen of geschillen. Zoals gezegd, valt de controle van het juridisch risico onder de bevoegdheid van het juridische departement.

De kredietbeslissingsbevoegdheid is opgedeeld in drie afzonderlijke structuren:

- Mandaten: De niveaus van beslissingsbevoegdheden worden uitgedrukt in mandaatniveaus. De Mandaten beslissen over de maximale kredietlijnen, toegekend aan een cliënt in het kader van de commerciële activiteit van de bank.

Alle beslissingen worden genomen door maximum 2 mandaatniveaus:

- één adviserend niveau en
- één beslissend niveau.

Een mandaatniveau bestaat in de meeste gevallen uit (twins-principe):

- één "Approval Signatory" van Front en
- één "Approval Signatory" van Risk Management.

Boven een bepaald bedrag aan verbintenissen is de raadgevende tussenkomst vereist van een kredietanalist.

- Beleggingscomités: De beleggingscomités ("securities committees") beslissen over het beleid van de bank m.b.t. beleggingen in de eigen portefeuilles financiële instrumenten. Het Credit Risk Management Department voert de analyses uit en stelt de documenten op ten behoeve van het Central Securities Committee.
- Gestandaardiseerde kredieten: De bank heeft een automatisch beslissingssysteem ontwikkeld voor de toekenning van gestandaardiseerde kleinere kredieten. Dit systeem is gebaseerd op de rating van de klant, zijn terugbetalingcapaciteit, interne en/of externe notoriëitsgegevens, het totaal bedrag van zijn verbintenissen en enkele specifieke regels eigen aan de kredietnemer en het producttype.

De probleemdossiers worden strikt opgevolgd. Indien nodig, beslissen specifieke mandaatniveaus tot een snelle uitvoering van noodmaatregelen. Probleemdossiers worden gedetecteerd o.a. door een reeks geautomatiseerde waarschuwingssignalen.

7.6.5.1.3 Risicospreiding

In overeenstemming met de principes die door de toezichhoudende instanties worden gehanteerd voor het berekenen van grote risico's, vertegenwoordigt geen enkele debiteur (bedrijf, financiële instelling of groep) een risico dat hoger is dan 25% van het eigen vermogen van de bank. Intercompany exposure is beperkt tot 100% van het eigen vermogen.

ING Groep heeft enkele "Gouden regels" ontwikkeld die op het niveau van de hele groep de maximale kredietlimieten per geconsolideerde debiteur bepalen. Deze zijn uitgedrukt in notionele bedragen en economisch kapitaal. Bijkomend heeft ING België een limiet opgezet (Event Risk) uitgedrukt in maximaal verlies per geconsolideerde debiteur.

ING streeft er ook naar om haar portefeuille zo goed mogelijk te diversifiëren over de economische sectoren. Hiervoor heeft ING België een limiet voor sector concentratie opgezet, die de grootte en de gevoeligheid voor negatieve migratie van een sector combineert (Systemic Risk)

Kredietportefeuille van ING België: opgesplitst volgens economische sector		
In %	2013	2012
Automobielsector	1,23%	1,32%
Bouw- & aannemingsbedrijf	4,12%	4,02%
Centrale banken	1,68%	1,19%
Centrale overheden	11,86%	12,09%
	3,59%	3,92%
	0,29%	0,30%
Handelsbanken	4,55%	4,42%
Voeding, drank & persoonlijke verzorging	5,04%	3,80%
Algemene industrie	5,49%	5,68%
	4,85%	4,84%
	1,15%	0,90%
Natuurlijke hulpbronnen	11,04%	9,94%
Financiële instellingen behalve banken	3,53%	3,68%
	15,06%	16,46%
Vastgoed	5,56%	5,86%
	2,67%	2,59%
Diensten	9,09%	10,25%
	0,67%	0,61%
	0,99%	0,81%
Transport en logistiek	3,29%	3,62%
Nutsbedrijven	1,96%	2,09%
Overige	1,96%	2,09%
Totaal	100,00%	100,00%

7.6.5.1.4 Tegenpartijrisico's in verband met verrichtingen in afgeleide producten

Afgeleide producten gesloten met klanten zijn gedekt met een andere tegenparty van de Group.. Bovendien sluit de bank met die instellingen kaderakkoorden op basis van het model opgesteld door de International Swaps and Derivatives Association (ISDA). In de meeste industrielanden maken die contracten het o.a. mogelijk om debet- en creditposities van een in gebreke blijvende tegenpartij te verrekenen, wat in vele gevallen neerkomt op een significante vermindering van het risico. Bij sommige contracten moet daarenboven een zekerheid gegeven worden ("collateralisering") wanneer de netto positie een vooraf vastgelegd bedrag overschrijdt.

De bank heeft een strikt beleid uitgestippeld voor de controle van het tegenpartijrisico dat aan dit soort van verrichtingen verbonden is:

- voor ieder afgeleid contract wordt een reëel ("present value") en een potentieel kredietrisico ("potential future exposure" - "PFE") berekend;
- het obligo per tegenpartij wordt gewaardeerd. Hierbij wordt rekening gehouden met eventueel bestaande en juridisch geldige verrekenings-(netting) en zekerheidsakkoorden (collateral);
- elke tegenpartij moet over een toereikende kredietlimiet beschikken, die door de bevoegde beslissingsinstanties toegekend en voor alle marktalen samen in real time beheerd wordt.

Om de risico's op haar tegenpartijen "in real time" op te volgen, beschikt de bank over een informaticasysteem dat haar op ieder moment een geconsolideerd beeld geeft van de opnemings van haar kredietlimieten in al haar marktalen. Dat instrument werd aangevuld met een juridische databank die het mogelijk maakt om automatisch en in real time te bepalen of een nieuwe transactie juridisch verrekend mag worden met andere marktzaalverrichtingen. Het instrument zorgt voor een doeltreffende berekening van de "netting" van de risico's en bijgevolg ook voor een productief gebruik van de kredietlimieten.

7.6.5.1.5 Vereisten aan eigen vermogen - Bazel II

Diverse interne modellen voor het kredietrisico (Probability of Default (PD), Loss Given Default (LGD), Exposure At Default (EAD)), het marktrisico en het operationele risico werden, zoals voorgeschreven in Bazel II, uitgewerkt. Zij worden binnen de hele ING Groep gebruikt. Een reconciliatieproces werd eveneens ontwikkeld met als doel een grotere zekerheid te verkrijgen wat betreft de volledigheid en de nauwkeurigheid van de gerapporteerde cijfers. Bovendien werd, in samenwerking met ING Groep het Internal Capital Adequacy Assessment Process (ICAAP) zoals vereist door de NBB (Nationale Bank van België) op punt gesteld.

7.6.5.1.6 Kredietexposure

De kredietexposure van ING België houdt voornamelijk verband met de traditionele kredietverlening aan particulieren en bedrijven. Leningen aan particulieren betreffen voornamelijk hypotheekleningen met onroerend goed als zekerheid. Kredieten aan bedrijven zijn veelal gedekt maar kunnen ook ongedekt worden verstrekt op basis van een interne analyse van de kredietwaardigheid van de kredietnemer. "Pre-settlement" exposure ontstaat ook uit handelsactiviteiten, bijvoorbeeld in afgeleide producten, terugkoopverrichtingen en het (ont)lenen van effecten. De bank hanteert verschillende markttarieven en berekeningstechnieken om de omvang van het kredietrisico op zulke activiteiten te bepalen. Op basis van deze technieken maakt ING België o.a. een schatting van het mogelijke toekomstige risico op individuele transacties en handelsportefeuilles. Er worden regelmatig raamovereenkomsten en zekerheidsovereenkomsten afgesloten om deze kredietrisico's te beperken.

Kredietexposure		
In duizenden EUR	2013	2012
Aandelen	1.278.216	1.828.048
Schuldinstrumenten	23.104.605	24.907.357
Leningen en vorderingen	93.809.236	94.513.368
Derivaten	16.954.469	37.314.459
Overige	0	-
Totaal	135.146.526	158.563.232

Er worden risicoklassen bepaald op basis van de kredietwaardigheid van kredietnemer, gaande van beleggingsklasse tot probleemklasse uitgedrukt in de equivalenten van Moody's, S&P en andere ratingagentschappen.

Kredietportefeuille van ING België: opgesplitst volgens risicoklasse ⁽¹⁾		
In %	2013	2012
AAA	2,11%	2,82%
AA	21,19%	19,22%
A	13,87%	17,17%
BBB	27,09%	26,22%
Subtotaal beleggingsklasse	64,26%	65,42%
BB	22,02%	22,33%
B	9,32%	8,14%
Watch/Problem grade	4,39%	4,11%
Totaal	100,00%	100,00%

⁽¹⁾ Gebaseerd op obligo uitgezonderd Intercompany

De kredietportefeuille van ING België wordt voortdurend kritisch beoordeeld. De dossiers boven een bepaald bedrag worden minstens jaarlijks herzien. Bovendien worden elk kwartaal portfoliocomités per segment georganiseerd waaraan zowel het management van risk als front deelnemen.

Ieder kwartaal vindt een formele analyse plaats om de voorzieningen voor mogelijke dubieuze debiteuren te bepalen aan de hand van een bottom-up benadering. De conclusies worden besproken door het Provisioning Committee van ING dat de raad van bestuur adviseert over het niveau van de specifieke ING België NV - Jaarverslag 2013

voorzieningen. ING België beschouwt leningen als zijnde in gebreke indien het, op basis van actuele informatie en gebeurtenissen, waarschijnlijk is dat de contractueel verschuldigde hoofdsom en rentebedragen niet zullen worden geïnd in overeenstemming met de contractbepalingen van de kredietovereenkomsten.

Buitenbalans exposures van ING België omvatten gegeven garanties, kredietbrieven en kredietlijnen. Garanties verwijzen zowel naar kredietvervangende als niet-kredietvervangende garanties. Kredietvervangende garanties zijn garanties die door ING België worden verstrekt in verband met kredieten die door derden aan klanten worden verleend. Veel daarvan zullen naar verwachting aflopen zonder dat ze werden opgevraagd en daarom vertegenwoordigen zij niet noodzakelijk toekomstige kasuitstromen. De garanties zijn doorgaans kortlopend van aard.

Onherroepelijke kredietbrieven (letters of credit) vormen voornamelijk de zekerheid voor betalingen aan derden m.b.t. de buitenlandse en binnenlandse handelstransacties van een klant zodat deze de verzending van de goederen kan financieren. Het kredietrisico van de bank in deze transacties is beperkt aangezien deze transacties van een onderpand worden voorzien door de verzonden goederen en omdat ze kortlopend van aard zijn.

Onherroepelijke verbintenissen vormen voornamelijk onherroepelijke kredietlijnen die aan bedrijfsklanten werden verstrekt. Veel van deze verbintenissen zijn geldig voor een vaste periode en leveren interest op tegen een vlottend tarief.

7.6.5.1.7 Landenrisico

Het landenrisico is het risico dat specifiek is toe te schrijven aan gebeurtenissen in een bepaald land of een bepaalde groep landen. Alle transacties en verhandelingposities die ING België genereert, houden een landenrisico in. Het landenrisico wordt verder opgedeeld in een economisch risico en een transferrisico. Het economisch risico is het risico voortvloeiend uit elke gebeurtenis in het land die van invloed kan zijn op transacties en andere obligo's in dat land, ongeacht de valuta. Het transferrisico is het risico dat wordt gelopen wanneer debiteuren in een land niet in staat zijn om te voldoen aan hun verplichtingen in vreemde valuta's ten gevolge van een specifieke gebeurtenis in het betreffende land.

In landen waar de bank actief is, wordt het risicoprofiel van het land in kwestie regelmatig beoordeeld, wat leidt tot een landenrating. Op basis van deze rating en de risicobereidheid van ING Groep worden risicolimieten per land bepaald. Aan de hand van deze risicolimieten per land worden risico's ten gevolge van kredietverlenings- en beleggingsactiviteiten dagelijks gemeten en gerapporteerd.

Kredietportefeuille van ING België: opgesplitst per land ⁽¹⁾		
In miljarden EUR	2013	2012
België	87,35	85,22
Zwitserland	6,05	6,10
Groothertogdom Luxemburg	5,54	4,28
Frankrijk	4,88	10,82
Verenigde Staten van Amerika	4,69	4,54
Nederland	3,63	3,93
Spanje	3,58	5,29
Duitsland	3,14	3,83
Verenigd Koninkrijk	1,92	3,13
Rusland	1,40	1,62

⁽¹⁾ Gebaseerd op exposure behalve Intercompany. Selectie landen: 10 grootste

7.6.5.1.8 Onderpandbeleid

Net als alle andere financiële instellingen en banken in het bijzonder neemt ING België kredietrisico's. Daarom wordt de kredietwaardigheid van haar klanten, handelspartners en beleggingen voortdurend beoordeeld, om na te gaan of zij hun financiële verplichtingen aan ING België wel kunnen nakomen. Tijdens het beoordelingsproces voor het opstellen van nieuwe kredieten, handelslimieten of beleggingen, en bij het beoordelen van bestaande kredieten, handelsposities en beleggingen, bepaalt ING België het bedrag en het type zekerheid dat een klant eventueel moet geven om haar positie veilig te stellen. Hoe

lager de kredietwaardigheid van een kredietnemer of financiële tegenpartij wordt geschat, hoe meer zekerheid die klant of tegenpartij zal moeten geven. De zekerheden waarop ING België een beroep doet in het kader van haar kredietverlening betreffen voornamelijk hypotheek, onderpand geld en borgstellingen. In haar handelsactiviteiten met tegenpartijen sluit ING België actief verschillende juridische overeenkomsten af waarbij de tegenpartijen (of ING België) elkaar eventueel onderpand moeten geven om de marktschommelingen van hun relatieve posities in te dekken. De wetgeving in de diverse rechtsgebieden heeft een invloed op het type en bedrag van de waarborg die ING België mag vragen of in pand geven. Bovendien zal de bank soms "credit default swaps" en andere gelijkaardige instrumenten afsluiten om het ingeschatte kredietrisico van een bepaalde kredietnemer of portefeuille te beperken.

Zekerheden voor gezonde kredieten - 2013

In duizenden EUR	Uitstaande kredieten	Bedrag aan zekerheden op basis van ING interne waarderingsmethode des								Uitstaande kredieten zonder zekerheden	
		Hypotheek		Geldpanden		Borgstellingen		Overige			
		Bedrag	%	Bedrag	%	Bedrag	%	Bedrag	%		
Hypothecaire Leningen	29.911.384	23.790.175	79,5%	35	0,0%	227	0,0%	3.194	0,0%	133.657	0,4%
Overige Retail	8.891.431	1.782.452	20,0%	35.947	0,4%	564.625	6,4%	1.393.084	15,7%	1.984.135	22,3%
Ondernemingen	45.233.362	3.959.120	8,8%	1.421.909	3,1%	11.829.633	26,2%	14.858.233	32,8%	7.165.413	15,8%
Financiële Instellingen	7.417.034	36.252	0,5%	97.146	1,3%	1.386.626	18,7%	812.135	10,9%	4.422.609	59,6%
Centrale Overheden & Centrale Banken	2.511.384	14.239	0,6%	959	0,0%	129.631	5,2%	98.182	3,9%	1.826.992	72,7%
Totaal	93.964.594	29.582.237	31,5%	1.555.996	1,7%	13.910.742	14,8%	17.164.829	18,3%	15.532.806	16,5%

Zekerheden voor probleemkredieten - 2013

In duizenden EUR	Uitstaande kredieten	Bedrag aan zekerheden op basis van ING interne waarderingsmethode des								Uitstaande kredieten zonder zekerheden	
		Hypotheek		Geldpanden		Borgstellingen		Overige			
		Bedrag	%	Bedrag	%	Bedrag	%	Bedrag	%		
Hypothecaire Leningen	697.574	618.219	88,6%	7	0,0%	0	0,0%	15	0,0%	4.845	0,7%
Overige Retail	423.864	210.925	49,8%	802	0,2%	25.990	6,1%	23.178	5,5%	40.503	9,6%
Ondernemingen	1.356.638	713.527	52,6%	6.144	0,5%	135.059	10,0%	271.289	20,0%	65.595	4,8%
Financiële Instellingen	4.234	1.887	44,6%	0	0,0%	6	0,1%	52	1,2%	3.750	88,6%
Centrale Overheden & Centrale Banken	17	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	6	33,4%
Totaal	2.482.328	1.544.558	62,2%	6.953	0,3%	161.055	6,5%	294.533	11,9%	114.700	4,6%

1. Zekerheidstype 'Hypotheek' omvat niet de hypothecaire mandaten. Hypothecaire mandaten zijn opgenomen in de categorie 'Overige'.

2. Bedragen van zekerheden zijn gebaseerd op ING interne waarderingsmethodes d.w.z. gebruik makend van haircuts per type zekerheid die bepaald werden a.d.h.v. ING interne modellen. Het was al deeltijks het geval in 2011, Dit verklaart de grote verandering in hypothecaire leningen tussen 2011 en 2012.

3. Het bedrag van een bepaalde zekerheid is niet beperkt tot het kredietbedrag m.a.w. overtollige zekerheidsbedragen voor een bepaald krediet zijn ook meegenomen in het totale zekerheidsbedrag dat getoond is in bovenstaande tabel.

4. In geval meerdere zekerheden ontvangen zijn voor een bepaald krediet, wordt de som van de verschillende zekerheidsbedragen getoond (deze som kan groter zijn dan het kredietbedrag).

7.6.5.1.9 Voorzieningen voor kredietverliezen

Wijzigingen in voorzieningen voor kredietverliezen

In duizenden EUR	Specifieke voorzieningen voor		Voorzieningen voor opgelopen	
	2013	2012	2013	2012
Openingsbalans	749.592	886.998	95.374	88.190
Wijzigingen in de groep	0	-	0	-
Afschrijvingen verrekend met de voorziening	-96.694	-54.990	0	-
Bedragen opzijgezet voor geschatte waarschijnlijke kredietverliezen	291.275	274.968	20.054	26.282
Bedragen teruggenomen voor geschatte waarschijnlijke kredietverliezen	-126.248	-97.820	-15.148	-21.286
Wisselkoersverschillen	-645	533	-10	-
Afwikkelende rente	-306	-249	2.473	2.606
Overige aanpassingen	-42.225	-259.848	-1.653	-418
Overdrachten tussen posten	0	-	0	-
Eindbalans	774.749	749.592	101.090	95.374
Terugnemingen direct opgenomen in de resultatenrekening	24.978	23.738		
Afschrijvingen van kredieten direct opgenomen in de resultatenrekening	76.011	60.190		

7.6.5.1.10 Achterstallige verplichtingen

ING België beoordeelt haar portefeuille voortdurend op het stuk van achterstallige betalingen. Vooral de retailportefeuilles worden maandelijks zeer strikt gevolgd om na te gaan of er belangrijke wijzigingen zijn in de achterstallige betalingen.

Een verplichting wordt over het algemeen als 'achterstallig' beschouwd als een betaling van rente of hoofdsom meer dan één dag te laat is. In de praktijk vallen de eerste 5-7 dagen onder het operationele risico.

Na deze periode worden er brieven verstuurd aan de debiteur, ter herinnering aan diens (achterstallige) betalingsverplichtingen. Indien er na 90 dagen geen betaling gevolgd is, wordt de verplichting in het algemeen beschouwd als onderhevig aan een bijzondere waardevermindering en wordt deze overgedragen naar een van de 'kredietprobleemeenheden'. Om het aantal achterstallige betalingen te beperken, moedigen de meeste entiteiten van ING België de debiteuren aan om met domicilieringen te werken zodat tijdige betalingen gegarandeerd zijn. Alle kredieten met achterstallige financiële verplichtingen langer dan 90 dagen worden automatisch ondergebracht onder de kredieten onderhevig aan bijzondere waardeverminderingen. Er kunnen echter andere redenen zijn om een krediet als onderhevig aan een bijzondere waardevermindering te beschouwen voordat dit 90 dagen achterstallig is. Deze zijn onder meer het oordeel van ING België over het onvermogen van de klant om zijn financiële verplichtingen na te komen of een aanvraag van faillissement of faillissementsbescherming van de klant. In sommige gevallen zal een materiële inbreuk op financiële overeenkomsten er ook toe leiden dat een krediet wordt geklasseerd als een krediet onderhevig aan bijzondere waardevermindering.

Volgende tabel geeft informatie over financiële activa die aan het einde van het jaar achterstallig zijn maar nog niet als bijzondere waardevermindering worden beschouwd.

2013

In duizenden EUR	Tot 30 dagen	30 tot 90 dagen	90 tot 180 dagen	180 dagen tot 1 jaar	Meer dan 1 jaar
Vastrentende effecten	0	0	0	0	0
Leningen en vorderingen	1.780.017	543.553	47.707	1.981	5.658
Andere financiële activa	0	0	0	0	0
Totaal	1.780.017	543.553	47.707	1.981	5.658

2012

In duizenden EUR	Tot 30 dagen	30 tot 90 dagen	90 tot 180 dagen	180 dagen tot 1 jaar	Meer dan 1 jaar
Vastrentende effecten	0	0	0	0	0
Leningen en vorderingen	1.281.255	415.392	339	1.480	3.755
Andere financiële activa	0	0	0	0	0
Totaal	1.281.255	415.392	339	1.480	3.755

7.6.5.2 Liquiditeitsrisico

7.6.5.2.1 Definitie

Het liquiditeitsrisico is het risico dat ING België of een van haar dochterondernemingen hun financiële verplichtingen niet kunnen nakomen, tegen redelijke kosten en op het gewenste moment. Het liquiditeitsrisico kan zich voordoen bij zowel trading als niet-trading posities. Binnen ING België is het ALMAC-comité (Assets and Liabilities Management Committee) verantwoordelijk voor de strategie m.b.t. het liquiditeitsrisico. Het hoofddoel van ING's liquiditeitsopvolging is het behouden van voldoende liquiditeit om met veilige marges operationeel te blijven. Om dit doel te bereiken wordt het liquiditeitsrisico vanuit drie invalshoeken bekeken, namelijk vanuit een structureel en tactisch standpunt alsook vanuit een standpunt dat alle mogelijke scenario's in overweging neemt.

7.6.5.2.2 Omkadering liquiditeitsrisico

7.6.5.2.3 Structureel liquiditeitsrisico

Het structurele liquiditeitsrisico is het risico dat de structurele, lange termijn balans niet tijdig of tegen een redelijke kost kan gefinancierd worden. Vanuit het liquiditeitsrisico wordt het totaal van de balans- en buitenbalans posities beschouwd vanuit een structureel activa en passiva management. Het hoofddoel is het behoud van een gezond liquiditeitsprofiel door:

- het behoud van een gediversifieerde mix van financieringsbronnen wat betreft het instrumenttype, de financieringsverstrekkers, geografische spreiding en deviezen;
- het behoud van brede portfolio van hoog verhandelbare activa die kan gebruikt worden om beveiligde financiering te verkrijgen;
- het behoud van een adequate, structurele liquiditeitskloof rekening houdend met een actieve mix van risicoloze en risicovolle financieringsmogelijkheden van ING België;
- het handhaven van een methodologie in verband met de prijszetting in welke de liquiditeitskost van ING Group adequaat wordt weergegeven onder zowel het going concern scenario als alle andere mogelijke scenario's.

7.6.5.2.4 Tactisch liquiditeitsrisico

Het liquiditeitsrisico dat ontstaat uit de korte termijn verrichtingen en collateral posities wordt beschouwd vanuit een tactisch korte termijn perspectief. Het beheer van de dagelijkse liquiditeit werd gedelegeerd aan Financiële Markten, dat verantwoordelijk is voor het beheer van de totale liquiditeitspositie van ING België.

Binnen Financiële Markten ligt de nadruk voornamelijk op de dagelijkse en intra-dagelijkse verrichtingen en collateral posities want het beleid van ING bestaat erin om de dagelijkse financieringsvereisten voldoende te spreiden. Met dit doel beheert de thesaurie alle vervallen kasstromen, rekening houdend met de verwachte veranderingen in de financieringsbehoeften van de kernactiviteit.

Het beheer van het liquiditeitsrisico werd gedelegeerd aan Market Risk Management (MRM), dat de verantwoordelijkheid draagt voor liquidity stress testing en voor de identificatie, kwantificering en opvolging van de liquiditeitspositie. Bij de kwantificering en opvolging van de actuele liquiditeitspositie wordt de klemtoon gelegd op de dagelijkse verrichtingen en collateral positie. Voor stress testing doeleinden worden de liquiditeitsposities berekend volgens de wettelijke rapporteringvereisten betreffende het liquiditeitsrisico, opgelegd door de Belgische Nationale Bank. Bovendien werd binnen ING België een kader gecreëerd van de totale limieten op de wekelijkse en maandelijkse liquiditeitsposities, om zo steeds een adequate liquiditeitsbuffer te verzekeren.

Looptijdanalyse voor financiële activa en passiva - 2013

ACTIVA								
	Tot 1	1-3	3-12	Totaal		Meer dan		
In duizenden EUR	maand	maanden	maanden	minder dan	1-5 jaar	5 jaar	Onbekend	Totaal
				12				
				maanden				
Cash	1.648.292	0	0	1.648.292	0	0	0	1.648.292
Financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden	68.867	727.358	2.706.998	3.503.223	7.721.610	7.194.564	0	18.419.397
Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde via winst- en verliesrekening	12.704	0	238.933	251.637	21.512	0	0	273.149
Financiële activa beschikbaar voor verkoop	62.949	482.629	1.979.540	2.525.118	8.666.245	8.600.436	53.289	19.845.088
Voorschotten en leningen	21.287.300	5.432.253	6.919.023	33.638.576	26.659.142	36.306.464	4.710	96.608.892
<i>banken</i>	3.389.771	361.657	2.655.626	6.407.054	3.741.938	531.974	0	10.680.966
<i>cliënten</i>	17.897.529	5.070.596	4.263.397	27.231.522	22.917.204	35.774.490	4.710	85.927.926
Ter indekking gebruikte afgeleide producten	253.024	24.878	617.615	895.517	1.727.909	1.147.823	0	3.771.249
Wijzigingen in de reële waarde van afgedekte posities bij afdekking van het renterisico van een portefeuille	26.455	9.461	8.164	44.080	0	13.083	0	57.163
activa	0	0	0	-	0	0	1.196.682	1.196.682
Overige activa	244.390	996.734	138.653	1.379.777	237	55.989	214.271	1.650.274
Totaal	23.603.981	7.673.313	12.608.926	43.886.220	44.796.655	53.318.359	1.468.952	143.470.186
PASSIVA								
	Tot 1	1-3	3-12	Totaal		Meer dan		
In duizenden EUR	maand	maanden	maanden	minder dan	1-5 jaar	5 jaar	Onbekend	Totaal
				12				
				maanden				
Deposito's van centrale banken	195	0	0	195	0	0	0	195
Financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	405.686	1.054.497	3.865.028	5.325.211	7.726.308	4.200.688	-115.814	17.136.393
Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen reële waarde via winst- en verliesrekening	11.751	24.379	437.593	473.723	1.671.755	891.912	6.367	3.043.757
- waarvan <i>achtergestelde schulden</i>	2.353	3.047	23.717	29.117	12.589	0	0	41.706
Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	87.880.850	5.677.577	2.307.362	95.865.789	6.859.544	2.765.204	-45.462	105.445.075
- waarvan <i>banken</i>	8.598.072	95.904	78.389	8.772.365	610.539	567.406	0	9.950.310
- waarvan <i>cliënten</i>	79.073.007	5.143.220	1.388.015	85.604.242	1.559.645	681.067	0	87.844.954
- waarvan <i>achtergestelde schulden</i>	339	164	92.301	92.804	112.355	0	-817	204.342
- waarvan <i>obligaties</i>	204.847	438.289	748.657	1.391.793	4.577.005	1.516.731	-44.645	7.440.884
- waarvan <i>andere financiële passiva</i>	4.585	0	0	4.585	0	0	0	4.585
Ter indekking gebruikte afgeleide producten	287.306	288.934	1.142.430	1.718.670	2.781.251	819.427	-521.035	4.798.313
Andere passiva	1.594.444	176.646	553.830	2.324.920	474.207	134.540	127.909	3.061.576
Direct opvraagbaar aandelenkapitaal	0	0	0	0	0	0	110.107	110.107
Totaal	90.180.232	7.222.033	8.306.243	105.708.508	19.513.065	8.811.771	-437.928	133.595.416

Looptijdanalyse voor financiële activa en passiva - 2012

ACTIVA	Tot 1	1-3	3-12	minder dan	1-5 jaar	Meer dan	Onbekend	Totaal
In duizenden EUR	maand	maanden	maanden	12		5 jaar		
Cash	1.492.232	-	-	1.492.232	-	-	-	1.492.232
Financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden	5.753.356	1.265.707	3.580.325	10.599.388	16.503.151	12.743.709	-	39.846.248
Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde via winst- en verliesrekening	-	5.483	-	5.483	272.525	-	-	278.008
Financiële activa beschikbaar voor verkoop	439.949	424.421	1.889.744	2.754.114	9.069.150	8.805.797	75.919	20.704.980
Voorschotten en leningen	21.428.981	4.834.665	6.291.024	32.554.670	28.316.823	36.854.728	7.775	97.733.996
- waarvan leningen en vorderingen aan banken	3.674.728	222.877	1.640.943	5.538.548	5.142.062	295.477	-	10.976.087
- waarvan leningen en vorderingen aan cliënten	17.754.253	4.611.788	4.650.081	27.016.122	23.174.761	36.559.251	7.775	86.757.909
Ter indekking gebruikte afgeleide producten	218.109	232.402	427.366	877.877	2.404.210	1.978.514	-	5.260.601
Wijzigingen in de reële waarde van afgedekte posities bij afdekking van het renterisico van een portefeuille	82.236	29.022	25.042	136.300	-	44.152	-	180.452
Aandelen, materiële en immateriële vaste activa	-	-	-	-	-	-	1.173.936	1.173.936
Overige activa	423.014	533.996	178.241	1.135.251	68	242.472	142.047	1.519.838
Totaal	29.837.877	7.325.696	12.391.742	49.555.315	56.565.927	60.669.372	1.399.677	168.190.291
PASSIVA								
	Tot 1	1-3	3-12	Totaal		Meer dan		
In duizenden EUR	maand	maanden	maanden	minder dan	1-5 jaar	5 jaar	Onbekend	Totaal
Deposito's van centrale banken	24.746	-	-	24.746	-	-	-	24.746
Financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	2.410.359	3.800.390	15.358.768	21.569.517	15.373.586	1.782.785	-246.664	38.479.224
Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen reële waarde via winst- en verliesrekening	51.052	51.542	326.338	428.932	2.448.100	431.038	2.600	3.310.670
- waarvan achtergestelde schulden	1.648	8.182	23.209	33.039	42.130	-	-	75.169
Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	89.326.803	4.726.212	3.366.852	97.419.867	5.816.870	2.641.781	-32.191	105.846.327
- waarvan banken	14.471.911	96.117	205.531	14.773.559	33.606	371.829	-	15.178.994
- waarvan cliënten	74.805.125	4.565.658	2.631.358	82.002.141	1.748.727	748.565	-	84.499.433
- waarvan achtergestelde schulden	3	132	714	849	201.115	-	-1.140	200.824
- waarvan obligaties	46.403	64.305	529.249	639.957	3.833.422	1.521.387	-31.051	5.963.715
- waarvan andere financiële passiva	3.361	-	-	3.361	-	-	-	3.361
Ter indekking gebruikte afgeleide producten	324.973	415.073	1.335.287	2.075.333	3.748.427	1.134.880	-669.347	6.289.293
Andere passiva	1.614.539	88.060	494.774	2.197.373	860.215	171.447	13.830	3.242.865
Direct opvraagbaar aandelenkapitaal	-	-	-	0	-	-	116.415	116.415
Totaal	93.752.472	9.081.277	20.882.019	123.715.768	28.247.198	6.161.931	-815.357	157.309.540

* Inclusief financiële verplichtingen verbonden aan overgedragen activa.

Inclusief financiële verplichtingen verbonden aan overgedragen activa.

De looptijdanalyse van de Passiva is gebaseerd op contractuele cash flows zoals voorgeschreven door de wijzigingen die in maart 2009 werden aangebracht aan IFRS7. Het verschil tussen de contractuele cash flows en de balanswaarde is gerapporteerd in de kolom onbekend.

7.6.5.2.5 Contingency liquiditeitsrisico

Contingency liquiditeitsbeheer heeft betrekking op de organisatie en planning voor het beheer van de liquiditeit in tijden van stress. ING België beschikt over zijn eigen Contingency Funding Plan (CFP). Het werd goedgekeurd door de ALMAC van ING België. Het CFP is ook in overeenstemming met dit van de ING Groep via de functionele lijnen die er bestaan tussen globale treasurers en lokale treasurers en tussen het globale risicobeheer en lokale risk managers.

De belangrijkste doelstelling van het CFP van ING België is om het senior management in staat te stellen om effectief en efficiënt te handelen in tijden van crisis. Het CFP is opgesteld voor de aanpak van tijdelijke en lange termijn liquiditeitsverstoringen veroorzaakt door een algemene gebeurtenis in de markt of een ING-specifieke gebeurtenis. Het zorgt ervoor dat alle rollen en verantwoordelijkheden duidelijk zijn omschreven en alle noodzakelijke managementinformatie op zijn plaats is.

Een specifiek liquiditeitscrisis team is verantwoordelijk voor het beheer van de liquiditeit in tijden van crisis. Het crisisteam van ING België is samengesteld onder andere door de CRO, de CFO, de leden van de Raad van Bestuur belast met de Commerciële en Retail Bank, het hoofd van MRM ALM, de General Manager van de Financiële Markten en het hoofd van de Financiële Markten Treasury.

7.6.5.3 Marktrisico

Het marktrisico is het risico van verliezen die te wijten zijn aan schommelingen in factoren van het marktrisico, waaronder aandelenkoersen, rentetarieven, wisselkoersen en de prijzen van basisproducten en vastgoed.

Het marktrisico vloeit voort uit handels- en niet-handelsactiviteiten. Handelsrisico's ontstaan binnen Commercial Banking van ING België voornamelijk door market-making en het uitvoeren van cliëntentransacties in vastrentende waarden, aandelen, vreemde valuta's en de hieraan gerelateerde derivaten. Het niet-handelsrisico in verband met transacties van meer dan 1 jaar in euro wordt overgeboekt naar het IRM (Interest Rate Management). Dit zijn structurele rente-mismatch-posities die het gevolg zijn van commerciële bankactiviteiten.

7.6.5.3.1 Beslissingsstructuren en toezichtorganen

Twee keer per maand vergadert het Directiecomité in het ALMAC ("Assets and Liabilities Management Committee") om een analyse te maken onder andere van de belangrijkste bestanddelen van de transformatiestructuur voor de totale activa en passiva (balans en buitenbalans). Er worden "replicating models" gehanteerd om de theoretische vervaldagen vast te leggen voor de activa en passiva waarvan de vervaldag niet contractueel bekend is. De 'Strategic Liquidity and Interest Management Task Group' (SLIM) komt op wekelijkse basis samen. Het adviseert het ALMAC-comité over onderwerpen aangaande het beheer van intrest- en fundingrisico's en het balansbeheer. De verantwoordelijkheid over en de goedkeuring van het beheer van het intrest- en, liquiditeitsrisico en het balansbeheer blijven bij het ALMAC-comité.

De activiteiten van de financiële marktenzaal en de betrokken ondersteunende departementen worden herzien door een commissie, het 'Financial Markets Committee' die wekelijks samenkomt onder de verantwoordelijkheid van het lid van het Directiecomité, dat belast is met de activiteiten op de financiële markten.

Het Market Risk Management Department coördineert het dagelijkse toezicht op de marktrisico's op geconsolideerde basis. Voorts maakt het departement analyses en stelt het de documenten op die nodig zijn voor de goede werking van het ALMAC en de commissie van de financiële markten.

7.6.5.3.2 Value at Risk

Mogelijke risico's in verband met schommelingen van de wisselkoersen, rentevoeten aandelenkoersen en gerelateerde risicofactoren moeten worden beheerd.

De activiteiten van de marktzaal worden per strategische categorie geboekt in "dealer books", die op hun beurt volgens het type van activiteit gegroepeerd worden in "market books". De boekhoudkundige

waarderingsregels worden vastgelegd op het vlak van de market books. Deze worden gerangschikt onder "Banking" of onder "Trading", volgens de bepalingen van de Capital Adequacy Directive (CAD).

Het Market Risk Management Department volgt de posities van de market books van dag tot dag. Er worden verschillende limieten toegepast:

- een risicolimiet per open positie wordt uitgedrukt in Value at Risk (VaR). VaR voor marktrisico wordt gewaardeerd, met een eenzijdig betrouwbaarheidsinterval van 99%, als het maximale verlies dat kan optreden op één dag als gevolg van wijzigingen in de risicofactoren (bv. Rentetarieven, wisselkoersen, aandelenkoersen, rentespreidingen, impliciete volatiliteiten), indien de posities ongewijzigd blijven gedurende een tijdsinterval van één dag;
- de sensitiviteit van de belangrijke marktrisico-parameters worden per market book in de handelsportefeuille gelimiteerd. Sensitiviteit geeft de impact van een verandering van een marktrisico-parameter op de winst- en verliesrekening weer;
- een stop loss- en een trigger point- limiet worden toegepast op het totale resultaat per market book, vanaf het begin van het boekjaar. De 'trigger point' limiet leidt tot een analyse en nauwgezette opvolging van de positie. Eens de 'stop loss' limiet bereikt wordt, moet de positie geliquideerd worden op beslissing van het Financial Markets Committee.

Er worden duidelijke eisen gesteld inzake rapportage aan de commissie van de financiële markten. De bank gebruikt daartoe de methodes die momenteel tot de beste op de markt gerekend worden: ze berekent elke dag haar geconsolideerde Value at Risk.

De bank hanteert een consistente aanpak van alle risico's. Daarnaast hebben de marktenzaal operatoren ook beheersinformatie betreffende hun individuele posities ter beschikking.

De bank maakt ten slotte ook regelmatig ramingen van de mogelijke gevolgen die buitengewone bewegingen van de financiële markten op de Value at Risk en op de resultaten zouden kunnen hebben ("stress testing"). Die ramingen vormen een aanvulling van de dagelijkse Value at Risk- en back testing-berekeningen.

De weerslag van historische marktbevingen op de huidige portefeuille wordt geschat op basis van gelijk gewogen waargenomen marktbevingen in de voorbije 260 werkdagen.

Het akkoord van de NBB betreffende het gebruik van de Historical Value at Risk (HVaR) werd gegeven op 13 december 2011. Het akkoord van de NBB betreffende het gebruik van de Stressed Value at Risk (SVaR) en van de Incremental Risk Charge (IRC) werd gegeven op 20 december 2011.

De berekening van de VaR door historische simulatie wordt gedaan door het genereren van scenario's op basis van een steekproef van historische rendementen die worden geassocieerd met elke individuele risicofactor. Deze historische rendementen worden toegepast op het huidige niveau van de risicofactor om gesimuleerde scenario's te genereren. De waardering van de portefeuille onder deze verschillende scenario's geeft een verdeling van mogelijke portfolio waarden. De VaR is het verlies op een vooraf bepaald percentiel. In de dagelijkse opvolging van de Trading portefeuille, maakt ING gebruik van een VaR voor een 1-daagse tijdshorizon met een betrouwbaarheidsniveau van 99%.

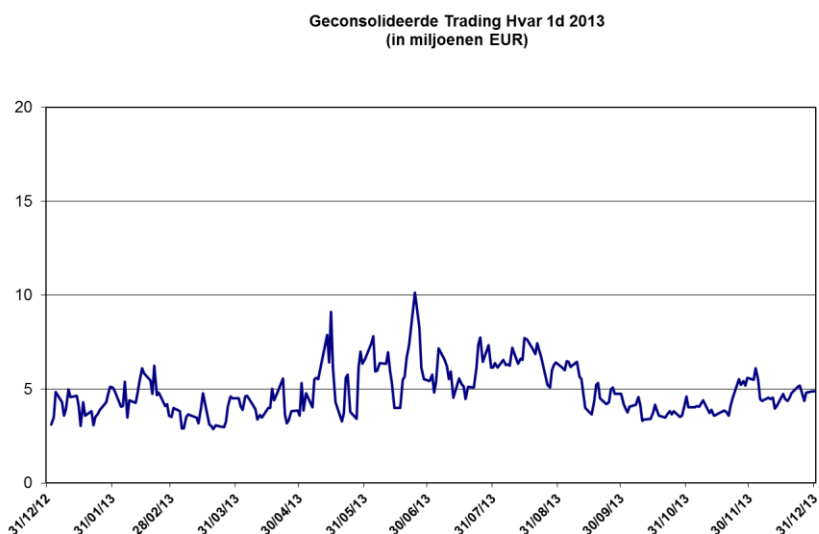
Stressed VaR wordt berekend met exact dezelfde instellingen als 10-daagse 99% Hvar, met uitzondering van de gebruikte historische markt data periode. De periode 1 november 2007-31 oktober 2008 is gekozen voor deze periode van 1 jaar, omdat deze periode voor de Trading activiteit van de Bank een stress-periode betreft. Deze stress-periode wordt regelmatig beoordeeld.

De Incremental Risk Charge (IRC) wordt gedefinieerd als een schatting van het wanbetalings- en migratierisico van 'unsecuritised' kredietproducten in de Trading portefeuille boeken over een kapitaal horizon van één jaar bij een 99,9% betrouwbaarheidsniveau. Risico op wanbetaling wordt gedefinieerd als de P&L effecten als gevolg van een emittent in gebreke. Migratie risico wordt gedefinieerd als de P&L effecten als gevolg van een migratie van de credit rating van een emittent

Volgens de aanbevelingen van het Basel Comité, is de berekening van de consumptie aan eigen vermogen (Capital Adequacy Directive) die voor de eerste keer voor de situatie datum van 31 december 2011 werd berekend, gebaseerd op de maximale van de 10- daagse VaR van de laatste dag of van de gemiddelde 10-daagse VaR over de voorafgaande 60 dagen, vermenigvuldigd met een kapitaal gewichtsfactor toegekend

door de regulator (momenteel ingesteld op 3). Bovendien moet een aanvullende eigenvermogensvereiste voor de Stressed VaR voor een tijdsinterval van 10 dagen vermenigvuldigd met een kapitaal gewichtsfactor toegekend door de regulator (momenteel ingesteld op 3) en voor de Incremental Risk Charge (die vervangt de vroegere specifieke marktrisico) in rekening worden genomen.

De volgende grafiek toont de ontwikkeling van de ééndags-VaR voor de Trading portefeuille van de bank die door het handelsrisicobeheer werd gecontroleerd in de loop van 2013.

Geconsolideerde trading VaR 1d		
In miljoenen EUR	2013	2012
VaR per 31 december		
Hoogste VaR	10,1	21,5
Laagste VaR	2,9	2,2
Gemiddelde VaR	4,9	8,6
Backtest optreden	0	0

Ook al waarden VaR-modellen mogelijke toekomstige resultaten, die schattingen zijn gebaseerd op historische marktgegevens. De bank bewaakt voortdurend de aannemelijkheid en doeltreffendheid van het gebruikte VaR-model. De techniek die daarvoor wordt gehanteerd staat bekend als "backtesting", waarbij het feitelijke dagelijkse resultaat wordt vergeleken met de dagelijkse VaR die door het model werd berekend. Naast feitelijke resultaten voor backtesting, maakt de bank ook gebruik van hypothetische resultaten, die resultaten meten zonder het effect van positiewijzigingen, vergoedingen en commissies. Wanneer het feitelijke of hypothetische verlies groter is dan de VaR, heeft er een overschrijding plaatsgevonden. Op basis van het eenzijdig betrouwbaarheidsinterval van ING België dat 99% bedraagt wordt er gemiddeld een overschrijding verwacht om de 100 werkdagen.

Aangezien VaR in het algemeen geen schatting geeft van de potentiële verliezen die kunnen voortvloeien uit extreme fluctuaties in de markt, past de bank gestructureerde "stress testing" toe voor het bewaken van het marktrisico onder dergelijke extreme omstandigheden. Stress-scenario's gaan uit van historische en hypothetische extreme gebeurtenissen. Het resultaat van "stress testing" is een event risk getal. Dit is een schatting van het effect op de resultatenrekening van ING België (Commercial Banking) als gevolg van een mogelijke gebeurtenis en het wereldwijde effect daarvan. Het beleid met betrekking tot event risk (en de technische implementatie daarvan) is ING België-specifiek, aangezien er voor event risk geen door andere banken en toezichthouders algemeen aanvaarde berekeningsmethode bestaat (zoals voor het Value at Risk-model). Het event risk beleid bestaat voornamelijk uit stressparameters die per land en per markt (vastrentende waarden, aandelen, vreemde valuta's en gerelateerde derivaten) worden bepaald. De parameters geven de historische maximale marktbevingen aan binnen het tijdsbestek van één maand. De wijzigingen zijn gebaseerd op relatieve (%) verschuivingen in de aandelen- en wisselkoersmarkten. Voor de renterisico- en credit spreadmarkten worden absolute verschuivingen gebruikt. Per regio/markt worden verschillende afwikkelingsperiodes verondersteld. Afhankelijk van de liquiditeit van de markt, wordt

een afwikkelingsperiode van twee, drie of vier weken gebruikt voor de schatting van de grootste historische verschuiving gezien in de markt. De basis voor het vaststellen van de parameters is een geschiedenis van tien jaar, effectief rekening houdend met alle gebeurtenissen die tijdens de afgelopen tien jaren plaats vonden. De scenario's en stressparameters worden achteraf vergeleken met extreme marktbevingen die zich daadwerkelijk in die markten hebben voorgedaan.

7.6.5.3.3 Renterisico in de niet-handelsportefeuille

Het renterisico of transformatierisico vloeit voort uit de verschillen in vervaldag (eindvervaldagen of vervaldagen voor rentevoetherziening) tussen de activa- en passivaposten op de balans en buitenbalans. Op grond van hun richting en van het renteverloop kunnen ze een positieve of negatieve weerslag hebben op de rentemarge: wanneer de bank stelselmatig netto lener is in een klimaat van rentedaling zal de rentemarge hierdoor positief beïnvloed worden; het tegengestelde zal zich voordoen wanneer de rente zou beginnen stijgen zonder dat de bank haar posities omgekeerd heeft.

Omdat het onmogelijk is om het renteverloop correct te voorspellen, moet het renterisico beheerd worden op het vlak van de absolute bedragen van de vervaldagverschillen binnen iedere vooraf vastgelegde toekomstige periode. Hier bestaat een rechtstreeks verband tussen volume en resterende looptijd van de posities. ING België hanteert verschillende methodes om het renterisico te bewaken. De belangrijkste zijn Value at Risk (VaR), Basis point value (BPV) en Earnings at Risk (EaR). De bank ziet permanent toe op haar vervaldagboeken, rentegevoeligheid en VaR per dealer book. Het gebruik van interne modellen voor het berekenen van de Value at Risk wordt door de toezichhoudende autoriteiten aangemoedigd.

7.6.5.3.4 Wisselkoersrisico

De bank loopt wisselkoersrisico op haar financiële positie en kasstromen. Valutarisico's in de niet-handelsportefeuille worden door middel van interne transacties overgedragen aan Financial Markets Treasury, dat het dagelijkse beheer voert van alle vreemde valuta-posities.

7.6.5.4 Operationeel risico

Het ING Belgium Operational & Compliance Risk Department maakt deel uit van de "2nd Line of Defence" van ING België voor wat betreft het beheer van de niet-financiële risico's (Operationele en Compliance risico's).

7.6.5.4.1 Scope Operationele risico's

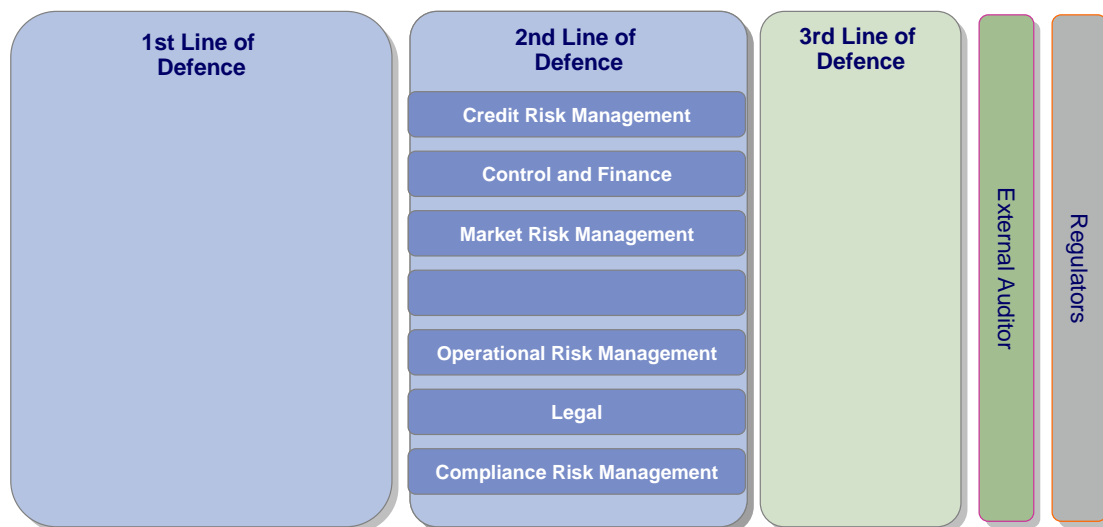
Het Operationeel risico is het risico op direct of indirect verlies ten gevolge van inadequate of gebrekkige interne processen of systemen, fouten van personen of externe gebeurtenissen. Het omvat het reputatie risico alsook het juridisch risico. De strategische risico's vallen niet onder Operationeel risico. Operationeel risico is een overkoepelende term voor een aantal subrisico's die zijn gebaseerd op de Basel II risico categorieën:

- Control risk
- Unauthorised Activity risk
- Processing risk
- Employment Practice risk
- Personal & Physical Security risk
- Information (Technology) risk
- Continuity risk
- Compliance risk
- Internal Fraud risk
- External Fraud risk

Het Compliance risico is een onderdeel van de Basel II definitie van operationeel risico. Echter, binnen ING Groep wordt het Compliance risico apart genoemd met eigen functionele rapporteringlijnen naast deze voor het Operationeel risico.

7.6.5.4.2 Verdedigingsniveaus

Voor het beheer van de risico's heeft het Directiecomité gekozen voor een governance model met "three Lines of Defence".

7.6.5.4.2.1 Eerste verdedigingsniveau

Het senior business management van ING is als eerste verantwoordelijk voor de effectieve opvolging van de risico's die een impact hebben op haar activiteiten ("first line of defence"). De "first line of defence" is dus verantwoordelijk voor de implementatie en de uitvoering van het ING beleid omtrent risicobeheer uitgezet door de "second line of defence". Voorbeelden van typische activiteiten voor de "first line of defence":

- uitvoeren van "Integrated Risk Assessments" en evalueren van de risico's opdat deze binnen de risk appetite van de business zouden komen/ blijven;
- implementeren en onderhouden van de verplichte controles zoals opgelegd door het risicobeleid van CORM* & Corporate Compliance, rekening houdend met de lokale wet- en regelgeving);
- Het opvolgen en verzekeren van de doeltreffendheid ("operating effectiveness") van de belangrijkste controles.

"Corporate Operational Risk Management" (CORM) is onderdeel van de "Corporate Risk Group" en rapporteert aan de "Chief Risk Officer" die lid is van de Raad van Bestuur. CORM heeft de volgende specifieke opdrachten:

- adviseren van de Raad van Bestuur over de implementatie van de ORM organisatie, processen en systemen;
- ontwikkelen van strategieën, beleid, doelstellingen en minimumnormen voor het beheer van de operationele risico's. De "General Manager CORM" keurt het beleid en de minimumnormen goed;
- functioneel aansturen van de ORM functie, het kader en processen, en indien en wanneer nodig, het nemen van functionele besluiten;
- toezien op de ORM functie en het bepalen van doelstellingen voor ORM;
- bepalen van de reglementaire en economische kapitaalvereiste voor operationele risico's;
- opvolgen van de belangrijkste risico's van ING Groep en ervoor zorgen dat het ING risicobeleid en de minimumnormen zijn geïmplementeerd.

7.6.5.4.2.2 Tweede verdedigingsniveau

De risicomangement functies, de "second line of defence", zijn een onafhankelijke partner van en geven support aan de "first line of defence". Voorbeelden van typische activiteiten voor de "second line of defence":

- overzicht bewaren en opvolgen van de risicomangement activiteiten;
- opvolgen van de grootste risico's die de business kunnen treffen;
- escaleren van problemen naar een hoger beleidsniveau/veto recht betreffende business activiteiten die een groot risico inhouden;
- de nodige support geven aan de "first line of defence" betreffende de naleving van het risicobeleid van ING.

7.6.5.4.2.3 Derde verdedigingsniveau

"Corporate Audit Services" (CAS) handelt als de "third line of defence". De missie van CAS is te voorzien in een onafhankelijke beoordeling van het ontwerp en de doeltreffendheid van de interne controles op de risico's voor de activiteiten van ING. Hierbij zal CAS specifieke aanbevelingen formuleren die leiden tot een verbetering van het risicobeheer (Risk & Control Framework).

7.6.5.4.3 Hiërarchische Organisatie

Het Operational & Compliance Risk Departement (O&CRD) omvat vier grote divisies:

- MLRO (Money Laundering Reporting Office);
- Compliance Advisory and Monitoring;
- ORM Advisory;
- Information Risk Management;

De "MLRO" divisie bestaat uit het Money Laundering team onder leiding van een hoofd (tevens de MLR/FEC officer van ING België) dat rechtstreeks rapporteert aan het hoofd van Compliance.

De divisie "Compliance Advisory and Monitoring" omvat een aantal operationele gecentraliseerde activiteiten zoals: het toezicht op de naleving van bepaalde compliance regels, de centrale rapportering, de "2nd line customer screening" activiteiten. Het hoofd van elk team rapporteert rechtstreeks aan het hoofd van Compliance.

De divisie "ORM Advisory" omvat een aantal gespecialiseerde activiteiten: Capital & Governance, NFR Data Management, NFR Assest Functional Mgt & Support, Advisory/Challenging & Testing, Business Continuity Management, Anti-Fraud Officer, SOx Testing, Physical Security (functionele rapporteringslijn). Het hoofd van elk team rapporteert rechtstreeks aan het hoofd van ORM. Het team "Special Investigations" is een expertisecentrum geleid door een team manager die eveneens rechtstreeks rapporteert aan het hoofd van ORM.

De divisie "Information Risk Management" zorgt er voor dat de data van ING beveiligd is tegen "cyber crime" en dat het betreffende beleid correct wordt toegepast. Het hoofd rapporteert rechtstreeks aan de CRO .

Om de coherentie tussen de verscheidene divisies te verzekeren en om te profiteren van synergie op gebied van management, fungeert het hoofd van ORM of het hoofd van Compliance als "Primus inter pares". Momenteel ligt deze verantwoordelijkheid bij het hoofd van ORM.

7.6.5.4 Functionele organisatie

Het "Operational & Compliance Risk Department" heeft een aantal functionele rapporteringlijnen.

De MLRO heeft een functionele rapporteringlijn naar de MLRO van de groep (bank).

Het hoofd Compliance heeft een functionele rapporteringlijn naar de Compliance Officer van de groep (bank) en de CEO van ING België.

Het hoofd ORM heeft een functionele rapporteringlijn naar de ORM Officer van de groep (bank) en is ook de regionale ORM Officer voor alle business units van ING BeLux.

Het hoofd "Business Continuity Management (BCM)" heeft een functionele rapporteringlijn naar de Security Officers van de groep (bank).

Het hoofd van het team "Special Investigations" heeft een functionele rapporteringlijn naar de divisie "Corporate Security" van het Corporate ORM departement (groep).

De Anti-Fraud Officer heeft een functionele rapporteringlijn naar de divisie "Corporate Security" van het Corporate ORM Departement (groep).

Het hoofd "Information Risk Management (IRM)" heeft een functionele rapporteringlijn naar de Information Security Officer van de groep (bank).

7.6.6 Beheer van het kapitaal

7.6.6.1 Objectieven

Het Capital Management departement van ING Bank, ultieme moedermaatschappij van ING België NV, is verantwoordelijk voor de voldoende kapitalisering van de ING bank entiteiten met het oog op het beheer van alle risico's gerelateerd aan ING's bedrijfsactiviteiten. Dit omvat het beheer, de planning en toewijzing van kapitaal binnen ING Bank. Entiteit Corporate Treasury maakt deel uit van Capital Management en dit departement voert de nodige kapitaalmarkttransacties, voor (kapitaals)funding op termijn en risicobeheertransacties voor de goede werking van ING Bank. Capital Management meet en plant de adequaatheid van het kapitaal van ING België op geconsolideerde basis maar ook op sociaal vlak.

ING Groep hanteert voornamelijk volgende kapitaaldefinities:

Eigen vermogen 'Core Tier-1, eigen vermogen 'Tier-1' en totaal bis-kapitaal, Tier-1 kapitaal wordt gedefinieerd als het eigen vermogen van de aandeelhouders inclusief Core Tier-1 effecten en hybride kapitaal en na aftrek van enkele prudentiële filters en aftrekbare posten. Tier-1 en BIS-kapitaal gedeeld door de risicogewogen activa zijn gelijk aan respectievelijk de Tier-1 ratio en de BIS-ratio. Core Tier-1 kapitaal is gelijk aan tier-1 kapitaal zonder hybride kapitaal.

7.6.6.2 Beleid

De activiteiten van Capital Management worden uitgevoerd op basis van gevestigde principes, richtlijnen en procedures. De belangrijkste documenten die dienen als richtlijn voor het beheer van het kapitaal zijn het Capital Plan (bestaande uit goedgekeurde doelstellingen en limieten voor het kapitaal), de Capital Planning Policy, de Dividend Policy en de Local Capital Management Policy. De bovenstaande definities voor kapitaal evenals het beleid werden goedgekeurd door het directiecomité van ING Bank.

7.6.6.3 Processen voor kapitaalbeheer

Naast de opvolging van de adequaatheid van het kapitaal staat Capital Management ook in voor de voorziening van genoeg kapitaal door het vooropstellen van doelen en limieten, rekening houdend met de hierboven vermelde maatstaven voor ING Bank. Capital management volgt eveneens de navolging op van de vooropgestelde limieten en doelen door planning en uitvoering van transacties in het kader van het kapitaalbeheer. Dit proces wordt vervolledigd door stress testing en analyse van scenario's. De continue opvolging en monitoring van de adequaatheid van het kapitaal is verankerd in het proces van kapitaalplanning van Capital Management en resulteert in een kwartaalrapport genaamd capital update

report. Het hoofddoel van deze evaluatie is het garanderen dat ING Bank als geheel over genoeg kapitaal beschikt in vergelijking met haar risicoprofiel op zowel korte als middellange termijn. Bovendien moeten, alle operationele entiteiten voldoende gekapitaliseerd blijven, gebaseerd op de vereisten van de lokale regulators en kredietbeoordelaars. Onderlinge afhankelijkheid moet tot een minimum gereduceerd worden. De entiteiten moeten ook zelfstandig toegang kunnen krijgen tot de kapitaalmarkten.

7.6.6.4 Beoordeling van de Kapitaalsvereisten

Gedurende 2013 waren de verschillende entiteiten van ING België voldoende gekapitaliseerd in verhouding met het beoogde risicoprofiel en de strategische doelen.

7.6.6.5 Kapitaalvereisten

Er is kapitaal nodig om het kredietrisico, marktrisico en operationeel risico op te vangen. Marktrisico vloeit voort uit alle wisselverrichtingen en alle aangehouden handelsposities in rente-instrumenten en aandelen, waaronder risico's op individuele aandelen en verhandelde schuldinstrumenten zoals obligaties. ING berekent dit risico aan de hand van een VaR-model (Value at Risk) dat goedgekeurd is door de NBB en op basis waarvan de kapitaaleisen voor het marktrisico worden afgeleid.

De kapitaaltoereikendheid van ING België wordt bewaakt aan de hand van diverse maatregelen waaronder de regels en ratio's die zijn vastgesteld door het Bazelcomité voor het banktoezicht ("BIS-regels/-ratio's"). De BIS-ratio's vergelijken het beschikbaar kapitaal (in totaal en Tier 1) met het totaal aan risicogewogen activa (RGA).

Kapitaaltoereikendheid en het gebruik van volgens de regelgeving vereist kapitaal zijn gebaseerd op de richtlijnen opgesteld door het Bazelcomité voor banktoezicht (het Bazelcomité) en de Europese richtlijnen zoals die door de Nationale Bank van België als toezichthouder ten uitvoer worden gelegd. De minimale Tier-1 ratio is 4% en de minimale totale kapitaalsratio (de zogenaamde "BIS-ratio") is 8% van alle risicogewogen activa, met inbegrip van buitenbalansposten en marktrisico met betrekking tot handelsportefeuilles. De Europese Bank Autoriteit vereist tijdelijk een Core Tier 1 ratio van 9% van de Risico Gewogen Activa voor de Europese banken. Aan deze vereiste wordt door ING Bank voldaan (momenteel is deze vereiste enkel van toepassing op geconsolideerd niveau).

Solvabiliteitsratio's		
In miljoenen EUR	2013 Basel II	2012 Basel II
Eigen Vermogen sensu stricto (Tier 1)	9.864,1	10.632,1
Aanvullend Eigen Vermogen (Tier 2)	315,6	356,6
(Aftrekposten van Tier 1 and Tier 2)	-284,3	-315,5
Totaal Eigen Vermogen voor solvabiliteitsdoeleinden (Tier 1 and Tier 2)	9.895,4	10.673,2
Risicogewogen activa:	0,0	
Kredietrisico	40.425,1	38.745,0
Afwikkelingsrisico	0,0	-
Marktrisico	1.410,0	1.982,5
Operationeel risico	5.606,3	5.728,2
Totaal Risicogewogen Activa	47.441,4	46.455,7
Kapitaalsvereisten:	0,0	
Kredietrisico	3.234,0	3.099,6
Afwikkelingsrisico	0,0	-
Marktrisico	112,8	158,6
Operationeel risico	448,5	458,3
Totaal kapitaalsvereisten	3.795,3	3.716,5
Solvabiliteitsratio's:	0,0	
Tier 1 Basel II	20,49%	22,55%
Totaal kapitaal Basel II	20,86%	22,98%
Na 2007: Tier 1 Basel II met floor impact / Tot 2007: Basel I	13,72%	14,23%
Na 2007: Totaal kapitaal Basel II met floor impact / Tot 2007: Basel I	14,14%	14,69%

Solvabiliteitsratio's		
In miljoenen EUR	2013	2012
Totaal Eigen Vermogen voor solvabiliteitsdoeleinden	9.895,4	10.673,2
Totaal kapitaalsvereisten	3.795,3	3.716,5
Overschot (+) / tekort (-) aan eigen vermogen	6.100,1	6.956,7
Totaal Eigen Vermogen voor solvabiliteitsdoeleinden	9.895,4	10.673,2
Solvabiliteitsratio	20,86%	22,98%

7.6.6.6 Bazel II (Pillar 3 Disclosure)

Vanaf 1 januari 2008 berekende ING België haar kapitaalratio's volgens Bazel II.

Aangezien ING België een groot filiaal is van ING Bank, is de Pillar 3 disclosure die gevraagd wordt door de lokale regulatory supervisor eerder beperkt (Market Discipline). Op groepsniveau wordt Pillar 3 dan weer volledig geïmplementeerd.

Pillar 3 is een complement op Pillar 1 (minimale kapitaalsvereisten) en Pillar 2 (supervisory review process) waarbij marktdeelnemers de mogelijkheid krijgen de Capital adequacy van een bank te beoordelen door middel van belangrijke informatie.

7.6.6.6.1 Kapitaalstructuur

Kapitaalsvereisten - Bestanddelen Eigen Vermogen		
In miljoenen EUR	2013	2012
Eigen vermogen sensu stricto (Tier 1)	9.864,1	10.632,1
Maatschappelijk kapitaal	2.911,6	2.917,9
Reserves en ingehouden winst	7.076,6	7.829,1
(-) Andere aftrekposten van eigen vermogen sensu stricto (immateriële vaste activa, oprichtingskosten, eigen aandelen)	-124,1	-114,9
Aanvullend Eigen Vermogen (Tier 2)	315,6	356,6
(-) Aftrekposten van eigen vermogen sensu stricto en aanvullend eigen vermogen	-284,3	-315,5
Totaal eigen vermogen voor algemene solvabiliteitsdoeleinden	9.895,4	10.673,2

7.6.6.6.2 Capital Adequacy

7.6.6.6.2.1 Kredietrisico en transferrisico

Economisch Kapitaal voor kredietrisico is het bedrag aan Kapitaal dat volgens ING moet aangehouden worden als buffer tegen onverwachte verliezen die verband houden met (onverwachte) veranderingen in de onderliggende kredietwaardigheid van schuldenaars of in de waarde van onderliggend onderpand. Kapitaal voor kredietrisico wordt berekend op alle portefeuilles die blootstaan aan kredietrisico en tegenpartijrisico, inclusief investeringsportefeuilles. Economisch Kapitaal voor kredietrisico wordt berekend door middel van intern ontwikkelde modellen, met een betrouwbaarheidsinterval van 99.95% en een tijdshorizon van 1 jaar, wat in overeenstemming is met de door ING beoogde kredietrating.

ING maakt gebruik van een reeks kredietrisicomodellen die kunnen worden ingedeeld in 3 hoofdcategorieën:

Probability of Default (PD) modellen, welke de kredietwaardigheid meten van individuele schuldenaars

Exposure at Default (EAD) modellen, welke de omvang schatten van de financiële verplichting op het moment van default in de toekomst

Loss Given Default (LGD) modellen, welke de recuperatiewaarde schatten van het onderliggend onderpand of van ontvangen garanties (voor zover die aanwezig zijn) en van het ongedekte deel van de blootstelling.

Al deze modellen kunnen bovendien verder worden ingedeeld in de volgende 3 categorieën: statistische modellen, expertmodellen en hybride modellen. Elk model wordt jaarlijks individueel herbekeken en

gevalideerd door het Model Validatie Departement, met als doel te bepalen of een specifiek model nog steeds valabel is of eventueel moet worden aangepast.

De onderliggende modellen die gebruikt worden voor de bepaling van het Economisch Kapitaal voor het kredietrisico zijn dezelfde als deze gebruikt voor de bepaling van de omvang van het kapitaal vereist door de regelgeving onder Basel II (Pijler 1). Ondanks het feit dat dezelfde onderliggende modellen gebruikt worden, hebben het (interne) Economische Kapitaal en het kapitaal vereist door de regelgeving (het Wettelijk Kapitaal) niet dezelfde omvang. Dit is te wijten aan verscheidene, specifieke regels opgelegd door Basel II. De methodologie is bijgewerkt, onder andere, om de veranderingen in rekening te brengen die in 2014 geïmplementeerd zullen worden in het regelgevingskader. Voor het Economisch Kapitaal worden onderstaande amendementen aangebracht aan het Basel II framework:

- De economisch PD zonder onderbegrenzing wordt gebruikt
- het betrouwbaarheidsinterval is 99.95% (gezien de ING AA target rating) in plaats van 99.9%;
- voor goed presterende leningen is de schaalfactor van 1.06 verwijderd uit de Basel II vergelijking;
- voor transacties met een looptijd van minder dan 1 jaar wordt de effectieve PD (en niet de PD op 12 maanden) gebruikt ; de PD op 12 maanden wordt echter toegepast op commerciële leningen aan "niet-investering" geclassificeerde klanten (rating 11 of slechter)
- Kapitaal wordt berekend voor alle soevereine entiteiten
- interne toevoegingen van ING worden gebruikt voor Financial Markets Products;
- Economisch EAD wordt toegepast i.p.v. regelgevend EAD voor alle exposures met uitzondering van de FM producten
- effectisering worden behandeld volgens de PD/LGD benadering;
- gestandaardiseerde portefeuilles worden behandeld volgens de AIRB benadering.
- verschillende toevoegingen worden toegepast om toekomstige modelveranderingen, concentratierisico en tekortkomingen aan het INCAP model in rekening te brengen
- correlaties zijn uitgebreid om huidige concentraties in rekening te brengen
- insluiting van CVA kapitaal en het aan krediet risico gerelateerde ONCOA

Algemeen genomen is het Economisch Kapitaal (intern ING) het bedrag aan Kapitaal dat volgens ING moet aangehouden worden. Het Wettelijk Kapitaal is het bedrag aan Kapitaal dat een instituut verplicht moet aanhouden door zijn regulator. De 2e pijler van de Basel II richtlijnen bepaalt dat het minimum vereist kapitaal van een instituut het grootste moet zijn van het Wettelijk Kapitaal en het Economisch Kapitaal.

Transferrisico is het risico dat schuldenaars van een land geen tijdige betaling van schulden in vreemde valuta kunnen verzekeren omwille van beperkingen in transfer en/of omzetbaarheid of door een algemeen gebrek aan liquiditeiten in vreemde valuta. Het kapitaal voor het transferrisico is expliciet berekend als een bijkomend risico naast het kapitaal voor het kredietrisico.

In de loop van het jaar 2011 werden het Economisch Kapitaal voor krediet- en transferrisico op wekelijkse basis berekend voor de Commercial Banking portefeuille evenals voor portefeuilles van kleine ondernemingen in ING's Retail businesslijn. Voor hypothecaire kredieten en consumentenkredieten werden de berekeningen maandelijks uitgevoerd. Tot slot werden de kapitaalcijfers voor krediet- en transferrisico op maandelijke basis geconsolideerd met de kapitaalcijfers voor andere types van risico.

Organisatie met betrekking tot Economisch Kapitaal voor Kredietrisico en Transferrisico:

Alle PD, EAD en LGD modellen zijn goedgekeurd door het Kredietrisico Comité (CRC) op niveau van ING Groep. Deze goedkeuring wordt steeds voorafgegaan door een gedetailleerde evaluatie van de modeldocumentatie door het Model Development Steering Committee (MDSG) en door het Model Validatie (MV) departement. Bovendien wordt elk model op jaarlijkse basis gevalideerd door MV. Ieder model heeft een co-sponsor binnen het departement kredietrisico. Beide zetelen ook in het MDSG en in het CRC.

7.6.6.2.2 Marktrisico

- Algemeen:

Economisch Kapitaal betreffende marktrisico is het Economisch Kapitaal nodig om onverwachte waardeverminderingen te weerstaan ten gevolge van veranderingen in risicomodellen of in marktvariabelen zoals interestvoeten, aandelenprijzen, wisselkoersen, vastgoedprijzen en volatiliteit binnen deze koersen en prijzen. Binnen de context van marktrisico wordt het Economisch Kapitaal berekend voor instrumenten in zowel handelsportefeuilles als in niet-handelsportefeuilles.

- Waardering:

Economisch Kapitaal betreffende marktrisico wordt berekend op basis van intern ontwikkelde methoden met een betrouwbaarheidsinterval van 99.95% en een tijdshorizon van 1 jaar, die zowel extreme gebeurtenissen als ING's rating bevatten. Economisch Kapitaal betreffende marktrisico voor instrumenten in niet-handelsportefeuilles wordt berekend voor elk type risico, terwijl het voor instrumenten in handelsportefeuilles wordt berekend op het niveau van de hele portefeuille. De berekeningen voor Economisch Kapitaal betreffende marktrisico omvatten het wisselkoersrisico, het risico van prijsveranderingen voor aandelen, het interestrisico en het vastgoedrisico.

Voor de directe marktrisico's wordt de huidige Value at Risk (VaR) (gemeten met een betrouwbaarheidsinterval van 99% en een aanhoudperiode van 1 dag) genomen als beginpunt bij de berekening van het Economisch Kapitaal betreffende marktrisico. Om te komen tot dit Economisch Kapitaal betreffende marktrisico gebruikt ING een model, gebaseerd op simulaties, dat geijkt wordt volgens het vereiste betrouwbaarheidsinterval en verschillende andere factoren waaronder het voorkomen van grote marktbevingen en de tussenkomst van het management.

Economisch Kapitaal betreffende marktrisico wordt voor de grote niet-handelsportefeuilles berekend voor in contracten besloten optierisico's (bijvoorbeeld de voorafbetalingsoptie bij hypothecaire leningen).

Het modelrisico wordt berekend door de onderliggende veronderstellingen tot het uiterste te testen in de modellen voor gedragsgebonden activa en passiva. Bijvoorbeeld voor het model toegepast voor hypotheekportefeuilles hangt de kwaliteit van de afdekking af van veronderstellingen betreffende voorafbetalinggedrag. Indien deze veronderstellingen fout zijn dan kan de financiering ofwel op te lange ofwel op te korte termijn zijn. Gelijkaardig met het bovenstaande, wordt het Economisch Kapitaal voor het modelrisico gebaseerd op een 99% betrouwbaarheidsinterval voor de afwijking voor de voorafbetalingen en op een 99% betrouwbaarheidsinterval met ongunstige rentebewegingen. Het modelrisico voor de vervroegde terugbetaling van hypothecaire kredieten en het modelrisico voor deposito's van klanten zonder termijn maken deel uit van de categorie "bedrijfsrisico".

Het vastgoed waarvan ING eigenaar is en dat niet beheerd wordt door ING Real Estate wordt vastgoed voor eigen gebruik genoemd. Het Economisch Kapitaal voor dit vastgoed voor eigen gebruik is opgenomen in het marktrisico.

Bij de aggregatie van de verschillende bedragen voor Economisch Kapitaal betreffende marktrisico voor de verschillende portefeuilles, wordt rekening gehouden met positieve effecten van diversificatie aangezien niet wordt verwacht dat alle extreme marktomstandigheden zich op hetzelfde moment zullen voordoen.

De aard van Economisch Kapitaal betreffende marktrisico, de impact van extreme variaties metend met een betrouwbaarheidsinterval van 99.95%, is soms moeilijk statistisch te bewijzen op basis van de beschikbare, historische data. De cijfers voor Economisch Kapitaal gepubliceerd door ING België zijn de beste mogelijke schatting gebaseerd op de beschikbare data en de meningen van experts.

7.6.6.2.3 Operationeel risico

Hoewel het operationele risico kan beperkt worden door middel van sterke interne controles en via een verzekeringsprogramma, hebben vele incidenten desalniettemin nog een substantiële impact op de resultatenrekening van financiële instellingen. Net zoals voor andere risicodomeinen, wordt er voor operational risk reglementair en economisch kapitaal berekend en aangehouden.

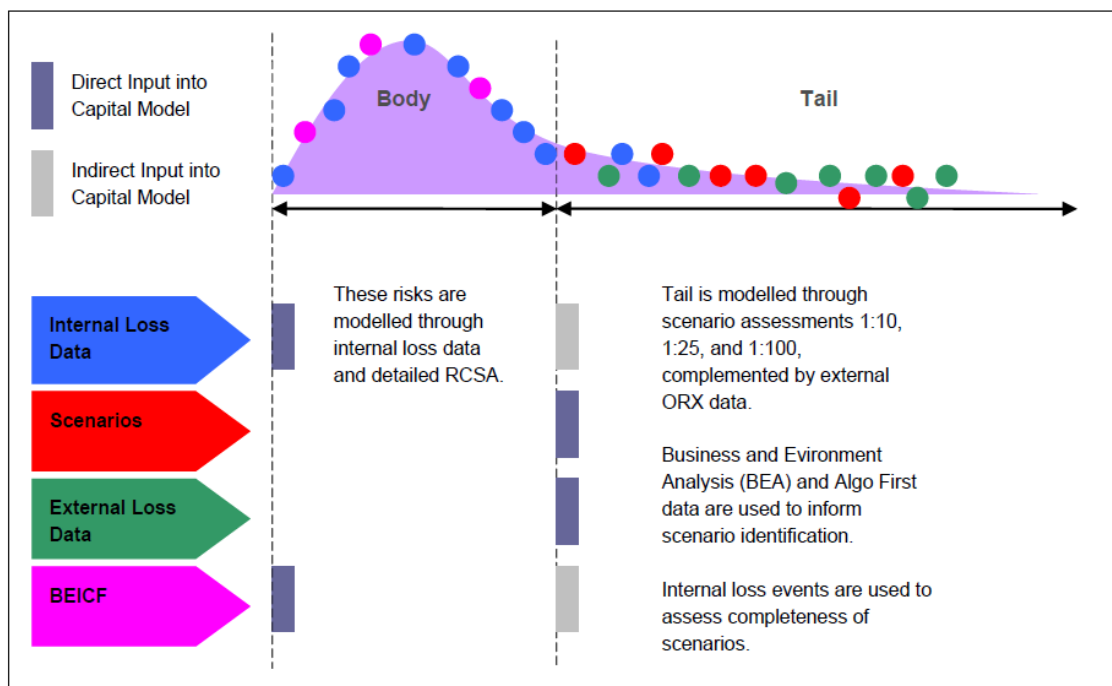
ING heeft gekozen voor de "Advanced Measurement Approach (AMA)" voor het berekenen van het reglementair en economisch operationeel risico kapitaal, AMA 2.0 model genaamd.

Deze sectie omvat een niet-technische, korte beschrijving van het AMA 2.0 model.

Het objectief van het model is om passende risico parameters te bepalen voor een Unit of Measurement (UoM). Een risico refereert naar een set van "frequency" en "severity" distributiefuncties. Bij het

modelleren van een risico wordt er een onderscheid gemaakt tussen "body risk" en "tail risk". Het raakpunt tussen de "body" en "tail" wordt "tail threshold" genoemd. De "body risk" vertegenwoordigt de "high frequency - low severity" incidenten in tegenstelling tot de "tail risk" die de "low frequency - high severity" incidenten weerspiegelt.

Door het gebrek aan voldoende interne "loss data" (ILD) is het moeilijk om de "tail severity" te modelleren. Daarom worden er andere data gebruikt die meer van toepassing zijn voor de "tail". Externe data (ELD/ORX) en scenario's (SA) zijn twee beschikbare alternatieven. In het model worden beide data sets complementair gebruikt. De tekening hieronder geeft grafisch weer hoe de verschillende data sets in het model direct of indirect worden gebruikt.

Totale kapitaalsvereisten voor krediet-, wederpartij-, verwateringsrisico en leveringen zonder tegenprestaties

In miljoenen EUR	2013	2012
Standaardbenadering (SA)	65,6	73,6
SA categorieën van risicoposities met uitsluiting van effectiseringsposities	65,6	73,6
Institutionelen	0,0	18,3
Ondernemingen	50,0	41,6
Retail	15,6	13,7
Interne rentebepeningen (IRB) waarbij eigen ramingen van het verlies bij wanbetaling en/of omrekeningsfactoren worden gebruikt	2.756,2	2.738,8
Centrale overheden en centrale banken	73,1	26,4
Institutionelen	429,5	347,9
Ondernemingen	1.563,9	1.687,4
Retail	689,7	677,1
Aandelen IRB	18,9	20,1
Effectiseringsposities IRB	22,0	26,0
Andere risicoposities dan kredietverplichtingen	245,0	241,1
Andere landgebonden eigenvermogensvereisten	126,3	0,0
Totaal kapitaal voor:	0,0	
Kredietrisico	3.234,0	3.099,6
Afwikkeling- en leveringsrisico's	0,0	-
Positie-, valuta-, en grondstoffenrisico's	112,8	158,6
Operationele risico's	448,5	458,3
Totale vereisten voor eigen vermogen	3.795,3	3.716,5

7.6.6.7 Verwachte impact Basel III

De nieuwe Basel III richtlijnen zijn erop gericht de kapitaalbasis van de banken te versterken en introduceren een nieuwe wereldwijde liquiditeitsstandaard. Dit wordt hoofdzakelijk bereikt door middel van de verbetering van de kwaliteit van de kapitaalspositie, de introductie van een leverage ratio en de introductie van nieuwe liquiditeitsvereisten.

1. Eligible Capital

De focus in de wijzigingen voor het kernkapitaal, ligt in het versterken van de kwaliteit van het kapitaal, via het gebruik van Common Equity Tier 1 (CET1).

Het niveau van het te voorzien minimumkapitaal is ook verhoogd, om rekening te houden met:

- capital Conservation Buffer (Kapitaalsbehoudbuffer) (+2.5% van het kapitaal) wat inhoudt dat banken reserves moeten opbouwen in goede periodes, die dienen om toekomstige stressperiodes mee op te vangen, en die kunnen worden gebruikt wanneer er zich verliezen zouden voordoen;
- counterCyclical Buffer (Anticyclische kapitaalbuffer) (+0% to 2.5%) die rekening houdt met de macrofinanciële omgeving waarbinnen ING België werkt.

Het huidige beschikbare kapitaal van ING België is ruimschoots voldoende om te voldoen aan deze strengere eisen.

2. Kredietrisico

In vergelijking met Basel II, wijzigt Basel III niets aan de basisprincipes voor de berekening van risicogewogen activa.

Als gevolg wordt er voor de berekening van het kredietrisico voor de meeste activa geen grote impact verwacht.

Verskillende wijzigingen zullen echter de berekening van het tegenpartijrisico veranderen:

- de stijging van de correlatiefactor voor uitstaande posities op de meeste financiële instellingen zal leiden tot een hogere kapitaalkost;
- samen met de introductie van de CVA (Credit Valuation Adjustment) kapitaalkost, is de bank een intern model aan het ontwikkelen (IMM) voor het wegen van het kredietrisico op tegenpartijen. Dit model zal gebaseerd zijn op een meer geavanceerde berekening van de toekomstige uitstaande bedragen en bevat de nieuwe Basel III vereisten voor onder andere verrekenbare transacties, niet liquide zekerheden en het correlatierisico. Dit maakt de berekening van de uitstaande posities meer risicogevoelig en heeft een impact op de berekening van het kapitaal. De exacte impact zal variëren naargelang de tegenpartij;
- de risicoweging van uitstaande posities op centrale tegenpartijen (CCP) wordt vastgelegd op 2%. Het aantal centrale tegenpartijen dat toegelaten is als tegenpartij is echter beperkt. De impact van deze maatregel zal dus ook gering zijn.

Hogere kapitaalvereisten volgens Basel III, alsook de andere aanpassingen op gebied van liquiditeit of 'leverage', zullen geen directe impact hebben op het kredietrisico, maar kunnen wel leiden tot veranderingen in de balans van de bank. Dit kan, op zijn beurt, een impact hebben op het totaal van de risicogewogen activa.

3. Marktrisico

De grootste wijzigingen op gebied van gewogen risicovolume werden al duidelijk bij het invoeren van Basel 2.5 (CRD III) sinds december 2011. Deze wijzigingen waren de volgende voor ING België:

- integreren van alle relevante pricing-factoren in het VaR model;
- verschuiven van effectisering van een intern model naar een standaard (banking) model;
- toevoegen van de Stressed VaR;
- toevoegen van een default- en migratierisico (Incremental Risk Charge – IRC).

ING België heeft deze wijzigingen volledig geïmplementeerd vanaf december 2011.

4. Leverage Ratio

De leverage ratio verschaft een (niet-risico gewogen) meting van de kapitaalspositie van ING België. Deze ratio is gebaseerd op de herwerkte kapitaaldefinities, welke hierboven al vermeld werden.

De ratio richt zich op 2 belangrijke objectieven:

- het beperken van de groei in de banksector om te vermijden dat bij een eventuele inkrimping van de balans bij verstoorde markten er zich een destabilisatie van de markten en/of de economie voordoet;
- het versterken van de vereisten door een eenvoudige, niet-risicogewogen maatregel.

De rapportering met betrekking tot de leverage ratio zal ook beginnen in 2014 en wordt verplicht vanaf 2018. Dit zal de banken en toezichthouders de mogelijkheid geven om de impact van de minimumvereiste van 3% [kapitaal / (activa + buitenbalans)] op te volgen.

5. Liquidity Risk Reporting

Het herziene kader voor de liquiditeitsrapportering heeft als doel het verzekeren dat de banken gezonde principes toepassen inzake risicobeheer van de liquiditeit. Dit om de waarschijnlijkheid van een interventie door een centrale bank bij ernstig verstoorde marktcondities, zoals ondervonden in de recente crisis, te verminderen. Het kader is gebaseerd op 2 minimum vereisten voor de beschikbaarheid van liquiditeit:

- Liquidity Coverage Ratio (LCR)

De LCR heeft als doel het verbeteren van de korte termijn liquiditeitspositie door te verzekeren dat in geval van verstoorde financiële markten de bank genoeg liquide middelen van goede kwaliteit heeft om te overleven gedurende 30 dagen.

In vergelijking met de huidige liquiditeitsvereisten waaraan ING België dient te voldoen, zal de LCR:

- de criteria voor de kwalificatie van activa als 'liquide middelen van goede kwaliteit' verstrengen;
- niet alleen de afloop (run-off) van bestaande leningen in rekening brengen, maar ook aspecten van 'going concern' opnemen. Met andere woorden: ING België wordt geacht verder te gaan met het verstrekken van leningen aan niet-financiële klanten naar rato van 50% van de aflopende kredieten;
- een breder scala van afloopcoëfficiënten (5 tot 100%) gebruiken om de stabiliteit van de klantendeposito's weer te geven. Met andere woorden: 5 tot 100% van de deposito's worden geacht de bank te verlaten naargelang het klantentype (retail, SME, corporates, etc.) en de eventuele dekking door een depositogarantiesysteem.

Omdat de LCR rapportering bindend zal zijn vanaf januari 2015 (met een observatieperiode vanaf 2013) werd de rapportering al voorzien door ING België om zo dit nieuwe concept al in het interne liquiditeitsbeheer te integreren.

- Net Stable Funding Ratio (NSFR)

De NSFR heeft als doel de liquiditeitsstructuur op lange termijn te verbeteren. Concreet worden banken aangemoedigd om activiteiten op lange termijn te financieren met stabiele (lange termijn) bronnen van liquiditeit.

De NSFR heeft een tijdshorizon van 1 jaar en is ontworpen om een duurzame maturiteitsstructuur van activa en passiva aan te moedigen.

De NSFR zal vanaf januari 2018 bindend zijn, met een observatieperiode die begint in januari 2015. Tot dan zal de impact van de ratio intern binnen ING België opgevolgd worden.

7.7 Toelichting

7.7.1 Toelichting bij de Geconsolideerde Balans

7.7.1.1 Activa

Toelichting 1: Geldmiddelen en tegoeden bij centrale banken

Geldmiddelen en tegoeden bij centrale banken		
In duizenden EUR	2013	2012
Zichtrekeningen bij centrale banken anders dan verplichte monetaire reserve	1.195.556	1.063.818
Verplichte monetaire reserve bij centrale banken	452.736	428.414
Totaal	1.650.305	1.492.232

Toelichting 2: Financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden

Financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden			
In duizenden EUR	2013	2012	2012
Derivaten	16.954.469	37.314.459	34.571.998
Aandelen	1.209.854	1.750.282	1.750.282
Vastrentende effecten	217.613	443.432	436.420
Leningen en vorderingen	37.461	338.075	338.083
Gelopen interest	0	0	2.749.465
Totaal	18.419.397	39.846.248	39.846.248

De Bank heeft de handelsportefeuille met 18,9 miljard doen dalen en dit op balans niveau. Een daling van 1,4 miljoen wordt ook opgemerkt in hedging. Deze dalingen zijn het gevolg van een daling van de transacties met het Moederhuis, effecten op de reële waarde, maar ook door een directe toegang tot de markt. Een daling werd ook waargenomen bij hedging transacties die geleid hebben tot een overschatting van de situatie in 2012 (niet gecompenseerde interne asymmetrische operaties) voor Eur 6,5 miljard.

De daling is ook zichtbaar op het niveau van de verplichtingen.

Toelichting 3: Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening

Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening

In duizenden EUR	Dirty price		Clean price
	2013	2012 NEW	2012
Aandelen	3.053	1.847	1.847
Vastrentende effecten	204.762	204.730	200.002
Leningen en vorderingen	65.334	71.431	70.664
	0	0	5.495
Totaal	273.149	278.008	278.008

Toelichting 4: Financiële activa beschikbaar voor verkoop

Opsplitsing van financiële activa beschikbaar voor verkoop		Dirty price		Clean price
In duizenden EUR	2013	2012	2012	2012
Aandelen	65.309	75.918		75.918
Vastrentende effecten	19.779.779	20.629.062		20.332.435
	0	0		296627
Totaal	19.845.088	20.704.980		20.704.980

In het vierde trimester van 2013 hebben wij een schuldpositie van 282 mio eur in Orange obligaties (voormalige France Telecom) geherclassieerd van investeringen beschikbaar voor verkoop naar de leningen en vorderingen portfolio.

In het verleden werd het instrument geclassificeerd als AFS omdat er een actieve markt verwacht werd kort na het verwerven van het instrument. Dit gebeurde niet. De daaropvolgende jaarlijkse interne kredietrevisie bevestigt dat de markt sindsdien inactief is geweest. Aangezien dit instrument voldoet aan de definitie van leningen en vorderingen en intern wordt beheerd als een lening, De bank heeft ervoor gekozen om deze positie te herklasseren in "leningen en vorderingen".

Bewegingen in de financiële activa beschikbaar voor verkoop						
In duizenden EUR	Aandelen		Vastrentende effecten		Totaal	
	2013	2012	2013	2012	2013	2012
Beginbalans	75.918	68.419	20.629.062	21.153.442	20.704.980	21.221.861
Investeringen	3.896	2.105	2.855.621	4.306.544	2.859.517	4.308.649
Verwervingen via bedrijfscombinaties	0	-	0	-	0	-
Overdrachten van activa/passiva	-73	218	-284.454	-	-284.527	218
Winsten/verliezen uit wijziging in marktwaarde	-966	13.104	-116.922	1.435.231	-117.888	1.448.335
Aangelegde voorziening	-802	-2.703	990	-8.799	188	-11.502
Verkopen en terugbetalingen	-27.894	-5.600	-3.320.375	-6.276.171	-3.348.269	-6.281.771
Gerealiseerde winsten en verliezen	15.229	367	26.717	16.331	41.946	16.698
Verschillen die voortvloeien uit de omrekening van valuta's	0	-	-11.842	2.313	-11.842	2.313
Overige mutaties	1	8	982	171	983	180
Eindbalans	65.309	75.918	19.779.779	20.629.062	19.845.088	20.704.981

De daling van France Telecom is te zien onder Overdrachten van activa/passiva

Blootstelling aan Overheidsschuld 2013			
In duizenden EUR	Balanswaarde	Herwaarderingsreserve voor belastingen	Bijzondere
			waardevermindering
Griekenland			
Overheidsobligaties - beschikbaar voor verkoop	-	-	-
Overheidsobligaties - afgeschreven kostprijs	-	-	-
Italië			
Overheidsobligaties - beschikbaar voor verkoop	420.331	-22.327	-
Overheidsobligaties - afgeschreven kostprijs	-	-	-
Ierland			
Overheidsobligaties - beschikbaar voor verkoop	-	-	-
Overheidsobligaties - afgeschreven kostprijs	-	-	-
Portugal			
Overheidsobligaties - beschikbaar voor verkoop	264.805	1.211	-
Overheidsobligaties - afgeschreven kostprijs	-	-	-
Spanje			
Overheidsobligaties - beschikbaar voor verkoop	310.668	122	-
Overheidsobligaties - afgeschreven kostprijs	-	-	-
Totaal	995.804	-20.994	0

Reële waarde hiërarchie overheidsobligaties

In duizenden EUR		2013
Griekenland		
Beschikbaar voor verkoop	Totaal	0
	Niveau 1	0
	Niveau 2	0
	Niveau 3	0
Italië		
Beschikbaar voor verkoop	Totaal	420.331
	Niveau 1	142.831
	Niveau 2	277.500
	Niveau 3	0
Ierland		
Beschikbaar voor verkoop	Totaal	0
	Niveau 1	0
	Niveau 2	0
	Niveau 3	0
Portugal		
Beschikbaar voor verkoop	Totaal	264.805
	Niveau 1	264.805
	Niveau 2	0
	Niveau 3	0
Spanje		
Beschikbaar voor verkoop	Totaal	310.668
	Niveau 1	310.668
	Niveau 2	0
	Niveau 3	0

Toelichting 5: Leningen en vorderingen**Leningen en vorderingen**

In duizenden EUR	2013	2012 NEW	2012
Centrale overheden	69.626	29.361	27.928
Kredietinstellingen	10.673.772	10.976.114	10.921.856
Andere instellingen dan kredietinstellingen	9.314.960	10.857.148	10.831.345
Ondernemingen	39.770.867	40.184.676	40.106.857
Particulieren	36.779.667	35.686.697	35.554.600
Gelopen interest	0	0	291.410
Totaal	96.608.892	97.733.996	97.733.996

Toelichting 6: Ter afdekking gebruikte derivaten (activa)**Ter indekking gebruikte derivaten (op het actief)**

In duizenden EUR	Dirty price		Clean price
	2013	2012	2012
Reële waardeindekking			
Renteswap	107.351	13.646	7.918
Valutaswap	0	0	0
Overige	98.621	48.109	48.109
Gelopen interesten	0	0	5.728
Notioneel bedrag	0	0	0
Kasstroomindekking			
Renteswap	3.663.898	5.246.956	4.393.476
Valutaswap	0	0	0
Overige	0	0	0
Gelopen interesten	0	0	853.479
Notioneel bedrag	0	0	0
Totaal	3.771.249	5.308.711	5.308.710

Onder 'Overige' vindt U de Caps in verband met de hypothecaire leningen

Toelichting 7: Materiële vaste activa

Materiële vaste activa - 2013

	Terreinen en gebouwen voor eigen gebruik	IT-materiaal	Kantoor-inrichtingen	Ander materiaal (met inbegrip van auto's)	Totaal
Beginbalans	778.119	88.879	26.945	90.553	984.496
Aankoop	54.672	20.902	7.561	9.645	92.780
Verkoop	-23.271	-1.369	-405	-1.798	-26.843
Verwervingen via bedrijfscombinaties	0	0	0	0	0
Herwaarderingen	10.332	0	0	0	10.332
In het eigen vermogen uitgedrukte of teruggenomen waardeverminderingen	0	0	0	0	0
Afschrijvingen	-30.449	-32.976	-7.011	-13.199	-83.635
In de winst- en verliesrekening uitgedrukte waardeverminderingen	-88	0	0	0	-88
In de winst- en verliesrekening teruggeboekte waardeverminderingen	301	0	0	0	301
Koersverschillen vreemde valuta	0	-1	-2	-16	-19
Overdrachten van en naar vastgoedbeleggingen	0	0	0	0	0
Overige mutaties	1	12	-96	0	-83
Eindbalans	789.617	75.447	26.992	85.185	977.241
Cumulatieve afschrijvingen	734.584	196.682	127.998	244.087	1.303.351
Boekwaarde volgens historische kostprijs	445.109	0	0	0	445.109

Materiële vaste activa - 2012

In duizenden EUR	Terreinen en gebouwen voor eigen gebruik	IT-materiaal	Kantoor-inrichtingen	Ander materiaal (met inbegrip van auto's)	Totaal
Beginbalans	808,211	71,944	28,127	98,892	1,007,174
Aankoop	49,213	45,573	7,176	7,120	109,082
Verkoop	-23,420	-1,056	-641	-1,646	-26,763
Verwervingen via bedrijfscombinaties	-	-	-	-	-
Herwaarderingen	-21,715	-	-	-	-21,715
In het eigen vermogen uitgedrukte of teruggenomen waardeverminderingen	-	-	-	-	-
Afschrijvingen	-30,161	-27,663	-7,722	-13,818	-79,364
In de winst- en verliesrekening uitgedrukte waardeverminderingen	-4,785*	-	-	-	-4,785
In de winst- en verliesrekening teruggeboekte waardeverminderingen	776	-	-	-	776
Koersverschillen vreemde valuta	-	11	1	10	22
Overdrachten van en naar vastgoedbeleggingen	-	-	-	-	-
Overige mutaties	-	70	4	-5	69
Eindbalans	778,119	88,879	26,945	90,553	984,496
Cumulatieve afschrijvingen	-726,106	-165,344	-123,251	-118,965	-1,133,666
Boekwaarde volgens historische kostprijs	428,896	-	-	-	428,896

Herwaarderingsreserve		
	2013	2012
Beginbalans	161.300	179.981
Beweging van herwaarderingsreserve	-1.881	-18.681
Eindbalans	159.419	161.300

Materiële vaste activa per economische levensduur	
In jaren	2013
Onroerend goed in eigen gebruik	33
Hardware	5
Meubilair	10
Wagens	4
Overige	7

Financiële leasing				
	< 1 jaar	> 1 jaar ≤ 5 jaar	> 5 jaar	Totaal
Toekomstige minimale leasebetalingen	3.308	7.485	-	10.793
Huidige nettowaarde van de totale toekomstige minimale leasebetalingen	2.470	2.981	-	5.451
Netto boekwaarde	5.696			

ING België heeft uitrusting en installaties op de balans staan; verworven via financiële leasecontracten. Deze leaseovereenkomsten bevat geen aankoopoptie. Er is wel een wisseloptie. ING België mag vragen om de verhuurde uitrusting in te ruilen, voor een bepaald bedrag en op een bepaalde datum. ING België heeft geen subleasecontracten voor de gehuurde activa.

Toelichting 8: Vastgoedbeleggingen

Vastgoedbeleggingen		
In duizenden EUR	2013	2012
Beginbalans	11.821	9.700
Investerings	3.155	3.913
Verwervingen via bedrijfscombinaties	0	-
Uitgaven na eerste waardering	0	-
Verkopen	-2.718	-2.053
Nettowinsten of -verliezen als gevolg van aanpassingen van de reële waarde	1	261
Verschillen die voortvloeien uit de omrekening van valuta's	0	-
Overige mutaties	0	-
Eindbalans	12.259	11.821

Toelichting 9: Goodwill en andere immateriële vaste activa

Goodwill en andere immateriële vaste activa - 2013

In duizenden EUR	Goodwill	Intern ontwikkelde software	Verworven software	Overige	Totaal
Beginbalans	2.559	85.251	29.672	-	117.482
Nieuw intern ontwikkelde software	0	35.055	0	0	35.055
Afzonderlijke aankopen	0	0	8.487	0	8.487
Aanpassingen die voortvloeien uit bedrijfscombinaties	0	0	0	0	-
Buitengebruikstelling & verkoop	0	2	0	0	2
Aanpassingen die voortvloeien uit latere opname van uitgestelde belastingvorderingen	0	0	0	0	-
Afschrijvingen	0	-15.258	-7.435	0	-22.693
In de winst- en verliesrekening uitgedrukte waardeverminderingen	0	-6.502	0	0	-6.502
In de winst- en verliesrekening teruggeboekte waardeverminderingen	0	0	0	0	-
valuta's	0	0	0	0	-
Overige mutaties	-1	2.209	-7.359	0	-5.151
Eindbalans	2.558	100.757	23.365	-	126.680
Cumulatieve afschrijvingen		-118.728	-39.452	0	-158.180
Cumulatieve waardeverminderingen	-44.534	-10.234	0	0	-54.768
Boekwaarde	47.093	229.719	62.817	0	339.628

Goodwill en andere immateriële vaste activa - 2012

In duizenden EUR	Goodwill	Intern ontwikkelde software	Verworven software	Overige	Totaal
Beginbalans	2,559	59,591	12,250	-	74,400
Nieuw intern ontwikkelde software	-	39,063	-	-	39,063
Afzonderlijke aankopen	-	-	22,834	-	22,834
Aanpassingen die voortvloeien uit bedrijfscombinaties	-	-	-	-	-
Buitengebruikstelling & verkoop	-	-	-	-	-
Aanpassingen die voortvloeien uit latere opname van uitgestelde belastingvorderingen	-	-	-	-	-
Afschrijvingen	-	-10,683	-5,442	-	-16,125
In de winst- en verliesrekening uitgedrukte waardeverminderingen	-	-2,287*	-	-	-2,287
In de winst- en verliesrekening teruggeboekte waardeverminderingen	-	-	-	-	-
Verschillen die voortvloeien uit de omrekening van valuta's	-	-	-	-	-
Overige mutaties	-	-433	30	-	-403
Eindbalans	2,559	85,251	29,672	-	117,482
Cumulatieve afschrijvingen	-	-100,746	-35,511	-	-136,257
Cumulatieve waardeverminderingen	-44,534	-	-3,432	-	-47,966
Boekwaarde	47,093	189,429	65,179	-	301,701

Toelichting 10: Uitgestelde belastingvorderingen

Uitgestelde belastingvorderingen			
In duizenden EUR	2013	2012	2011
Beleggingen	-126.278	55.296	232.213
met verwerking van waardeverandering in de winst- en	-4.481	25.958	178.281
Waardeverminderingen	458	1.619	1.732
Overige voorzieningen	103.730	47.320	65.766
Niet gebruikte overgedragen fiscale verliezen	1.003	1.377	1.668
Kasstroomindekking	181.467		187.492
Materiële vaste activa	-78.103	16.229	35.166
Overige	91.760	84.173	209.393
Total	169.556	231.972	911.711

Uitgestelde belastingvorderingen en schulden						
In duizenden EUR	Openings-saldo 31/12/2012	Wisselkoersverschillen	Uitgestelde belastingen winst en verlies	Uitgestelde belasting eigen vermogen	Compensatie uitgestelde belastingen	Eindsaldo 31/12/2013
Bruto uitgestelde belastingvorderingen	231.972	0	-111.869	111.545	-62.093	169.555
Afgeschreven uitgestelde	0	0	0	0	0	0
Uitgestelde belastingverplichtingen	-400.348	0	106.991	21.547	55.889	-215.921
Netto uitgestelde belastingvorderingen (verplichtingen)	-168.376	0	-4.878	133.092	-6.204	-46.366

Inkomstenbelastingen - opsplitsing van uitgesteld fiscaal verlies/niet gebruikt fiscaal krediet - 2013

In duizenden EUR	Totaal	Tot 5 jaar	Vanaf 5 jaar tot 10 jaar	Vanaf 10 jaar tot 20 jaar	Niet afgelopen
Totaal niet gebruikte overgedragen fiscale verliezen	63.054	24.131	4.711	0	34.212
Waarvan:					
<i>Niet gebruikte overgedragen fiscale verliezen waarop geen uitgestelde belastingvorderingen worden erkend</i>	60.102	24.131	4.711	0	31.260
<i>Niet gebruikte overgedragen fiscale verliezen waarop uitgestelde belastingvorderingen worden erkend</i>	2.952	0	0	0	0
Belastingvoet	33,99%				
Uitgestelde belastingvordering op niet gebruikte overgedragen fiscale verliezen	1.003				

Inkomstenbelastingen - opsplitsing van uitgesteld fiscaal verlies/niet gebruikt fiscaal krediet - 2012

In duizenden EUR	Totaal	Tot 5 jaar	Vanaf 5 jaar tot 10 jaar	Vanaf 10 jaar tot 20 jaar	Niet afgelopen
Totaal niet gebruikte overgedragen fiscale verliezen	68,279	-	-	-	68,279
Waarvan:					
<i>Niet gebruikte overgedragen fiscale verliezen waarop geen uitgestelde belastingvorderingen worden erkend</i>	64,227	-	-	-	64,227
<i>Niet gebruikte overgedragen fiscale verliezen waarop uitgestelde belastingvorderingen worden erkend</i>	4,052	-	-	-	4,052
Belastingvoet	33,99%				
Uitgestelde belastingvordering op niet gebruikte overgedragen fiscale verliezen	1,377				

Inkomstenbelasting betreffende niet-gerealiseerde resultaten - 2013

In duizenden EUR	Belasting- vorderingen	Belasting- verplichtingen	Totaal
Reserve uit wisselkoerswijzigingen	0	0	0
Indekkingreserve van netto-investeringen in buitenlandse entiteiten	0	0	0
Reserve uit de herwaardering van materiële vaste activa	0	-80.198	-80.198
Reserve uit de herwaardering van de voor verkoop beschikbare financiële activa	14.093	-181.250	-167.157
Kasstroomindekkingreserve	181.467	0	181.467
Aandeel in de winst of verlies van geassocieerde deelnemingen en joint ventures die administratief worden verwerkt volgens de "equity"-methode	0	0	0
Overige	0	0	0
Totaal	195.560	-261.448	-65.888

Inkomstenbelasting betreffende niet-gerealiseerde resultaten - 2012

In duizenden EUR	Belasting- vorderingen	Belasting- verplichtingen	Totaal
Reserve uit wisselkoerswijzigingen	-	-	-
Indekkingreserve van netto-investeringen in buitenlandse entiteiten	-	-	-
Reserve uit de herwaardering van materiële vaste activa	-	-80,792	-80,792
Reserve uit de herwaardering van de voor verkoop beschikbare financiële activa	1,206	-229,061	-227,855
Kasstroomindekkingreserve	-	136,441	136,441
Aandeel in de winst of verlies van geassocieerde deelnemingen en joint ventures die administratief worden verwerkt volgens de "equity"-methode	-	-	-
Overige	-	-	-
Totaal	1,206	-173,412	-172,206

Toelichting 11: Deelnemingen in ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat, dochterondernemingen en joint ventures

Niet geconsolideerde ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat - 2013

In duizenden EUR						Financiële Staten van de entiteit		
Naam	Zetel	Activiteit	Ondernemings-nummer	Percentage van eigendomsbelangen	Activa*	Passiva*	Netto resultaat	
A.E.D. RENT	Willebroek	Audiovision	451899343	24,80%	43.163	26.040	1.392	
Ark Angels Activator Fund	Hasselt	Private equity fund	843728962	25,19%	3347	5	-364	
AXISQL	Willebroek	Holding de reprise	848687939	45,00%	-	-	-	
BIENCA Biotechnological Enzymatic Catalyse sa	Seneffe	Biotechnologie	446755472	20,08%	1161	604	-384	
BNL Food Investments	Luxembourg	Technologie	880578965	23,73%	16708	12882	-2588	
Brand & Licence Company	Brussels	Financing	884499250	20,00%	6144	1640	1976	
CMOSIS	Antwerpen	Telecommunication	893557169	23,26%	10466	5531	1628	
Euresys (Walltech SA)	Angleur	Manufacture	437408137	22,81%	4191	859	-342	
Europay Belgium	Brussels	Services financiers	434197536	20,39%	1837	547	102	
GDW Holding	Waregem	Société à portefeuille	824392409	38,37%	36455	12921	140	
Innotec International	Houthulst	Commerce	462030992	37,08%	-	-	-	
M Brussels Village	Brussels	Services & conseils	473370886	24,59%	326	189	1	
SAS Mamix Invest	Paris	Research & investing information	FR4902462460002	41,40%	41580	20068	1928	
SAS SODIR-Deux	Paris	Holding de reprise	FR5231287590001	40,69%	36900	19305	2546	
Sherpa Invest	Brussels	Société à portefeuille	878752692	20,00%	1308	657	-47	
Sherpa Invest II	Brussels	Société à portefeuille	878752692	24,90%	1137	23	-88	
Unibioscreen SA	Brussels	Biologie	466013437	25,53%	254	548	-69	
Vesalius Biocapital Partners SARL	Luxembourg	Services financiers		20,00%	3275	2963	74	
Vesalius Biocapital II Partners SARL	Luxembourg	Services financiers		20,00%	2273	2184	30	
Vesalius Biocapital II SA SICAR	Luxembourg	Investment in securities of life sciences & nutrition		12,67%	16752	682	-2160	
	0	0	0	0	0,00%	0	0	0
	0	0	0	0	0,00%	0	0	0

Niet geconsolideerde dochterondernemingen 2013

In duizenden EUR								
Naam	Zetel	Activiteit	Ondernemings-nummer	Deelneming (%)	Activa*	Passiva*	Netto resultaat	
Immomanda	Brussels	Financiele diensten	417331315	100,00%	748	605	364	
Aigle Aviation	Luxembourg	Financing	0	75,00%	60547	57862	-9	
ING Activator	Brussels	Private equity fund	878533255	50,04%	597338	576171	2980	

* Activa verschillend van passiva, gezien in deze laatste het

Niet geconsolideerde ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat - 2012
In duizenden EUR

Naam	Zetel	Activiteit	Ondernemings-nummer	Deelneming (%)	Activa*	Passiva*	Netto resultaat
A.E.D. RENT	Willebroek	Services	BE 0451.899.343	23.69%	40,215	24,670	1,140
BIENCA (Biotechnological Enzymatic Catalyse) sa	Seneffe	Pharmacy	BE 0446.755.472	20.80%	947	754	-339
BNL Food Investments	Luxemburg	Industry	-	27.26%	18,689	18,528	-2,626
Brand & Licence Company	Brussel	Services	BE 0884.499.250	20.00%	2,644	115	-157
CMOSIS	Antwerpen	Technology	BE 0893.557.169	23.26%	7,117	3,810	288
Elysées GNI Finance	Landon(Fr)	Finance	50501533900029	46.55%	9,984	11,007	-2,322
Europay Belgium	Brussel	Finance	BE 0434.197.536	20.36%	2,787	1,599	275
INAXI	Willebroek	Services	BE 0894.141.743	38.81%	11,820	4,427	1,527
GDW Holding	Waregem	Automobile	BE 0824.392.409	36.61%	36,462	13,069	937
M-Brussels Village	Brussel	Real Estate	BE 0473.370.886	24.59%	400	263	3
SAS Marnix Invest	Parijs	Finance	-	36.13%	41,580	23,742	1,876
SAS SODIR-Deux	Parijs	Finance	-	40.69%	41,282	23,719	1,999
Sherpa Invest	Brussel	Finance	BE 0878.752.692	20.00%	1,308	657	-47
Sherpa Invest II	Brussel	Finance	BE 0835.148.719	26.67%	1,137	24	-88
Unibioscreen SA	Brussel	Pharmacy	BE 0466.013.437	24.46%	369	594	-117
Vesalius Biocapital I SA SICAR	Luxemburg	Finance	LU 0894.571.018	29.50%	36,224	144	-459
Vesalius Biocapital Partners SARL	Luxemburg	Finance	LU 0894.571.315	20.00%	3,395	3,156	75
Vesalius Biocapital II SA SICAR	Luxemburg	Finance	-	2.50%	12,471	34	-1,575
Vesalius Biocapital II Partners SARL	Luxemburg	Finance	-	20.00%	854	795	39
Euresys (Walltech SA)	Angleur	Technology	BE 0465.945.339	22.81%	4,744	1,059	-761
Ark Angels Activator Fund	Hasselt	Finance	BE 0843 728 962	33.37%	-	-	-
AXISQL	Willebroek	Services	BE 0848.687.939	45.00%	-	-	-

* Activa verschillend van passiva, gezien in deze laatste het eigen vermogen niet is opgenomen.

Niet geconsolideerde dochterondernemingen - 2012
In duizenden EUR

Naam	Zetel	Activiteit	Ondernemings-nummer	Deelneming (%)	Activa*	Passiva*	Netto resultaat
Aigle Aviation	Luxemburg	Leasing	-	75.00%	69,698	66,883	17
Immomanda SA	Brussel	Services	BE 0417.331.315	100.00%	737	611	383
ING Activator Fund	Brussel	Finance	BE 0878.533.255	52.28%	3,542	123	-450

* Activa verschillend van passiva, gezien in deze laatste het eigen vermogen niet is opgenomen.

Bewegingen in de niet geconsolideerde deelnemingen					
In duizenden EUR	2013	2012	2011	2010	2009
Beginbalans	60.137	53.735	45.447	61.167	49.149
Investerings	8.456	6.657	16.017	13.669	7.276
Wijzigingen in de samenstelling van de groep	-		-5313	-	-
Overdrachten	-457	-425	-395	-11.527	1.196
Winst en verlies als gevolg van herwaarderingen	12.832	3.038	6.389	-9.335	7.282
Waardeverminderingen	-318	-918	-6.562	-3.112	-2.444
Verkoopprijs	-6.018	-3.990	-9.650	-24.090	-1.734
Gerealiseerde meer (min-) waarden	5.957	2.079	7.767	18.491	5
Wisselverschillen	-87	-39	67	143	-58
Overige mutaties	0	-	-32	41	495
Eindbalans	80.502	60.137	53.735	45.447	61.167

Toelichting 12: Overige activa

Overige activa		
In duizenden EUR	2013	2012
Personeelsverloning	202	48.414
Activa uit hoofde van beheersdiensten voor het servicing-recht	-	-
Vooruitbetaalde kosten	126.573	128.785
Te ontvangen baten (andere dan rentebaten uit financiële activa)	64.553	60.859
Edele metalen, goederen en grondstoffen	-	-
Andere voorschotten	660	665
Overige	1.197.733	917.426
Totaal	1.389.721	1.156.149

Toelichting 13: Activa beschikbaar voor verkoop

ING België heeft geen activa beschikbaar voor verkoop maar enkele activiteiten zullen getransfereerd worden naar ING Bank NV België.

In het kader van de overeenkomst, heeft ING België NV in september 2013 de trading activiteiten met betrekking tot Inflatie derivaten naar de ING Bank NV Belgian Branch getransfereerd. De volgende migraties, voorzien in 2014, bevat de laatste deel van Non Vanilla activiteiten (EXO) en de gestructureerde renteprodukten.

7.7.1.2 Passiva

Toelichting 14: Financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden

Financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinde Dirty price Clean price							
In duizenden EUR	2013	2012	2012	2011	2010	2009	2008
Derivaten aangehouden voor handelsdoeleinden	17.043.611	38.065.280	35.433.614	33.726.253	25.934.988	22.510.033	32.400.431
Korte posities in vastrentende instrumenten	656	410.809	405.394	786.032	329.748	447.054	1.068.904
Korte posities in eigenvermogensinstrumenten	92.125	3.135	3.135	2.419	-	-	-
Gelopen interesten	0	0	2.637.081	3.112.669	4.682.140	4.953.444	5.425.859
Totaal	17.136.392	38.479.224	38.479.224	37.627.373	30.946.876	27.910.531	38.895.194

Toelichting 15: Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening

Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening

	Boekwaarde			Verschil tussen de boekwaarde en het te betalen bedrag op vervaldag	
		Dirty price	Clean price		
In duizenden EUR	2013	2012	2012	2013	2012
Termijnrekeningen	199.978	200.079	200.002	-78	2
Kasbons (ook in gedematerialiseerde vorm)	10.912	31.663	29.668	132	430
Niet-converteerbare obligaties	2.790.109	3.001.883	2.999.631	115.419	128.880
Achtergestelde schulden	42.757	77.045	75.169	793	2.170
Interesten	0	0	6.200	0	-
Totaal	3.043.756	3.310.670	3.310.670	116.266	131.482

Toelichting 16: Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen afgeschreven kostprijs

2013

In duizenden EUR	Centrale banken	Centrale overheden	Kredietinstellingen	Andere instellingen dan kredietinstellingen	Ondernemingen	Particulieren	Totaal
Zichtrekeningen	-	328563	5753392	6773099	15120757	10280364	38.256.175
Termijnrekeningen	-	165354	1651060	4082744	4559128	2117461	12.575.747
Onmiddellijk opvraagbare deposito's	-	-	9616	-	342	7869	17.827
Andere deposito's	-	45595	2509357	917746	4373611	39065178	46.911.487
Kasbonnen	-	-	-	-	2022321	5418563	7.440.884
Achtergestelde schulden	-	-	204342	-	-	-	204.342
Overige schulden	-	-	4585	-	-	-	4.585
Toe te rekenen intresten	-	-	-	-	-	-	0
Totaal	-	539.512	10.132.352	11.773.589	26.076.159	56.889.435	105.411.047

2012 NEW

In duizenden EUR	Centrale banken	Centrale overheden	Kredietinstellingen	Andere instellingen dan kredietinstellingen	Ondernemingen	Particulieren	Totaal
Zichtrekeningen	-	267.172	6.380.671	6.305.613	14.470.641	9.350.352	36.774.449
Termijnrekeningen	-	187.799	4.585.066	4.586.504	4.776.494	2.457.561	16.593.424
Onmiddellijk opvraagbare deposito's	-	-	44.620	-	341	3.728	48.689
Andere deposito's	-	19.576	3.281.674	724.969	3.895.193	37.443.940	45.365.352
Kasbonnen	-	-	-	-	868.040	5.095.675	5.963.715
Achtergestelde schulden	-	-	200.824	-	0	0	200.824
Overige schulden	-	-	3.361	-	0	0	3.361
Toe te rekenen intresten	-	0	0	0	0	0	0
Totaal	-	474.547	14.496.216	11.617.086	24.010.709	54.351.256	104.949.814

2012

In duizenden EUR	Centrale banken	Centrale overheden	Kredietinstellingen	Andere instellingen dan kredietinstellingen	Ondernemingen	Particulieren	Totaal
Zichtrekeningen	-	267.172	6.380.344	6.301.431	14.470.544	9.349.825	36.769.316
Termijnrekeningen	-	187.152	4.561.537	4.575.447	4.763.637	2.296.220	16.383.993
Onmiddellijk opvraagbare deposito's	-	-	44.600	-	341	3.512	48.453
Andere deposito's	-	18.942	3.281.674	712.124	3.881.781	37.372.091	45.266.612
Kasbonnen	-	-	-	-	865.918	5.002.696	5.868.614
Achtergestelde schulden	-	-	198.243	-	0	0	198.243
Overige schulden	-	-	3.361	-	0	0	3.361
Toe te rekenen intresten	-	1.281	23.876	28.084	26.366	331.615	411.222
Totaal	-	474.547	14.493.635	11.617.086	24.008.587	54.355.959	104.949.814

Een bedrag van 1.25 miljard voor de 'covered bonds' is inbegrepen in de 'ondernemingen' onder kasbonnen.

Toelichting 17: Financiële verplichtingen verbonden aan overdragen financiële activa (repo)

Overgedragen financiële activa - 2013

In duizenden EUR

	Uitgeleende effecten		Verkoop- en terugkoopovereenkomst	
	Aandelen	Vastrentende effecten	Aandelen	Vastrentende effecten
Overgedragen financiële activa	0	0	0	33.209
waarvan aangehouden voor handelsdoeleinden	-	-	-	26.069
waarvan gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening	-	-	-	0
waarvan beschikbaar voor verkoop	-	-	-	0
waarvan leningen en vorderingen	-	-	-	0
waarvan: overige	-	-	-	7.140
Verbonden financiële verplichtingen	0	0	0	34.028
Schulden aan kredietinstellingen	-	-	-	26.888
Schulden aan cliënten en andere deposito's	-	-	-	7.140
Overige	-	-	-	-

Overgedragen financiële activa - 2012

In duizenden EUR

	Uitgeleende effecten		Verkoop- en terugkoopovereenkomst	
	Aandelen	Vastrentende effecten	Aandelen	Vastrentende effecten
Overgedragen financiële activa	-	-	-	881.997
waarvan aangehouden voor handelsdoeleinden	-	-	-	125.230
waarvan gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening	-	-	-	-
waarvan beschikbaar voor verkoop	-	-	-	749.803
waarvan leningen en vorderingen	-	-	-	-
waarvan: overige	-	-	-	6.964
Verbonden financiële verplichtingen	-	-	-	896.513
Schulden aan kredietinstellingen	-	-	-	886.972
Schulden aan cliënten en andere deposito's	-	-	-	9.541
Overige	-	-	-	-

Toelichting 18: Ter afdekking gebruikte derivaten (passiva)

Ter indekking gebruikte derivaten (op het passief)

In duizenden EUR	Dirty price		Clean price
	2013	2012	2012
Reële waardeindekking			
Renteswap (IRS)	835.611	740.218	655.052
Valutaswap (IRCS)	0	0	0
Overige	0	0	0
Gelopen interesten	0	0	85.166
Notioneel bedrag	0		
Kasstroomindekking			
Renteswap (IRS)	3.962.702	5.549.075	4.793.304
Valutaswap (IRCS)	0	0	0
Overige	0	0	0
Gelopen interesten	0	0	755.771
Notioneel bedrag	0		
Total	4.798.313	6.289.293	6.289.293

Toelichting 19: Voorzieningen

Voorzieningen 2013							
In duizenden EUR	Herstructurering		Hangende juridische geschillen	Voorziening en voor fiscale geschillen	Pensioenen en andere te betalen voordelen en na pensionering	Overige	Totaal
	Ontslag-vergoedingen	Overige herstructurerings-voorzieningen					
Beginbalans 2012	433	29.082	90.124	101	13.831	124.749	258.319
Wijziging van pensioen activa naar pensioen passiva					-48.414		-48.414
Rechtzetting beginsbalans IAS19R door OCI					267.792		267.792
Neginbalans IAS19R 2013					233.209		
Toevoegingen	37.650	23.985	17.114	0		4.315	83.064
Gebruikte bedragen	0	-1.683	-770	0	0	-1.879	-4.332
Niet gebruikte bedragen tijdens periode teruggeboekt	-255	-20.421	-37.534	0		-6.222	-64.432
Toevoeging door middel van bedrijfscombinaties	0	0	0	0	0	0	0
Toename van het gediscoteerde bedrag (verstrijken van tijd) en gevolg van een wijziging in de discountvoet	0	0	0	0	-76.900	0	-76.900
Valutakoersverschillen	0	0	0	0	-249	0	-249
Overige bewegingen	-178	-1.022	1.368	0	-28.150	298	-27.684
Eindbalans	37.650	29.941	70.302	101	127.910	121.261	387.164

* Overige bewegingen bevatten o.a.: de toevoegingen (dienstkosten, interestkosten, dienstkosten van het verleden) 40,7 mio, contributie aan de plan EUR-55,1 mio en inkomsten van de plan activa EU-18,4mio

Voorzieningen 2012							
In duizenden EUR	Herstructurering		Hangende juridische geschillen	Voorziening en voor fiscale geschillen	Pensioenen en andere te betalen voordelen en na pensionering	Overige	Totaal
	Ontslag-vergoedingen	Overige herstructurerings-voorzieningen					
Beginbalans	3,671	12,757	124,519	1,564	14,794	11,075	168,380
Toevoegingen	-	22,664	20,895	78	-	121,517	165,154
Gebruikte bedragen	-2,847	-5,253	-12,518	-1,466	-	-643	-22,728
Niet gebruikte bedragen tijdens periode teruggeboekt	-354	-1,090	-43,425	-75	-	-3,383	-48,327
Toevoeging door middel van bedrijfscombinaties	-	-	-	-	-	-	-
Toename van het gediscoteerde bedrag (verstrijken van tijd) en gevolg van een wijziging in de discountvoet	-	-	-	-	-	-	-
Valutakoersverschillen	-	1	-	-	-	-	1
Overige bewegingen	-37	3	653	-	-963	-3,817	-4,161
Eindbalans	433	29,082	90,124	101	13,831	124,749	258,319

Informatie over pensioenverplichtingen en overige te betalen voordelen na pensionering

ING België heeft pensioenregelingen in de meeste landen waar het actief is. Deze plannen worden allemaal geheel of gedeeltelijk gefinancierd door ING. Deze plannen hebben doorgaans betrekking op alle personeelsleden en voorzien hen met voordelen, in het bijzonder bij pensionering. Jaarlijks worden bijdragen betaald aan de fondsen met een bijdragevoet die voldoende is om de schulden van het plan te financieren in overeenstemming met lokale vereisten. De plannen voldoen in alle landen met de lokale vereisten omtrent investerings- en financieringsniveau 's . Voor het boekjaar 2014 is het geschatte bedrag aan bijdragen dat ING België zal storten voor toegezegde pensioenfondsen gelijk aan 16,8 miljoen euro.

De bank biedt bepaalde personeelsleden nog andere voordelen na uitdiensttreding en na pensionering. Deze zijn voornamelijk gezondheidszorgvoordelen na pensionering en regelingen voor vervroegde uittreding van medewerkers en voormalige medewerkers op basis van vaste toezeggingen.

Bepaalde bedrijven van de groep financieren toegezegde bijdragen regelingen. De activa van alle toegezegde bijdragen regelingen van ING Belgium worden belegd in onafhankelijk beheerde fondsen. De bijdragen worden doorgaans vastgesteld als een percentage van het loon. Wegens de marktdaling, heeft één van deze toegezegde bijdragen regelingen, op 31/12/2013, een tekort ten opzichte van de minimale gewaarborgde rent waarde van EUR 0,9 miljoen. Alle andere toegezegde bijdragen regelingen zijn voldoende gefinancierd ten opzichte van de minimale gewaarborgde rente, opgelegd door de Belgische wet.

Bovendien is er een nieuw toegezegde bijdragen regeling, in werking getreden op 01/2007 voor alle nieuwe werknemers van ING België, die een overfinanciering heeft ter waarde van EUR 4,7 miljoen, wat door ING België gefinancierd is als minimale gegarandeerde reserve.

Evolutie van het pensioenfonds toegezegd pensioen		
In duizenden EUR	2013	2012
Verplichtingen uit hoofde van het 'te bereiken doel'	-742.456	-838.942
Reële waarde van het pensioenfonds	615.229	606.859
Surplus (Tekort) van het fonds	-127.227	-232.083
Winst/verlies niet gerealiseerd	-	267.792
<i>Pensioen activa</i>	-202	-48.414
<i>Te betalen pensioen niet inbegrepen in het pensioenfonds</i>	-481	-1.126
Totaal provisie voor pensioen en overige verplichtingen na pensionering voordeel	-127.910	-13.831

Evolutie van de verplichtingen uit hoofde van toegezegd-pensioenregelingen

In duizenden EUR	2013	2012
Beginbalans	-838.942	-753.601
Aan het dienstjaar toegerekende pensioenfondsen	-18.559	-16.532
Rentekosten	-18.758	-29.744
Actuariële winsten (verliezen) die voortvloeien uit veranderingen in demografische veronderstellingen	-5.539	0
Actuariële winsten (verliezen) die voortvloeien uit veranderingen in financiële veronderstellingen	64.003	-139.891
Werkgeversbijdrage	0	-
Werknemersbijdrage	-1.021	-954
Uitkeringen	78.933	99.896
Opgenomen kosten m.b.t. verstreken dienstjaren	-3.351	2.362
Wijziging in de samenstelling van de groep	0	-
Effect van inperking of afwikkeling	0	-
Koersverschillen vreemde valuta	778	-478
Eindbalans	-742.456	-838.942

Evolutie van de reële waarde van het pensioenfonds

In duizenden EUR	2013	2012
Beginbalans	606.859	576.060
Verwachte rendement op activa	13.177	28.788
Actuariële winsten en verliezen	18.436	33.686
Werkgeversbijdrage	55.072	66.854
Werknemersbijdrage	1.021	954
Uitkeringen	-78.933	-99.896
Wijzigingen in de samenstelling van de groep	126	170
Effect van inperkingen of afwikkelingen	0	-
Koersverschillen vreemde valuta	-529	243
Eindbalans	615.229	606.859

Belangrijkste actuariële veronderstellingen

In percentage op 31 december	2013	2012
Discontovoet	3,0	2,3
Inflatie	2,0	2,0
Verwachte indexering van de lonen	2,0	2,0

Sensitiviteitsanalyse - financiële impact van de veranderingen in significante actuariële veronderstellingen op het pensioenfonds toegezegd pensioen - 2013

In duizenden EUR	Financiële impact van stijging	Financiële impact van daling
Discontovoet - stijging/daling van 1%	76.743	-90.173
Sterftecijfer - stijging/daling van 1 jaar	-9.784	10.796
Verwachte indexering van de lonen - stijging/daling van 0.25%	-21.732	17.433
Inflatie - stijging/daling van 0.25%	-9.086	9.448

Beleggingsstrategie voor de pensioenplannen

De belangrijkste financiële doelstelling van het ING Employee Benefit Plan (het plan) is de pensioenvoordelen van de deelnemers veilig te stellen. Als dusdanig is de belangrijkste doelstelling van het financiële beheer van het plan de stabiliteit te bevorderen en, voor zover dit past, de financieringssituatie te optimaliseren (d.w.z. de verhouding van de marktwaarde van de activa tot de passiva). De beleggingsstrategie voor de beleggingsportefeuille van het plan (het fonds) tracht hoofdzakelijk een evenwicht te bereiken tussen de verplichting om winst te maken en de noodzaak om het risico te beheersen. Deze strategie is de verantwoordelijkheid van elke onafhankelijke legale entiteit gemachtigd met het beheer van de verschillende plannen.

De beleggingsmix wordt erkend als het hoofdmechanisme waarmee men de belonings- en risicostructuur van het fonds kan beïnvloeden ten einde de financieringsdoelen van het plan na te komen. Onder de geïdentificeerde beleggingscategorieën worden de beoogde spreidingen bepaald die men wenst en binnen elke beleggingscategorie wordt zorgvuldig nagedacht over een evenwichtige verdeling van de portefeuille over de verschillende sectoren, landen of regio's, de rentegevoeligheid, de afhankelijkheid van economische groei, de valuta's en andere factoren die van invloed zijn op het beleggingsrendement.

De activa worden beheerd door professionele beleggingsmaatschappijen. Zij zijn gebonden door precieze mandaten en worden gewaardeerd aan de hand van specifieke benchmarks. Onder de managers wordt onder meer aandacht besteed aan een evenwichtige verdeling tussen een concentratie van effecten, de beleggingsstijl en het vertrouwen op bepaalde actieve beleggingsstrategieën. De beleggingsmix van het fonds wordt op regelmatige basis herzien en is de verantwoordelijkheid van de entiteiten belast met het beheer van hun fonds.

Fondsbeleggingen naar type		
In duizenden EUR	2013	2012
Aandelen	190.319	167.910
Vastrentende effecten	313.944	337.733
Vastgoed	31.971	31.138
Overige	78.995	70.078
Totaal	615.229	606.859

De rubriek overige vertegenwoordigt bedragen die niet geïnvesteerd werden in aandelen, vastrentende effecten of vastgoed. Het gaat hier voornamelijk over cash en verzekeringen.

De beleggingsportefeuille van ING België bevat geëngeneerde gebouwen voor gebruik van ING, noch eigen vastrentende effecten, noch eigen aandelen, met uitzondering van een beperkt aantal eigen aandelen aangehouden door een indexfonds of door een actief beheerd fonds.

Het reële rendement van het belangrijkste toegezegd pensioenplan in 2013 was 6,22%. Het rendement op het belangrijkste toegezegde bijdragenplan in 2013 was 9,62%.

Bepaling van het verwachte rendement op de activa van het fonds

Vanaf 01/01/2013 wordt, volgens de herziene IAS 19 standaard, het verwachte rendement op activa gelijk gesteld aan de disconteringsvoet, namelijk de rentevoet van een AA gewaardeerde obligatie met een looptijd van 10 jaar.

Toch is de toekomstige opbrengst op de activa één van de belangrijkste elementen in de risicowaardering. Gezien de strategische allocatie van de beleggingsportefeuille van de belangrijkste plannen, en gebruik makend van voorzichtige veranderingen per type activa, wordt het toekomstige rendement van de activa als volgt ingeschat:

- 4.1% voor de voornaamste toegezegd-pensioenregeling in België (gesloten plan);
- 4.5% voor de voornaamste toegezegde bijdragenregeling in België.

Overige risico's

De voornaamste overige risico's van de bestaande plannen zijn gelinkt aan de discontovoet, inflatie, loonstijging en het sterftecijfer.

De sensitiviteit van deze factoren wordt hierna weergegeven:

- **Evolutie discontovoet:**
Een stijging van de discontovoet met 1% zou als gevolg een afname van de passiva met ongeveer 10% (EUR 62,7 miljoen) veroorzaken. Een daling van de discontovoet met 1% zou een stijging van ongeveer 11% (EUR 73,1 miljoen) in de passiva veroorzaken.
- **Inflatie:**
Een stijging van de inflatie met 0.25% zou een stijging van ongeveer 1% van de passiva met zich meebrengen (EUR 10,0 miljoen) terwijl een daling van de inflatie met 0.25% een daling van de passiva met ongeveer 1% (EUR 8,3 miljoen) zou veroorzaken.
- **Loonstijging:**
Een toename van de loonstijging (zonder inflatie) met 0.25% zou een stijging van ongeveer 3% van de passiva (EUR 18,8 miljoen) betekenen. Een afname van de loonstijging met 0.25% zou een daling van de passiva met ongeveer 2% betekenen (EUR 14,4 miljoen).
- **Sterftecijfer:**
Veronderstellend dat de huidige en toekomstige begunstigen één jaar ouder zouden zijn, dan zou dit resulteren in een daling van de passiva met ongeveer 1.5% (EUR 9,6 miljoen). Veronderstellend dat ze één jaar jonger zouden zijn, dan zou dit resulteren in een stijging van de passiva met 1.3% (EUR 8,7 miljoen).
Dit resultaat vloeit vooral voort uit de gepensioneerde populatie waarvoor de passiva dalen met de leeftijd

Gebaseerd op deze resultaten, kan er besloten worden dat de discontovoet de hoogste volatiliteit veroorzaakt. Loonstijging en inflatie zijn ook volatiele factoren, maar van een lagere orde. Aangezien de populatie van de gepensioneerden beperkt en dalende is, is er een beperkt risico gelinkt aan de verandering van het sterftecijfer en zal dit risico verder afnemen

Belangrijkste actuariële veronderstellingen		
In percentage op 31 december	2012	2011
Verwacht rendement van de activa van het fonds	-	5.3
Discontovoet	2.3	4.1
Inflatie	2.0	2.0
Verwachte indexering van de lonen	2.0	2.0

Toelichting 20: Uitgestelde belastingschulden

Uitgestelde belastingschulden		
In duizenden EUR	2013	2012
Beleggingen	32.577	97.022
Actieve en passieve verplichtingen gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeverandering in de winst- en verliesrekening	0	146.174
Waardeverminderingen	0	1.203
Overige voorzieningen	73.669	75.285
Leningen en vorderingen op klanten	67.013	54.259
Materiële vaste activa	3.238	100.777
Overige	39.426	-74.372
Totaal	215.922	400.348

De overige uitgestelde belastingsschulden hebben hoofdzakelijk betrekking op de pensioenen en voordelen na uitdiensttreding.

Toelichting 21: Overige passiva

De rubriek 'Andere verplichtingen' omvat voornamelijk onmiddellijk betaalbare schulden. De rubriek 'Overige' omvat voornamelijk wachtrekeningen.

Overige passiva		
In duizenden EUR	2013	2012
Personeelsverloning	14.104	31.902
Sociale lasten	276.550	277.260
Te betalen geleverde goederen en diensten	80.013	61.277
Toe te rekenen kosten	232.706	234.151
Over te dragen opbrengsten	119.610	147.022
Andere verplichtingen	675.486	874.263
Overige	998.022	882.629
Totaal	2.396.491	2.508.504

Toelichting 22: Direct opvraagbaar aandelenkapitaal

De aandelen van leden in coöperatieve entiteiten (RECORD) hebben een aantal kenmerken van eigen vermogen. Zij geven de houder ook het recht om terugbetaling in contant geld te vragen, hoewel dat recht aan enkele beperkingen onderworpen kan zijn. Volgens IFRIC 2 zijn aandelen waarvan de houder het recht heeft om terugbetaling te vragen normale passiva.

Toelichting 23: Eigen vermogen toerekenbaar aan houders van eigen vermogensinstrumenten van de onderneming

Eigen vermogen toerekenbaar aan houders van eigen vermogensinstrumenten van de onderneming		
In duizenden EUR	2013	2012
Geplaatst aandelenkapitaal	2.350.000	2.350.000
Agio	451.511	451.511
Herwaarderingsreserves	94.704	354.105
Waarvan:	0	
- reserve uit de herwaardering van materiële vaste activa	159.419	161.301
- indekkingreserve van netto investeringen in buitenlandse entiteiten (effectief deel)	-88.311	-98.638
- reserve uit de omrekening van valuta's	80.859	91.091
- kasstroomindekkingsreserve (effectief deel)	-352.417	-264.973
- reserve uit de herwaardering van de reële waarde van de voor verkoop beschikbare financiële activa	421.900	465.324
Reserves met inbegrip van ingehouden winsten	5.983.956	6.932.621
Baten uit het lopende jaar	977.679	771.798
Totaal	9.857.850	10.860.035

Eigen vermogen toerekenbaar aan houders van eigen vermogensinstrumenten van de onderneming		
In duizenden EUR	2012	2011
Geplaatst aandelenkapitaal	2.350.000	2.350.000
Agio	451.511	451.511
Herwaarderingsreserves	354.105	-503.880
Waarvan:		
- reserve uit de herwaardering van materiële vaste activa	161.301	179.981
- indekkingreserve van netto investeringen in buitenlandse entiteiten (effectief deel)	-98.638	-95.808
- reserve uit de omrekening van valuta's	91.091	90.069
- kasstroomindekkingsreserve (effectief deel)	-264.973	-364.118
- reserve uit de herwaardering van de reële waarde van de voor verkoop beschikbare financiële activa	465.324	-314.004
Reserves met inbegrip van ingehouden winsten	6.932.621	6.644.971
Baten uit het lopende jaar	771.798	863.941
Totaal	10.860.035	9.806.543

De reserves, met inbegrip van de ingehouden winsten, bestaan vooral uit de reserves beschikbaar voor verdeling, overgedragen resultaat, consolidatiereserves en wettelijke reserves.

Volgend op de initiële erkenning, worden de materiële vaste activa geherwaardeerd tegen de reële waarde. De herwaarderingsmeerwaarde worden erkend in eigen vermogen, via de reserve uit de herwaardering van materiële vaste activa. Herwaarderingsminderwaarden worden ten laste van deze reserve geboekt, voor zover deze reserve positief is.

Winsten en verliezen die voortkomen uit de herwaardering van een financieel instrument aangeduid als indekking worden opgenomen in de indekkingsreserve.

Indien een dochteronderneming een buitenlandse activiteiten uitoefent, worden wisselkoersverschillen erkend via de reserve uit de omrekening van valuta's.

Niet gerealiseerde winsten en verliezen op investeringen geklasseerd als voor verkoop beschikbare financiële activa worden ook opgenomen in eigen vermogen via de herwaarderingsreserves. Deze winsten en verliezen worden overgeboekt in de winst- en verliesrekening bij verkoop of wanneer de activa een bijzondere waardevermindering ondergaan.

Geplaatst kapitaal

In duizenden EUR	Gewone aandelen	
	Aantal	Bedrag
2013		
Toegestaan kapitaal	-	-
Geplaatst kapitaal	55.414.550	2.350.000
2012		
Toegestaan kapitaal	-	-
Geplaatst kapitaal	55.414.550	2.350.000
2011		
Toegestaan kapitaal	-	-
Geplaatst kapitaal	55.414.550	2.350.000
2010		
Toegestaan kapitaal	-	-
Geplaatst kapitaal	55.414.550	2.350.000
2009		
Toegestaan kapitaal	-	-
Geplaatst kapitaal	55.414.550	2.350.000
2008		
Toegestaan kapitaal	-	-
Geplaatst kapitaal	55.414.550	2.350.000

7.7.2 Toelichting bij de winst- en verliesrekening

Toelichting 24: Netto rentebaten

Netto rentebaten		
In duizenden EUR	2013	2012
Geldmiddelen en zichtrekeningen bij centrale banken*	4.744	9.703
Financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden	4.928.657	11.357.303
Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde via winst- en verliesrekening	38.502	54.202
Financiële activa beschikbaar voor verkoop	594.590	379.069
Leningen en vorderingen	3.041.794	3.593.013
Ter indekking gebruikte derivaten	2.018.112	2.420.779
Totaal rentebaten	10.626.399	17.814.069
Financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	4.793.240	11.281.135
Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen reële waarde via winst- en verliesrekening	22.505	48.561
Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen afgeschreven kostprijs	1.032.596	1.280.175
Ter indekking gebruikte derivaten	2.042.745	2.595.404
Overige passiva	0	-
Totaal rentelasten	7.891.086	15.205.275
Netto rentebaten	2.735.313	2.608.794
Netto (rentebaten) of rentelasten uit financiële activa waarop waardevermindering worden geboekt	2.131	1.627

Toelichting 25: Netto baten uit provisies en vergoedingen

De overige ontvangen commissies bevatten vooral commissies uit verzekeringen (leven en niet-leven) en commissies ontvangen voor het niet opgenomen deel van toegekende kredietlijnen. De overige betaalde commissies hebben voornamelijk betrekking op het betalingsverkeer en kredietbrieven.

Netto baten uit provisies en vergoedingen		
In duizenden EUR	2013	2012
Ontvangen provisies en vergoedingen	842.956	862.150
Effecten	250.639	277.509
Vermogensbeheer	14.594	12.036
Kredietverbintenissen	189.426	188.926
Bewaring	27.693	28.230
Betalingsdiensten	127.850	113.902
Vergoeding voor beheersdiensten met betrekking tot effectiseringsactiviteiten	14.173	16.474
Overige commissies	218.581	225.073
Betaalde provisies en vergoedingen	278.715	271.103
Effecten	18.953	34.620
Vermogensbeheer	222	431
Provisies betaald aan tussenpersonen	184.254	160.403
Bewaring	2.695	2.544
Clearing en afwikkeling	82	677
Overige	72.509	72.428
Netto baten uit provisies en vergoedingen	564.241	591.047

Toelichting 26: Gerealiseerde winsten en verliezen op financiële activa en verplichtingen die niet tegen reële waarde worden gewaardeerd in de winst-en verliesrekening

Gerealiseerde winsten en verliezen op financiële activa en verplichtingen die niet tegen reële waarde worden gewaardeerd in de winst- en verliesrekening

In duizenden EUR	2013	2012
Gerealiseerde winsten	87.219	129.273
Voor verkoop beschikbare activa	66.599	122.894
Leningen en vorderingen	20.620	6.379
Financiële verplichtingen	0	-
Overige	0	-
Gerealiseerde verliezen	-7.050	-53.161
Voor verkoop beschikbare activa	-6.746	-52.911
Leningen en vorderingen	0	-251
Financiële verplichtingen	-304	0
Overige	0	0
Nettowinsten (verliezen)	80.169	76.112

Toelichting 27: Nettowinsten of verliezen op financiële activa en verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden

Nettowinsten of verliezen op financiële activa en verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden*		
In duizenden EUR	2013	2012
Aandelen en daarmee samenhangende derivaten	19.369	-161.543
Rente instrumenten en daarmee samenhangende derivaten (met uitzondering van rentestromen)	-47.966	314.394
Valutahandel (met uitzondering van rentestromen)	-900	1.724
Grondstoffen en daarmee samenhangende derivaten (met uitzondering van rentestromen)	457	592
Credit derivaten	-15.742	-24.550
Passiva aangehouden voor handelsdoeleinden	0	0
Overige	-13.350	-5
Nettowinsten (verliezen)	-58.132	130.612

* exclusief rentestromen

Toelichting 28: Nettowinsten en verliezen op financiële activa en verplichtingen gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening

Nettowinsten en verliezen op financiële activa en verplichtingen gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening*

In duizenden EUR	2013	2012
Nettowinsten	40.874	70.431
Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening	694	33.447
Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening	40.180	36.984
Nettoverliezen	-44.540	-336.220
Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening	-2.362	-34.140
Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening	-42.178	-302.080
Nettowinsten (verliezen)	-3.666	-265.789

* Exclusief rentestromen

Toelichting 29: Aanpassingen van de reële waarde bij de administratieve verwerking van afdekkingstransacties

Aanpassingen van de reële waarde bij de administratieve verwerking van indekkingstransacties						
In duizenden EUR	2013		2012		2011	
	Winsten	Verliezen	Winsten	Verliezen	Winsten	Verliezen
Reële waarde-indekking	1.209.177	1.209.811	1.123.845	1.103.593	500.022	273.604
Wijzigingen in de reële waarde van de ingedekte positie	7.947	403.732	270.197	-	490.991	-
Wijziging in de reële waarde van indekkingderivaten	1.201.230	806.079	853.648	1.103.593	9.031	273.604
Kasstroomindekking	0	-13	18	-	41	-
Wijzigingen in de reële waarde van het indekkinginstrument (niet effectief deel)	0	-13	18	-	41	-
Indekking van een netto investering in een buitenlandse entiteit	0	0	-	-	-	-
Wijzigingen in de reële waarde van het indekkinginstrument (niet effectief deel)	0	0	-	-	-	-
Totaal	1.209.177	1.209.798	1.123.863	1.103.593	500.063	273.604

Overdracht van kasstromindexingsreserve naar winst en verlies			
In duizenden EUR	2013	2012	2011
Tot 1 jaar	265.268	250.996	214.435
Tussen 1 en 5 jaar	-61.238	181.025	93.456
Meer dan 5 jaar	-556.447	-683.609	-646.425

Toelichting 30: Herwaarderingen van valutakoersverschillen

Herwaarderingen van valutakoersverschillen		
In duizenden EUR	2013	2012
Koersverschillen vreemde valuta	113.813	109.084
Valuta- en renteswap	1.636	-4.300
Valutaopties	-13.490	-15.868
Termijncontracten	-193	69
Totaal herwaarderingen van valutakoersverschillen	101.766	88.985

Toelichting 31: Winsten en verliezen op het niet langer opnemen van andere dan voor verkoop aangehouden activa

Winsten en verliezen op het niet langer opnemen van andere dan voor verkoop aangehouden activa		
In duizenden EUR	2013	2012
Gerealiseerde winsten	157	3.403
Op het niet langer opnemen van materiële vaste activa	157	3.403
Op het niet langer opnemen van investeringen in verbonden ondernemingen, joint ventures en dochterondernemingen		
Gerealiseerde verliezen	-4.250	-3.176
Op het niet langer opnemen van materiële vaste activa	-4.250	-3.168
Op het niet langer opnemen van investeringen in verbonden ondernemingen, joint ventures en dochterondernemingen		-8
Totaal	-4.093	227

Toelichting 32: Andere netto bedrijfsinkomsten

Andere netto-bedrijfsinkomsten		
In duizenden EUR	2013	2012
Inkomsten	120.284	125.301
Materiële activa gewaardeerd volgens het herwaarderingsmodel	1	262
Huurinkomsten uit vastgoedbeleggingen	-1	467
Operationele leases	1.082	1.302
Overige	119.202	123.270
Uitgaven	83.448	108.280
Materiële activa gewaardeerd volgens het herwaarderingsmodel	0	-
Overige	83.448	108.280
Totale netto bedrijfsinkomsten	36.836	17.021

Toelichting 33: Personeelskosten

Personeelskosten		
In duizenden EUR	2013	2012
Bezoldigingen	723.379	719.760
Sociale lasten	199.791	194.962
Lasten m.b.t pensioenen ⁽¹⁾⁺⁽²⁾	58.362	57.781
Op aandelen gebaseerde betalingen	9.033	15.194
Overige	167.724	187.782
Totaal	1.158.289	1.175.479

Pensioenkosten		
In duizenden EUR	2013	2012
Aan het dienstjaar toegerekende pensioenkosten	18.561	16.532
Pensioenkosten van verstreken diensttijd	3.351	-2.362
Rentekosten	18.758	29.744
Verwachte rendement op activa	-13.177	-28.788
Afschrijving van niet opgenomen pensioenkosten van verstreken diensttijd	0	-
Afschrijving van niet opgenomen actuariële winsten/verliezen	0	5.032
Winst/verlies op inperkingen of afwikkelingen	0	-
Te bereiken doel pensioenregeling ⁽¹⁾	27.492	20.157
Vaste bijdragenregeling ⁽²⁾	30.863	37.624
Deel van de vaste bijdragenregeling bestemd voor key management	8.733	11.760

Een "toegezegde pensioenregeling" bestaat bij de volgende entiteiten: ING België, ING Lease, Record Groep, ING Contact Center en ING Luxemburg.

Toelichting 34: Algemene en administratieve kosten

Algemene en administratieve kosten		
In duizenden EUR	2013	2012
Marketingkosten	37.277	38.253
Honoraria	28.258	28.835
IT-uitgaven	120.931	118.729
Reparatie en onderhoud	51.847	48.993
Huisvestingskosten	44.013	45.202
Overige belastingen	116.059	126.562
Overheadkosten die worden aangerekend door andere groepsentiteiten	34.875	29.434
Overige	234.640	187.730
Totaal	667.900	623.738

Toelichting 35: Bijzondere waardeverminderingen

Bijzondere waardeverminderingverliezen		
In duizenden EUR	2013	2012
Bijzondere waardeverminderingverliezen op financiële activa die niet gewaardeerd zijn tegen reële waarde in de winst- en verliesrekening	220.647	217.678
Voor verkoop beschikbare financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde in het eigen vermogen	801	11.502
Leningen en vorderingen gewaardeerd tegen afgeschreven kostprijs (met inbegrip van financiële leases)	219.846	206.176
Overige bijzondere waardevermindering	6.607	7.214
Materiële vaste activa	-213	4.008
Vastgoedbeleggingen	0	0
Goodwill en immateriële activa	6.502	2.287
Overige	-	-
Investerings in deelnemingen en joint ventures verwerkt volgens de equity methode	318	918
Totaal	227.254	224.892

Boekwaarde van de financiële activa die bijzondere waardeverminderingen hebben ondergaan		
In duizenden EUR	2013	2012
Aandelen	16.038	15.058
Vastrentende effecten	3.230	10.047
Leningen en voorschotten	2.006.294	1.766.606
Overige financiële activa	266.911	251.090
Totaal	2.292.473	2.042.801

Toelichting 36: Belastinglasten verbonden met de winst (verlies) uit voortgezette bedrijfsactiviteiten

Actuele en uitgestelde belastingen		
In duizenden EUR	2013	2012
Actuele belastinglasten	351.172	294.584
Aanpassingen voor over de verslagperiode verschuldigde en verrekenbare belastingen van voorgaande periode	364.613	326.263
Belastingvoordeel uit voorheen niet opgenomen belastingvorderingen dat wordt aangewend om de actuele belastinglasten te reduceren	-13.441	-31.679
Belastingvoordeel uit voorheen niet-opgenomen belastingvorderingen dat wordt aangewend om de actuele belastinglasten te reduceren	0	0
Uitgestelde belastinglasten met betrekking tot het boekjaar	4.878	-14.747
Uitgestelde belastingen ten gevolge van wijzigingen in de belastingtarieven	4.907	-14.127
Uitgestelde belastingen voortkomende uit afschrijvingen of terugdraaien ervan van uitgestelde belastingvorderingen	-29	-620
Voorheen niet geboekte fiscale verliezen, belasting	0	0
Voorheen niet geboekte fiscale verliezen, belastingkredieten en tijdelijke verschillen die de uitgestelde belastingsschulden verminderen	0	0
Andere actuele belastinglasten	0	0
Belastinglast (voordeel) ten gevolge veranderingen in boekhoudregels of correcties in de resultatenrekening	0	0
Belastingen gerelateerd aan winsten of verliezen met betrekking tot het stopzetten van een activiteit	0	0
Inkomstenbelasting uit een stopgezette activiteit	0	0
Totaal inkomstenbelasting	356.050	279.837

Actuele belastingen - investeringen in dochterondernemingen, ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat en joint ventures

In duizenden EUR	2013	2012
Uitgestelde belastingverplichtingen opgenomen op het einde van het jaar op dividenden waarvan men beslist heeft om ze volgend jaar uit te keren	0	1.551
Dividend dat door de beslissingen volgend jaar zal worden uitgekeerd *	0	91.291
Deel van dividend waarover inkomstenbelasting moet worden betaald	0	4.565
Belastingtarief op uitgekeerde winsten van toepassing op de moedermaatschappij	0,00%	33,99%
Belasting op dividend dat volgens beslissing zal worden uitgekeerd	0	1.551
Uitgestelde belastingverplichtingen niet opgenomen bij niet overgemaakte inkomsten van dochtermaatschappijen en verbonden ondernemingen	0	19.997
Aandeel van de moedermaatschappij in niet overgemaakte inkomsten op het einde van het jaar	0	1.267.946
Niet overgemaakte inkomsten waarop geen belastingverplichtingen zijn geboekt	0	1.176.655
Gedeelte van dividend waarover inkomstenbelasting zou moeten worden betaald indien het werd uitgekeerd	0	58.833
Belastingtarief van de moedermaatschappij aangewend voor niet uitgekeerde winsten	0,00%	33,99%
Inkomstenbelasting niet opgenomen bij niet overgemaakte inkomsten	0	19.997
* raming gebaseerd op de huidige pay out ratio		

Reconciliatie van de wettelijke belasting met de effectieve belasting

In duizenden EUR	2013	2012
Nettowinst voor aftrek van belastingen	1.330.162	1.051.855
Wettelijke belastingsvoet	33,99%	33,99%
Belastingslast op basis van wettelijke belastingsvoet	452.122	357.525
	0	0
Fiscale gevolgen van belastingtarieven in andere belastingjurisdicties	-19.494	-5.622
Fiscale gevolgen van niet belastbare baten	-26.323	-28.099
Fiscale gevolgen van de lasten die niet fiscaal aftrekbaar zijn	26.496	32.175
Fiscale gevolgen van het gebruik van voorheen niet opgenomen belastingvordering	0	0
Fiscale gevolgen voor belastingvoordeel dat voorheen niet was opgenomen in de winsten verliesrekening	0	0
Fiscale gevolgen van de herbeoordeling van niet opgenomen uitgestelde belastingvordering	0	0
Fiscale gevolgen van een wijziging van belastingtarieven	-29	-620
Fiscale gevolgen van een tekort of een overschot aan voorzieningen in vorige periodes	-8.794	-3.590
Fiscale gevolgen van de notionele interest	-69.419	-71.581
Andere stijging/daling van de wettelijke belasting	1.490	-351
Belastinglasten volgens het effectieve belastingtarief	356.050	279.837
Effectieve belastingsvoet	26,77%	26,60%

*Raming gebaseerd op de huidige pay out ratio

7.7.3 Aanvullende informatie

7.7.3.1 Reële waarde van financiële activa en verplichtingen

De geschatte reële waarden stemmen overeen met de bedragen waartegen de financiële instrumenten op de balansdatum zakelijk verhandeld hadden kunnen worden tussen ter zake goed geïnformeerde, tot een transactie bereid zijnde partijen. De reële waarde van financiële activa en verplichtingen is gebaseerd op marktprijzen, voor zover deze beschikbaar zijn. Omdat er veelal geen markten zijn waar actief wordt gehandeld in deze financiële instrumenten, zijn er diverse technieken ontwikkeld om hun reële waarde bij benadering te schatten. Deze technieken zijn subjectief van aard en maken gebruik van diverse veronderstellingen met betrekking tot de disconteringsvoet, het tijdstip en de omvang van de verwachte toekomstige kasstromen. Veranderingen in deze veronderstellingen kunnen de geschatte reële waarden significant beïnvloeden. Bijgevolg is het mogelijk dat de weergegeven reële waarden geen goede benadering zijn van de directe opbrengstwaarde. Daarnaast is de berekening van de geschatte reële waarde gebaseerd op de marktomstandigheden op een bepaald moment en is deze daarom mogelijk geen goede benadering van de toekomstige reële waarden.

ING België rapporteert activa en passiva die gewaardeerd worden aan reële waarde in een hiërarchie met 3 niveaus:

- Level 1: gepubliceerde prijsquoteringen in een actieve markt;
- Level 2: waarderingstechnieken gebaseerd op informatie die beschikbaar is in de markt;
- Level 3: waarderingstechnieken niet gebaseerd op informatie die beschikbaar is in de markt.

Niveau 1: bevat enkel activa en passiva waarvan de reële waarde bepaald is op basis van niet-aangepaste genoteerde prijzen in actieve markten voor identieke activa of passiva. Een actief of passief wordt beschouwd als actief genoteerd als de genoteerde prijs eenvoudig en regelmatig beschikbaar is via de beurs, handelaar, makelaar, industriegroep of via een toezichhoudende instelling, en als deze prijzen de actuele en regelmatig voorkomende markttransacties op een actieve markt rond de waarderingdatum vertegenwoordigen.

Niveau 2: bevat activa en passiva waarvoor de reële waarde bepaald wordt met behulp van bronnen verschillend van (niveau 1) genoteerde prijzen die, direct of indirect, waarneembaar zijn in de markt. Deze zijn:

- met behulp van een model, waarbij alle belangrijke gegevens in het model waarneembaar zijn in de markt;
- met behulp van aangepaste genoteerde prijzen in een actieve markt waarbij de aanpassing uitsluitend gebaseerd is op in de markt waarneembare gegevens (bijvoorbeeld omdat de genoteerde prijzen betrekking hebben op vergelijkbare, maar niet identieke activa of passiva);
- op basis van genoteerde prijzen van een inactieve markt zonder aanpassingen of met aanpassingen die enkel gebaseerd zijn op in de markt waarneembare gegevens, waar meerdere noteringen worden verkregen voor hetzelfde instrument, een nauwe marge tussen de verkregen prijzen een indicator kan zijn dat de prijzen gebaseerd zijn op in de markt waarneembare gegevens.

Niveau 3: bevat activa en passiva waarvoor de reële waarde bepaald wordt op basis van (bepaalde) bronnen die niet gebaseerd zijn op in de markt waarneembare gegevens (niet-waarneembare input). Deze zijn:

- met behulp van een model, waarbij een of meer van belang zijnde factoren niet waarneembaar zijn in de markt;
- met behulp van aangepaste genoteerde prijzen waarbij de aanpassing gebaseerd is op niet-waarneembare gegevens;

op basis van genoteerde prijzen in een inactieve markt met één of meer aanpassingen die gebaseerd zijn op niet-markt waarneembare gegevens; waar meerdere noteringen die voor eenzelfde item verkregen worden, de ongelijkheid binnen de noteringen significant is, wordt het item in niveau 3 geklasseerd.

Overdrachten van niveau 1 naar niveau 2 treden op wanneer er wordt geconstateerd dat de waarde niet meer actief is op een markt en dus dat de (niet-aangepaste) notering geen betrouwbare informatie meer weergeeft over de prijs.

Overdrachten van niveau 2 naar niveau 1 treden op wanneer er wordt vastgesteld dat de waarde opnieuw op de markt actief is voor activa en passiva van dezelfde aard en de (niet-gecorrigeerde) notering betrouwbare informatie weergeeft over de prijs

Met de introductie van IFRS 13 "Waardering tegen reële waarde" en in aanvulling van de financiële instrumenten die aan reële waarde gewaardeerd worden, rapporteren we ook:

- Financiële instrumenten die in de balans gewaardeerd worden tegen geamortiseerde kostprijs, maar waarvoor de reële waarde gerapporteerd wordt in de toelichtingen, dit heeft voornamelijk betrekking op leningen en;
- Niet-financiële activa die in de balans gewaardeerd worden aan reële waarde, dit heeft voornamelijk betrekking op vastgoed;
- Klantendeposito's en andere deposito's.

Indeling van leningen

Waardering van leningen is normaal niet gebaseerd op marktprijzen voor de specifieke lening, en is daarom geen niveau 1 waardering. De bepaling van de reële waarde van leningen is normaal gebaseerd op een waarderingmethode die verschillende data, zoals markttrendement, verwachte kredietverliezen en liquiditeit omvat. Als zodanig is de waardering ook op niet-waarneembare data (zoals de verwachte kredietverliezen en liquiditeit) gebaseerd, die, vooral in de huidige marktomgeving, naar verwachting een significante impact hebben op de geschatte reële waarde. Daarom wordt de reële waarde van leningen in principe ingedeeld in niveau 3. Alleen wanneer alle significante data vanuit de markt verkregen worden, kan de reële waarde in niveau 2 ingedeeld worden. Dit kan het geval zijn wanneer specifieke marktgegevens beschikbaar zijn (bijvoorbeeld verwachte kredietverliezen die gebaseerd zijn op marktgenoteerde CDS spreads voor de specifieke blootstelling) of indien de niet-waarneembare data niet significant zijn (bijvoorbeeld voor liquide leningen met een niet-significant kredietrisico).

Indeling van vastgoed

Waardering van vastgoed is normaal niet gebaseerd op marktprijzen voor het specifieke eigendom, en is daarom geen niveau 1 waardering. Waarderingen zijn normaal gebaseerd op taxaties die rekening houden met verschillende data en veronderstellingen, zoals huurinkomsten en vereiste opbrengsten. Deze bevatten niet-waarneembare gegevens die, vooral in de huidige marktomgeving, naar verwachting een significante invloed hebben op de geschatte reële waarde. Daarom wordt de reële waarde van vastgoed doorgaans in niveau 3 ingedeeld. Alleen als er voldoende waarneembare markttransacties plaatsgevonden hebben voor eigendommen die vergelijkbaar zijn met het onroerend goed dat gewaardeerd wordt, en de schatting van de reële waarde is (bijna) volledig gebaseerd op basis van dergelijke markttransactiegegevens, kan de reële waarde ingedeeld worden in niveau 2.

Indeling van klantendeposito's en andere deposito's

Waardering van instrumenten waarbij de boekwaarde zowel gelijk is aan de reële waarde als aan het nominale bedrag, omdat deze onmiddellijk opvraagbaar zijn, worden ingedeeld in niveau 1. Voor klantendeposito's en andere deposito's die niet onmiddellijk opvraagbaar zijn, is de reële waarde normaal gebaseerd op een waarderingmethode. Indien de waardering enkel waarneembare data bevat, zoals intrest, dan wordt de waardering in niveau 2 ingedeeld. Indien de waardering ook niet-waarneembare data bevat, en deze niet-waarneembare data heeft een significante invloed op de geschatte reële waarde, dan wordt de waardering in niveau 3 ingedeeld.

Omschrijving van significante niet-waarneembare bronnen

Een rentecurve is afgeleid van een selectie van instrumenten met verschillende looptijden. Een spot rentecurve of zero-coupon curve wordt verkregen door bootstrapping en interpolatie van de rentecurve. Een forward rentecurve wordt berekend door toepassing van een wiskundige formule op de spot rentecurve. Een forward rentecurve vertegenwoordigt de opbrengst voor een bepaalde periode, te beginnen op een bepaald punt in de toekomst. Een swaprente is de vaste rente die de marktwaarde bij aanvang van een bepaalde swap op nul zet.

Een repo (of repo-overeenkomst) is de verkoop van effecten met een overeenkomst voor de verkoper om de effecten om een later tijdstip terug te kopen. De terugkoopprijs zou hoger moeten zijn dan de oorspronkelijke verkoopprijs, het verschil dat de intrest vertegenwoordigd, heet de repo rate.

De credit spread is het renteverskil, of het verschil in rendement tussen verschillende effecten, omwille van verschillende kredietkwaliteit. De credit spread weerspiegelt het bijkomende netto rendement dat een investeerder kan verdienen op een effect met een hoger kredietrisico ten opzichte van een effect met een lager kredietrisico.

De recovery rate is het geschatte niveau van recuperatie wanneer een tegenpartij in gebreke zou blijven.

Volatiliteit is een maat voor de variatie van de prijs van een financieel instrument in de tijd. Historische volatiliteit is afgeleid van een reeks verleden marktprijzen. Een impliciete volatiliteit wordt afgeleid van de marktprijs van een in de markt verhandeld derivaat (voornamelijk een optie). De impliciete volatiliteit van een optiecontract is de waarde van de volatiliteit van het onderliggende instrument dat, bij inbreng in een optieprijsmodel een theoretische waarde zal geven die gelijk is aan de huidige marktwaarde van de optie. Afhankelijk van de geanalyseerde parameter, kan er aandelenvolatiliteit, rentevolatiliteit en wisselkoersvolatiliteit onderscheiden worden.

Correlatie is de meest bekende meting van afhankelijkheid tussen twee grootheden. Aandeel-aandeelcorrelatie meet de afhankelijkheid tussen twee aandelenkoersen, terwijl de rente-rentecorrelatie de afhankelijkheid tussen twee rentevoeten meet. Impliciete correlatie is de marktprijs voor correlatie tussen het rendement van de activa. Het kan onttrokken worden van de waargenomen prijs van een derivatencontract gerelateerd aan twee of meerdere activa.

Een financieel instrument wordt onder level 1 gerapporteerd als de prijsquoteringen gemakkelijk en regelmatig beschikbaar zijn via wisselkantoren, de beurs, een makelaar, industry Group, pricing service of een regelgevend agentschap, en deze prijzen vertegenwoordigen actuele en regelmatig voorkomende markttransacties.

Indien de geschatte reële waarde lager is dan de balanswaarde is een evaluatie uitgevoerd om te bepalen dat de boekwaarde realiseerbaar is.

Reële waarde van financiële instrumenten

In duizenden EUR	2013		2012		2011	
	Reële waarde	Boek-waarde	Reële waarde	Boek-waarde	Reële waarde	Boek-waarde
Geldmiddelen en tegoeden bij centrale banken	1.648.292	1.648.292	1.492.232	1.492.232	2.570.104	2.570.104
Financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden	18.419.397	18.419.397	39.846.248	39.846.248	37.342.546	37.342.546
Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde via winst- en verliesrekening	273.149	273.149	278.008	278.008	498.242	498.242
Financiële activa beschikbaar voor verkoop	19.845.088	19.845.088	20.704.980	20.704.980	21.221.861	21.221.861
Leningen en vorderingen	97.195.386	96.608.892	99.486.436	97.733.996	100.934.423	99.772.643
Overige financiële activa	3.828.412	3.828.412	5.441.053	5.441.053	4.180.595	4.180.595
Financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	17.136.393	17.136.393	38.479.224	38.479.224	37.627.373	37.627.373
Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen reële waarde van winst- en verliesrekening	3.043.757	3.043.757	3.310.670	3.310.670	3.935.084	3.935.084
Financiële verplichtingen gewaardeerd tegen afgeschreven kostprijs	105.007.090	105.411.047	105.715.987	104.949.814	101.819.371	101.423.230
Overige financiële verplichtingen	4.832.341	4.832.341	7.185.807	7.185.807	12.705.017	12.705.017

Activa : reële waarde van financiële instrumenten 2013
Vergelijking
Reëlewaardehiërarchie

In duizenden EUR	Boekwaarde	Reële waarde	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3
Activa gewaardeerd tegen reële waarde	43.084.340	43.084.340	21.069.663	20.396.020	1.618.655
Financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden	18.419.397	18.419.397	2.156.274	16.196.173	66.950
<i>Aandelen, vastrentende effecten, leningen en vorderingen</i>	1.427.467	1.427.467	1.406.124	16.593	4.750
<i>Derivaten</i>	16.954.469	16.954.469	712.689	16.179.580	62.200
<i>Leningen en vorderingen</i>	37.461	37.461	37.461		
Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde via winst- en verliesrekening	273.149	273.149	-	270.095	3.053
<i>Aandelen en vastrentende effecten</i>	207.815	207.815	-	204.761	3.053
<i>Derivaten</i>	-	-			
<i>Leningen en vorderingen</i>	65.334	65.334		65.334	-
Financiële activa beschikbaar voor verkoop	19.845.088	19.845.088	18.803.975	523.266	517.847
<i>Vastrentende effecten</i>	19.779.779	19.779.779	18.801.890	523.266	454.623
<i>Aandelen</i>	65.309	65.309	2.085	-	63.224
<i>Leningen en vorderingen</i>	-	-	-	-	-
Ter indekking gebruikte derivaten	3.771.249	3.771.249	-	3.771.248	-
Wijzigingen in de reële waarde van afgedekte posities bij afdekking van het renterisico van een portefeuille	57.163	57.163	44.080	13.083	-
Materiële vaste activa (Onroerend goed in eigen gebruik)	636.826	636.826	-	-	636.826
Vastgoedbeleggingen	7.750	7.750	-	7.380	370
Niet geconsolideerde ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat	73.718	73.718	-	-	73.718
Activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	98.257.184	97.195.386	2	4	97.195.380
Geldmiddelen en tegoeden bij centrale banken	1.648.292				
Leningen en vorderingen	96.608.892	97.195.386	2	4	97.195.380
Financiële activa aangehouden tot einde looptijd	-	-	-	-	-

Passiva : Reële waarde van financiële instrumenten 2013	Vergelijking		Reëlewaardehiërarchie		
	In duizenden EUR	Boekwaarde	Reële waarde	Niveau 1	Niveau 2
Passiva gewaardeerd tegen reële waarde	25.012.491	25.012.490	321.395	24.529.195	161.900
Financiële passiva aangehouden voor handelsdoeleinden	17.136.393	17.136.392	321.395	16.653.097	161.900
<i>Vastrentende instrumenten</i>	92.781	92.781	92.781		
<i>Derivaten</i>	17.043.611	17.043.611	228.614	16.653.097	161.900
Financiële passiva gewaardeerd tegen reële waarde via winst- en verliesrekening	3.043.757	3.043.757	-	3.043.757	-
<i>Termijnrekeningen, kasbons, niet-converteerbare obligaties en achtergestelde schulden</i>	3.043.757	3.043.757	-	3.043.757	-
<i>Derivaten</i>	-	-	-	-	-
Financiële verplichtingen verbonden overgedragen activa	34.028	34.028	-	34.028	-
Ter indekking gebruikte derivaten	4.798.313	4.798.313	-	4.798.313	-
Wijzigingen in de reële waarde van afgedekte posities bij afdekking van het renterisico van een portefeuille	-	-	-	-	-
Passiva gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	105.411.242	105.007.090	81.522.258	22.756.990	727.842
Geldmiddelen en tegoeden bij centrale banken	195	195	195	-	-
Andere financiële passiva	105.411.047	105.006.895	81.522.063	22.756.990	727.842

Activa : reële waarde van financiële instrumenten 2012	Vergelijking		Reëlewaardehiërarchie		
	In duizenden EUR	Boekwaarde	Reële waarde	Niveau 1	Niveau 2
Activa gewaardeerd tegen reële waarde	66.270.289	66.270.289	24.806.798	40.469.400	994.091
Financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden	39.846.248	39.846.248	4.989.020	34.549.129	308.099
<i>Aandelen, vastrentende effecten, leningen en vorderingen</i>	2.531.789	2.531.789	2.478.976	52.813	-
<i>Derivaten</i>	37.314.459	37.314.459	2.510.044	34.496.316	308.099
<i>Leningen en vorderingen</i>	-	-	-	-	-
Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde via winst- en verliesrekening	278.008	278.008	71.431	206.577	-
<i>Aandelen en vastrentende effecten</i>	498.242	498.242	71.431	206.577	-
<i>Derivaten</i>	-	-	-	-	-
<i>Leningen en vorderingen</i>	-	-	-	-	-
Financiële activa beschikbaar voor verkoop	20.704.980	20.704.980	19.611.061	407.927	685.992
<i>Vastrentende effecten</i>	20.629.061	20.629.061	19.600.086	352.574	676.401
<i>Aandelen</i>	75.919	75.919	10.975	55.353	9.591
<i>Leningen en vorderingen</i>	-	-	-	-	-
Ter indekking gebruikte derivaten	5.260.601	5.260.601	72	5.260.529	-
Wijzigingen in de reële waarde van afgedekte posities bij afdekking van het renterisico van een portefeuille	180.452	180.452	135.214	45.238	-
Materiële vaste activa (Onroerend goed in eigen gebruik)	-	-	-	-	-
Vastgoedbeleggingen	-	-	-	-	-
Niet geconsolideerde ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat	-	-	-	-	-
Activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	99.226.228	100.978.668	-	-	-
Geldmiddelen en tegoeden bij centrale banken	1.492.232	1.492.232	-	-	-
Leningen en vorderingen	97.733.996	99.486.436	-	-	-
Financiële activa aangehouden tot einde looptijd	-	-	-	-	-

Passiva : Reële waarde van financiële instrumenten 2012	Vergelijking		Reëlewaardehiërarchie		
In duizenden EUR	Boekwaarde	Reële waarde	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3
Passiva waarden tegen reële waarde	48.975.701	48.975.701	854.112	47.840.987	280.603
Financiële passiva aangehouden voor handelsdoeleinden	38.479.224	38.479.224	753.993	37.444.629	280.603
<i>Vastrentende instrumenten</i>	413.944	413.944	413.944	-	-
<i>Derivaten</i>	38.065.280	38.065.280	340.049	37.444.629	280.603
Financiële passiva gewaardeerd tegen reële waarde via winst- en verliesrekening	3.310.670	3.310.670	-	3.310.670	-
<i>Termijnrekeningen, kasbons, niet-converteerbare obligaties en achtergestelde schulden</i>	3.310.670	3.310.670	-	3.310.670	-
<i>Derivaten</i>	-	-	-	-	-
Financiële verplichtingen verbonden overgedragen activa	896.513	896.513	-	896.513	-
Ter indekking gebruikte derivaten	6.289.294	6.289.294	100.119	6.189.175	-
Wijzigingen in de reële waarde van afgedekte posities bij afdekking van het renterisico van een portefeuille	-	-	-	-	-
Passiva waarden tegen geamortiseerde kostprijs	104.974.560	-	-	-	-
Geldmiddelen en tegoeden bij centrale banken	24.746	-	-	-	-
Andere financiële passiva	104.949.814	-	-	-	-

Belangrijke overdrachten tussen niveau 1 en niveau 2 2013

In duizenden EUR	2013			
Activa	Naar niveau 1	Vanuit niveau1	Naar niveau 2	Vanuit niveau 2
Activa gewaardeerd tegen reële waarde				
Financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden				
<i>Aandelen, vastrentende effecten, leningen en vorderingen</i>	23.430	-1.658	1.658	-23.430
<i>Derivaten</i>				
<i>Leningen en vorderingen</i>				
Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde via winst- en verliesrekening				
<i>Aandelen en vastrentende effecten</i>		-148.513	148.513	
<i>Derivaten</i>				
<i>Leningen en vorderingen</i>				
Financiële activa beschikbaar voor verkoop				
<i>Vastrentende effecten</i>				
<i>Aandelen</i>				
<i>Leningen en vorderingen</i>				
Ter indekking gebruikte derivaten				
Wijzigingen in de reële waarde van afgedekte posities bij afdekking van het renterisico van een portefeuille				
Materiële vaste activa (Onroerend goed in eigen gebruik)				
Vastgoedbeleggingen				
Niet geconsolideerde ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat				
Activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs				
Geldmiddelen en tegoeden bij centrale banken				
Leningen en vorderingen				
Financiële activa aangehouden tot einde looptijd				
Passiva				
Passiva gewaardeerd tegen reële waarde				
Financiële passiva aangehouden voor handelsdoeleinden				
<i>Vastrentende instrumenten</i>	0	0	0	0
<i>Derivaten</i>	0	0	0	0
Financiële passiva gewaardeerd tegen reële waarde via winst- en verliesrekening				
<i>Termijnrekeningen, kasbons, niet-converteerbare obligaties en achtergestelde schulden</i>	0	0	0	0
<i>Derivaten</i>	0	0	0	0
Financiële verplichtingen verbonden overgedragen activa	0	0	0	0
Ter indekking gebruikte derivaten	0	0	0	0
Wijzigingen in de reële waarde van afgedekte posities bij afdekking van het renterisico van een portefeuille	0	0	0	0
Passiva gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	0	0	0	0
Geldmiddelen en tegoeden bij centrale banken	0	0	0	0
Andere financiële passiva	0	0	0	0

Belangrijke overdrachten tussen niveau 1 en niveau 2

In duizenden EUR	2012			
	Naar niveau 1	Vanuit niveau1	Naar niveau 2	Vanuit niveau 2
Activa				
Financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden	-	-	-	-
Aandelen, vastrentende effecten, leningen en vorderingen	-	-	-	-
Derivaten	-	-	-	-
Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde via winst-en verliesrekening	-	-	-	-
Aandelen en vastrentende effecten	-	-	-	-
Derivaten	-	-	-	-
Financiële activa beschikbaar voor verkoop	84,839	-103,766	103,766	-84,839
Vastrentende effecten	84,839	-103,766	103,766	-84,839
Aandelen	-	-	-	-
Overige financiële activa	-	-	-	-
Ter indekking gebruikte derivaten	-	-	-	-
Wijzigingen in de reële waarde van afgedekte posities bij afdekking van het renterisico van een portefeuille	-	-	-	-
Passiva				
Financiële passiva aangehouden voor handelsdoeleinden	-	-	-	-
Vastrentende instrumenten	-	-	-	-
Derivaten	-	-	-	-
Financiële passiva gewaardeerd tegen reële waarde via winst- en verliesrekening	-	-	-	-
Termijnrekeningen, kasbons, niet-converteerbare obligaties en achtergestelde schulden	-	-	-	-
Derivaten	-	-	-	-
Financiële verplichtingen verbonden overgedragen activa en ter indekking gebruikte derivaten	-	-	-	-
Financiële verplichtingen verbonden overgedragen activa	-	-	-	-
Ter indekking gebruikte derivaten	-	-	-	-

Reële waarde niveau 3 - 2013

In duizenden EUR	Beginsaldo	Aankopen	Verkopen	Uitgiften	Afwikkelingen	Overdrachten naar niveau 3	Overdrachten vanuit niveau 3	Herwaarderingen	Eindsaldo
Activa									
<u>Activa gewaardeerd tegen reële waarde</u>									
Financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden	308.099	67.897	-308.531	0	0	4.592	0	-5.107	66.950
<i>Aandelen, vastrentende effecten, leningen en vorderingen</i>	0					4.592		158	4.750
<i>Derivaten</i>	308.099	67.897	-308.531					-5.265	62.200
<i>Leningen en vorderingen</i>									
Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde via winst- en verliesrekening	0	618	-91	0	0	1.849	0	677	3.053
<i>Aandelen en vastrentende effecten</i>	0	618	-91			1.849		677	3.053
<i>Derivaten</i>									
<i>Leningen en vorderingen</i>									
Financiële activa beschikbaar voor verkoop	685.992	99.245	-322.496	0	0	53.633	0	1.473	517.847
<i>Vastrentende effecten</i>	676.401	99.245	-322.496					1.473	454.623
<i>Aandelen</i>	9.591					53.633			63.224
<i>Leningen en vorderingen</i>									
Ter indekking gebruikte derivaten									
Wijzigingen in de reële waarde van afgedekte posities bij afdekking van het renterisico van een portefeuille									
Materiële vaste activa (Onroerend goed in eigen gebruik)	625.629	0	0			3.080	0	8.117	636.826
Vastgoedbeleggingen	0	370							370
Niet geconsolideerde ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat		8.230	-3.488			56.549		12.427	73.718
<u>Activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs</u>									
Geldmiddelen en tegoeden bij centrale banken									
Leningen en vorderingen	3.610.075	284.454	-956.798					-34.992	2.902.739
Financiële activa aangehouden tot einde looptijd									
Passiva									
<u>Passiva gewaardeerd tegen reële waarde</u>									
Financiële passiva aangehouden voor handelsdoeleinden	280.219	357.182	-508.120	0	0	0	0	32.619	161.900
<i>Vastrentende instrumenten</i>	0								
<i>Derivaten</i>	280.219	357.182	-508.120					32.619	161.900
Financiële passiva gewaardeerd tegen reële waarde via winst- en verliesrekening	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Termijnrekeningen, kasbons, niet-converteerbare obligaties en achtergestelde schulden</i>									
<i>Derivaten</i>									
Financiële verplichtingen verbonden overgedragen activa									
Ter indekking gebruikte derivaten									
Wijzigingen in de reële waarde van afgedekte posities bij afdekking van het renterisico van een portefeuille									
<u>Passiva gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs</u>									
Geldmiddelen en tegoeden bij centrale banken									
Andere financiële passiva	762.062		-37.097					2.877	727.842

Totale winst of verliezen over de periode voor herwaarderingen tegen reële waarde in niveau 3 - 2013			
In duizenden EUR	Winsten	Verliezen	Winsten of verliezen met betrekking tot aan het eind van de verslagperiode aangehouden activa en verplichtingen
Resultatenrekening			
Nettowinst / verlies op financiële activa en passiva aangehouden voor handelsdoeleinden	15.307.039	-15.365.170	-58.131
Nettowinst / verlies op financiële activa en passiva gewaardeerd tegen reële waarde via winst-en verliesrekening	40.874	-44.541	-3.666
Aanpassingen aan de reële waarde van indekkinginstrumenten	0	0	0
Niet-gerealiseerde resultaten			
activa	0	-43.425	-43.425
Kastroomindekking		-87.443	-87.443
Het effect van mogelijke alternatieve veronderstellingen die de reële waarde belangrijk zouden wijzingen			

Totale winst of verliezen over de periode voor herwaarderingen tegen reële waarde in niveau 3 – 2012			
In duizenden EUR	Winsten	Verliezen	Winsten of verliezen met betrekking tot aan het eind van de verslagperiode aangehouden activa en verplichtingen
Resultatenrekening			
Nettowinst : verlies op financiële activa en passiva aangehouden voor handelsdoeleinden	-	-	-
Nettowinst / verlies op financiële activa en passiva gewaardeerd tegen reële waarde via winst-en verliesrekening	-	-	-
Aanpassingen aan de reële waarde van indekkinginstrumenten	-	-	-
Niet-gerealiseerde resultaten			
Reserve uit de herwaardering van de voor verkoop beschikbare financiële activa	-	-24,294	-24,294
Kasstroomindekkingsreserve	-	-	-
Het effect van mogelijke alternatieve veronderstellingen die de reële waarde belangrijk zouden wijzingen	-	-	-

7.7.3.1.1 Reële waarde van financiële activa

ING België heeft de volgende methodes en veronderstellingen gehanteerd om de reële waarde van de financiële instrumenten te schatten.

7.7.3.1.1.1 *Geldmiddelen en tegoeden bij centrale banken*

De boekwaarde van de geldmiddelen is gelijk aan de reële waarde.

7.7.3.1.1.2 *Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde via winst -en verliesrekening en aangehouden voor handelsdoeleinden*

De reële waarde van effecten in de handelsportefeuille en andere activa tegen reële waarde via winst en verlies zijn gebaseerd op genoteerde marktprijzen voor zover deze beschikbaar zijn. Voor niet actief verhandelde effecten wordt de reële waarde geraamd op basis van intern verdisconteerde

kasstroomprijmodellen die rekening houden met huidige kasstroomveronderstellingen en de kredietstatus van de tegenpartijen.

7.7.3.1.1.3 Financiële activa beschikbaar voor verkoop

De reële waarde van aandelen is gebaseerd op beurskoersen, of, indien niet genoteerd, op geschatte marktwaarden die doorgaans uitgaan van de beurskoersen voor soortgelijke effecten. De reële waarden van vastrentende effecten zijn gebaseerd op beurskoersen, voor zover beschikbaar. De reële waarde van effecten waarin niet actief gehandeld wordt is geschat door gebruik te maken van waarden die zijn verkregen van private ratingbedrijven dan wel door de contante waarde te bepalen van de verwachte toekomstige geldstromen met behulp van de huidige markttrente zoals deze van toepassing is gezien het rendement, de kredietwaardigheid en de looptijd van de belegging.

7.7.3.1.1.4 Leningen en vorderingen

De boekwaarde van leningen en vorderingen waarvan de waarde regelmatig wordt herzien en het kredietrisico niet in belangrijke mate is gewijzigd, wordt geacht een redelijke benadering te zijn van de reële waarde. De reële waarde van de overige leningen is geschat op basis van de contante waarde van de verwachte toekomstige kasstromen, gebruik makend van de rentevoet die op dit moment geldt voor leningen aan kredietnemers met eenzelfde risicoprofiel. De reële waarde van kredieten waarop geen interest wordt ontvangen, zijn geschat op basis van de contante waarde van de verwachte toekomstige ontvangsten op de reeds afgeboekte kredieten. De reële waarde van hypothecaire leningen zijn geschat door het bepalen van de contante waarde van de verwachte toekomstige geldstromen, gebruik makend van de rentevoet die op dit moment geldt voor soortgelijke leningen aan kredietnemers met een zelfde risicoprofiel. De reële waarde van polisbeleningen met een vaste rente zijn geschat door het bepalen van de contante waarde van de geldstromen, gebruik makend van de rentevoet die geldt voor op dit moment uitgegeven polisbeleningen inzake soortgelijke polissen. Ten behoeve van de berekening worden leningen met dezelfde karakteristieken bij elkaar opgeteld. De reële waarde van polisbeleningen met een variabele rente is bij benadering gelijk aan de boekwaarde.

7.7.3.1.1.5 Overige activa

De boekwaarde van de overige financiële activa benaderen de reële waarde.

7.7.3.1.2 Reële waarde van financiële verplichtingen

ING België heeft de volgende methodes en veronderstellingen gehanteerd om de reële waarde van de financiële instrumenten te schatten.

7.7.3.1.2.1 Financiële verplichtingen tegen afgeschreven kostprijs

De reële waarde van de financiële verplichtingen tegen afgeschreven kostprijs is geschat op basis van de contante waarde van de geldstromen, gebruik makend van de rentevoet die op dit moment geldt voor soortgelijke instrumenten.

7.7.3.1.2.2 Financiële verplichtingen tegen reële waarde via winst -en verliesrekening

De reële waarde van effecten in de handelsportefeuille en andere verplichtingen tegen reële waarde via winst -en verliesrekening zijn gebaseerd op genoteerde marktprijzen, voor zover die beschikbaar zijn. Voor niet actief verhandelde effecten wordt de reële waarde geraamd op basis van intern verdisconteerde kasstroomprijmodellen die rekening houden met huidige kasstroomveronderstellingen en de kredietstatus van de tegenpartijen.

7.7.3.1.2.3 Overige verplichtingen

Voor de overige verplichtingen wordt de boekwaarde vermeld die niet significant verschilt van de reële waarde.

Opsplitsing volgens de methodes voor reële waardebeoordeling - 2013

In percentage	Gepubliceerde marktnotering	Waarderings- techniek ondersteund door marktinput	Waarderings- techniek niet ondersteund door marktinput
ACTIVA			
Activa gewaardeerd tegen reële waarde	48,90%	48,30%	2,79%
Financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden	11,71%	86,19%	2,10%
Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde via winst- en verliesrekening	23,92%	74,96%	1,12%
Financiële activa beschikbaar voor verkoop	94,75%	2,64%	2,61%
Ter indekking gebruikte derivaten	0,00%	100,00%	0,00%
Wijzigingen in de reële waarde van afgedekte posities bij afdekking van het renterisico van een portefeuille	77,11%	22,89%	0,00%
Materiële vaste activa (Onroerend goed in eigen gebruik)	0,00%	65,17%	34,83%
Vastgoedbeleggingen	0,00%	95,23%	4,77%
Niet geconsolideerde ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat	0,00%	0,00%	100,00%
Activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	0,00%	0,29%	99,71%
PASSIVA			
Passiva gewaardeerd tegen reële waarde	1,28%	98,39%	0,32%
Financiële passiva aangehouden voor handelsdoeleinden	1,88%	97,65%	0,47%
Financiële passiva gewaardeerd tegen reële waarde via winst- en verliesrekening	0,00%	100,00%	0,00%
Financiële verplichtingen verbonden overgedragen activa	0,00%	100,00%	0,00%
Ter indekking gebruikte derivaten	0,00%	100,00%	0,00%
Wijzigingen in de reële waarde van afgedekte posities bij afdekking van het renterisico van een portefeuille	-	-	-
Passiva gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	77,63%	21,67%	0,69%

Opsplitsing volgens de methodes voor reële waardebeoordeling - 2012

In percentage	Gepubliceerde marktnotering	Waarderings- techniek ondersteund door marktinput	Waarderingstechniek- niet ondersteund door marktinput
ACTIVA			
Financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden*	12.52%	86.71%	0.77%
Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardevermindering in de winst- en verliesrekening	25.69%	74.31%	-
Voor verkoop beschikbare beleggingen	94.72%	1.97%	3.31%
Overige financiële activa	2.49%	97.51%	-
PASSIVA			
Financiële passiva aangehouden voor handelsdoeleinden	1.96%	97.31%	0.73%
Financiële passiva gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardevermindering in de winst- en verliesrekening	-	100.00%	-
Financiële verplichtingen verbonden aan overgedragen activa en ter indekking gebruikte derivaten	1.39%	98.61%	-

* Omgekeerde terugkoopovereenkomsten (reverse repos) zijn opgenomen in deze categorie. Aangezien het hier gaat om korte termijn transacties is de reële waarde gelijk aan de nominale waarde.

7.7.3.1.2.4 *Saldering financiële activa en financiële passiva*

Saldering financiële activa en financiële passiva

Balanspost	Financieel Instrument	Brutobedrag van erkende financiële activa	Brutobedrag van erkende financiële verplichtingen gesaldeerd in de balans	Nettobedrag van financiële activa gepresenteerd in de balans	Bijhorende bedragen niet gesaldeerd in de balans		Netto bedrag
					Financiële instrumenten	Geldmiddelen en financiële instrumenten ontvangen in onderpand	
December 2013							
Vorderingen op kredietinstellingen	Reverse repo en vergelijkbare overeenkomsten	0	0	0	0	0	0
	Overige	7.093.218	0	7.093.218	3.464.566	1.178.319	2.450.333
Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde door w-v rekening - Financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden	Derivaten	21.686.124	-10.897.652	10.788.472	4.827.882	2.148.950	3.811.640
	Reverse repo en vergelijkbare overeenkomsten	0	0	0	0	0	0
	Overige	1.219.142	-5.071	1.214.071	0	0	1.214.071
Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde door w-v rekening - niet-handelsderivaten	Derivaten	12.130.297	-8.436.554	3.693.743	2.920.167	0	773.576
Financiële activa beschikbaar voor verkoop	Reverse repo en vergelijkbare overeenkomsten	0	0	0	0	0	0
	Overige	0	0	0	0	0	0
Leningen en vorderingen op klanten	Reverse repo en vergelijkbare overeenkomsten	0	0	0	0	0	0
	Overige	259.066	0	259.066	0	246.540	12.526
Overige activa waar saldering is toegepast in de balans							
Impact van een in rechte afdwingbaar 'master netting'- overeenkomst of vergelijkbare overeenkomst	Derivaten	0	0	0	0	0	0
	overige	0	0	0	0	0	0
Totaal financiële activa		42.387.847	-19.339.277	23.048.570	11.212.615	3.573.809	8.262.146

December 2013		Bijhorende bedragen niet gesaldeerd in de balans					
Balanspost	Financieel Instrument	Brutobedrag van erkende financiële activa	Brutobedrag van erkende financiële verplichtingen gesaldeerd in de balans	Nettobedrag van financiële activa gepresenteerd in de balans	Financiële instrumenten		Netto bedrag
					Financiële instrumenten	Geldmiddelen en financiële instrumenten ontvangen in onderpand	
Schulden op kredietinstellingen	Repo en vergelijkbare overeenkomsten	0	0	0	0	0	0
	Overige	6.526.207	0	6.526.207	3.464.566	2.042.689	1.018.952
Customer deposits and other funds on deposit	Repo en vergelijkbare overeenkomsten	0	0	0	0	0	0
	Corporate deposito's	0	0	0	0	0	0
	Overige	41.661	0	41.661	0	41.661	0
Financiële passiva gewaardeerd tegen reële waarde door w-v rekening - Financiële passiva aangehouden voor handelsdoeleinden	Derivaten	21.365.395	-10.897.652	10.467.743	4.825.811	1.489.459	4.152.473
	Repo en vergelijkbare overeenkomsten	0	0	0	0	0	0
	Overige	5081	-5071	10	0	0	10
Financiële passiva gewaardeerd tegen reële waarde door w-v rekening - niet-handelsderivaten	Derivaten	13.126.411	-8.436.554	4.689.857	2.922.237	0	1.767.620
Overige passiva waar saldering is toegepast in de balans		0	0	0	0	0	0
Impact van een in rechte afdwingbaar 'master netting'- overeenkomst of vergelijkbare overeenkomst	Derivaten	0	0	0	0	0	0
	Overige	0	0	0	0	0	0
Totaal financiële passiva		41.064.755	-19.339.277	21.725.478	11.212.614	3.573.809	6.939.055

7.7.3.2 Buitenbalans verplichtingen

Tijdens de normale gang van zaken neemt ING België deel aan activiteiten waarvan de risico's niet of niet geheel worden weerspiegeld in de geconsolideerde rekeningen.

Borgtochten verwijzen zowel naar krediet- als kredietvervangende garanties. Kredietvervangende borgtochten zijn garanties die door ING België worden verstrekt in verband met kredieten die door derden aan klanten worden verleend. Veel daarvan zullen naar verwachting aflopen zonder dat ze werden opgevraagd en daarom vertegenwoordigen zij niet noodzakelijk toekomstige kasuitstromen. De borgtochten zijn doorgaans kortlopend van aard. Naast deze posten die in de voorwaardelijke verplichtingen zijn opgenomen, heeft ING België garanties uitgeschreven als deelnemer aan collectieve regelingen van nationale sectorale instanties en als deelnemer aan door de overheid opgelegde collectieve garantiëplannen die van toepassing zijn in verschillende landen.

Onherroepelijke kredietbrieven vormen voornamelijk de zekerheid voor betalingen aan derden m.b.t. de buitenlandse en binnenlandse handelstransacties van een klant zodat deze de verzending van de goederen kan financieren. Het kredietrisico van ING België in deze transacties is beperkt gezien deze transacties worden gedekt door de verzonden producten en omdat ze kortlopend van aard zijn.

De overige voorwaardelijke verplichtingen hebben voornamelijk te maken met rekeningaccepten en zijn van kortlopende aard.

Onherroepelijke voorzieningen vormen voornamelijk ongebruikte gedeelten van onherroepelijke kredietvoorzieningen die aan bedrijfsklanten werden verstrekt. Veel van deze voorzieningen zijn geldig voor een vaste periode en dragen interest tegen een vlottend tarief. Het kredietrisico van ING België in

deze transacties is beperkt. Het merendeel van de ongebruikte gedeelten van onherroepelijke kredietvoorzieningen wordt gedekt door activa van klanten of tegenwaarborgen van centrale overheden en volgens de reglementering vrijgestelde instanties. Onherroepelijke voorzieningen omvatten ook verbintenissen voor het aankopen van effecten die door overheden en particuliere emittenten zullen worden uitgegeven.

Buitenbalansverplichtingen - notionele bedragen		
In duizenden EUR	2013	2012
Kredietverplichtingen		
Verstrekt	28.869.200	32.703.760
Ontvangen	-	-
Financiële garanties		
Verstreekte garanties	11.931.404	12.853.000
Ontvangen garanties	108.960.892	109.520.888
Verstreekte kredietderivaten	-	-
Ontvangen kredietderivaten	130.651	199.258
Overige verplichtingen		
Verstrekt	-	-
Ontvangen	55.399	69.235

ING België geeft, als leasinggever, activa in operationele lease aan derden. Geen enkele individuele operationele leasingcontracten hebben de termen en condities die materieel het bedrag, timing of zekerheid van de geconsolideerde kasstromen van ING België kunnen beïnvloeden. De toekomstige minimale leasebetalingen op grond van niet-opzegbare operationele leases zijn als volgt:

Toekomstige minimale leasebetalingen per looptijd			
In duizenden EUR	2013	2012	2011
< 1 jaar	739.569	719,213	678,032
> 1 jaar ≤ 5 jaar	1.661.943	1,644,888	1,536,114
> 5 jaar	971.877	966,649	936,539
Totaal	3.373.389	3,330,750	3,150,685

7.7.3.3 Op aandelen gebaseerde betalingen

Via het Long term Equity Ownership (Leo) Plan, in voege sinds 2004, biedt ING Groep NV wereldwijd aan bepaalde medewerkers aandelenopties en performance shares aan.

Belangrijkste Modaliteiten

Aandelenopties:

- laat de deelnemers toe om tegen een vooraf vastgelegde uitoefenprijs een aantal aandelenbewijzen van ING Groep NV aan te kopen dat gelijk is aan het aantal opties waarover ze beschikken;
- een uitoefenperiode van 10 jaar vanaf de datum van toekenning dat op initiatief van de deelnemer tot 5 jaar kan worden beperkt;
- uitoefening van de opties is pas mogelijk drie jaar na de toekenning van de opties;
- uitoefening door middel van levering van de aandelenbewijzen van ING Groep aan de deelnemer onmiddellijk gevolgd door de verkoop ervan of door het plaatsen ervan in effectenrekening na betaling van de uitoefenprijs.

Performance shares:

- toekenning van een aantal performance shares op deelbewijzen van ING Groep NV waarbij het finaal bekomen aantal performance shares afhankelijk is van de relatieve positie die de Total Shareholder Return (TSR) van ING Group NV inneemt binnen de TSR van een groep van concurrenten;
- verworven op het einde van de performance periode van drie jaar;
- afrekening performance shares naargelang de voorkeur van de deelnemer (alles verkopen/alles houden/ gedeeltelijk verkopen).

In 2011 werd een nieuw op aandelen gebaseerd plan geïntroduceerd, het 'Longterm Sustainable Performance Plan' (LSPP). Dit plan vervangt het LEO plan (de huidige plannen in uitvoering blijven ongewijzigd). De voornaamste kenmerken van het LSPP zijn:

- plan bestaat uit 100% aandelen;
- toekenning hangt af van de prestatie van ING Groep;
- Verspreide toekenning: 1/3^e na het eerste jaar, 1/3^e na tweede jaar, 1/3^e na het derde jaar.

Bewegingen in de optierechten

	Uitstaande opties		Gewogen gemiddelde uitoefenprijs (in EUR)	
	2013	2012	2013	2012
Beginbalans	9.167.998	10.656.367	13,40	14,29
Transfer	-93.008	-18.962	15,22	15,01
Toegekend	-	-	-	-
Uitgeoefend	-796.692	-110.132	2,90	2,90
Verbeurd	-120.186	-192.894	11,03	11,92
Kapitaaluitgifte	-	-	-	-
Vervallen	-753.144	-1.166.381	11,07	22,59
Eindbalans	7.404.968	9.167.998	14,78	13,40

Overzicht van uitstaande en uitoefenbare aandelenopties

Waaier van uitoefenprijs in euro	Uitstaande opties per 31 december 2013	Gewogen gemiddelde resterende contractuele looptijd	Gewogen gemiddelde uitoefenprijs	Uitoefenbare opties per 31 december 2013	Gewogen gemiddelde resterende contractuele looptijd	Gewogen gemiddelde uitoefenprijs
00.00 - 05.00	851.781	0,93	2,75	851.781	0,93	2,75
05.00 - 10.00	1.813.040	6,21	7,31	1.813.040	6,21	7,31
10.00 - 15.00	636.463	0,26	14,37	636.463	0,26	14,37
15.00 - 20.00	2.273.199	0,74	17,41	2.273.199	0,74	17,41
20.00 - 25.00	888.801	-0,71	24,14	888.801	-0,71	24,14
25.00 - 30.00	941.684	2,23	25,17	941.684	2,23	25,17
30.00 - 35.00	0	0	0	0	0	0
35.00 - 40.00	0	0	0	0	0	0

Betalingen gebaseerd op aandelen

In duizenden EUR	2013	2012
Kost voortkomend uit transacties betaald in aandelen	7.141	10.977
Kost voortkomend uit transacties in cash	-	0
- boekwaarde op het einde van het boekjaar	-	0
- totale intrinsieke waarde aan het einde van het boekjaar	-	0

De marktwaarde van de toegekende opties wordt als kost opgenomen in de personeelskosten en wordt toegewezen aan de periode waarin de opties werden aangekocht. De marktwaarde van de vergoedingen in de vorm van opties wordt bepaald door middel van een Monte Carlo simulatie. Dit model houdt rekening met de risicoloze rentevoet (2,02% - 4,62%), de geschatte levensduur van de opties (5 tot 9 jaar), de uitoefenprijs, de huidige prijs van het aandeel (2,90 EUR - 26,05 EUR), de geschatte volatiliteit van de certificaten voor aandelen van ING Groep (25,00% - 84,00%) en het geschatte rendement van de dividenden (0,94% - 8,99%).

7.7.3.4 Informatieverschaffing over verbonden ondernemingen

Balans 2013

In duizenden EUR	Moeder- maatschappij	Dochter- onderneming	Ondernemingen waarmee een deelnemings- verhouding bestaat	Joint ventures waarin de entiteit een deelnemer is	Overige
Activa	24.570.781	124.741	1.409	0	389
Leningen en vorderingen	11.389.538	122.781	1.363	0	389
Zichtrekeningen	1.503.701	0	1	0	389
Termijnleningen	6.904.375	122.781	1.362	0	0
Financiële leaseovereenkomsten	0	0	0	0	0
Consumentenkrediet	0	0	0	0	0
Hypothecaire kredieten	0	0	0	0	0
Overige	2.981.462	0	0	0	0
Eigen vermogensinstrumenten	237.712	1.960	46	0	0
Handelseffecten	32.950	0	0	0	0
Beleggingseffecten	204.762	1.960	46	0	0
Overige vorderingen	12.943.531	0	0	0	0
Passiva	23.489.402	689	13.994	0	4.013
Deposito's	6.271.714	689	13.994	0	4.013
Deposito's	6.167.067	689	13.994	0	4.013
Overige ontleningen	104.647	0	0	0	0
Overige financiële schulden	0	0	0	0	0
Schuldcertificaten	977.842	0	0	0	0
Achtergestelde schulden	0	0	0	0	0
Op aandelen gebaseerde betalingen	0	0	0	0	0
Toegekend	0	0	0	0	0
Uitgeoefend	0	0	0	0	0
Overige schulden	16.239.846	0	0	0	0
Garanties verstrekt door de groep	386.815	0	62	0	0
Garanties ontvangen door de groep	386.391	0	0	0	0
Voorzieningen voor dubieuze debiteuren	0	0	0	0	0

Resultatenrekening

In duizenden EUR	2013	2012
Uitgaven	8.248.708	2.792.533
Rentelasten	3.335.574	1.810.500
Vreemde valuta's	832.060	7.395
Provisies en vergoedingen	40.914	52.380
Dienstverlening	0	0
Aankoop van goederen, eigendom en andere activa	0	0
Transfers	0	0
Overige	4.040.160	922.258
Inkomsten	9.181.444	1.534.757
Rentebaten	0	0
Vreemde valuta's	2.735.385	1.449.725
Provisies en vergoedingen	838.487	11.253
Ontvangen dividend	55.366	30.864
Ontvangen diensten	0	0
Verkoop van goederen, eigendom en andere activa	0	0
Transfers	0	0
Overige	5.552.206	42.915
Kosten van het boekjaar met betrekking tot oninbare en dubieuze vorderingen	0	-

7.7.3.5 Gerechtelijke procedures

ING België en haar dochterondernemingen zijn als eisers of als gedaagde betrokken bij rechtszaken in België die voortvloeien uit de normale gang van zaken als beleggers en als belastingbetalers. In sommige van die rechtszaken worden er grote of onbepaalde bedragen geëist, waaronder hoge schadevergoedingen en interesten. Ook al is het onmogelijk te voorspellen of te bepalen hoe alle hangende of dreigende rechtszaken uiteindelijk zullen aflopen, toch meent de directie niet dat de afloop daarvan een effect zal hebben op de financiële positie of de operationele resultaten van ING België.

In België gaat het onder andere om een rechtszaak over de vermeende aansprakelijkheid van de Bank in het kader van een fraude door een derde, gelieerd aan het frauduleuze gebruik van gelden verzameld door deze derde.

Deze rechtszaken omvatten ook verscheidene geschillen over de vermeende aansprakelijkheid van de Bank in het kader van zogenaamd frauduleuze witwaspraktijken van kasgeldvennootschappen, waarbij soms strafrechtelijke procedures lopen tegen enkele medewerkers van ING België.

ING België werd gedagvaard door een informaticaleverancier met wie zij een overeenkomst afgesloten had met het oog op de outsourcing van werkzaamheden van bewaring en uitvoering van orders m.b.t. financiële instrumenten. Daar die vennootschap in de uitvoering van de overeenkomst tekort schoot, heeft ING België de samenwerking stopgezet overeenkomstig de bepalingen van die overeenkomst, wat de dienstverlener betwist.

Record Bank, een dochteronderneming van ING België, heeft verschillende dagvaardingen ontvangen van klanten van een aantal van haar onafhankelijke agenten. De klanten hadden, buiten het medeweten van Record Bank om, fondsen toevertrouwd aan deze agenten. Deze fondsen werden bij een derde geplaatst, met wie Record Bank geen band of zakenrelatie heeft. Het bedrijf werd inmiddels failliet verklaard en een strafrechtelijke dossier werd geopend bij het Openbaar Ministerie.

In Luxemburg wordt ING Luxemburg geconfronteerd met verscheidene geschillen in het kader van de fraude van een ex-werknemer inzake frauduleuze verwerving van middelen.

ING Luxemburg is ook betrokken bij zaken in verband met zogenaamde frauduleuze verrichtingen met betrekking tot kasgeldvennootschappen. In het kader van die zaken wordt de Bank (en een ex-medewerker) in België strafrechtelijk vervolgd of door de Staat voor de burgerlijke rechtbank is gedagvaard.

7.7.3.6 Vergoeding van de commissaris en de leden van zijn netwerk

Ernst & Young bedrijfsrevisoren BCVBA is de belangrijkste commissaris van ING België. Onderstaande tabel toont de audit- en niet-auditvergoedingen voor de Groep voor boekjaar 2013.

Vergoeding van de commissaris en de leden van zijn netwerk	
In duizenden EUR	2013
De commissaris en de personen met wie hij (zij) verbonden is	
1. Bezoldigingen van de commissaris(sen)	2.222
1.1 Bezoldigingen voor de uitoefening van een mandaat van commissaris	1.833
1.2 Bezoldigingen voor uitzonderlijke werkzaamheden of bijzondere opdrachten uitgevoerd voor de groep	389
a. Andere controleopdrachten	389
b. Belastingadviesopdrachten	0
c. Andere opdrachten buiten de revisorale opdrachten	0
2. Bezoldigingen van personen met wie de commissaris(sen) verbonden is (zijn)	534
2.1 Bezoldigingen voor de uitoefening van een mandaat van commissaris	400
2.2 Bezoldigingen voor uitzonderlijke werkzaamheden of bijzondere opdrachten uitgevoerd voor de groep	134
a. Andere controleopdrachten	38
b. Belastingadviesopdrachten	96
c. Andere opdrachten buiten de revisorale opdrachten	0

Alle honoraria zijn expliciet goedgekeurd door het auditcomité van ING België NV et het auditcomité van ING Groep NV (Amsterdam).

7.7.4 Bezoldiging van de leden van de Raad van Bestuur en van het Directiecomité

7.7.4.1 Structuur van de bezoldigingen van de leden van de Raad van Bestuur

De Gewone Algemene Vergadering van 25 april 2011 heeft de bezoldiging voor een mandaat van bestuurder vastgelegd op 35,000 euro.

Deze bezoldiging is qualitate qua van toepassing op alle uitvoerende en niet-uitvoerende leden van de Raad.

Er wordt voor de niet-uitvoerende leden van de Raad van Bestuur in geen enkele verbrekingsvergoeding van het mandaat voorzien.

Voor 2013 werd een totaal bedrag van 620.000 euro aan de bestuurders in functie uitbetaald.

Bovendien werd een totaal bedrag van 75.225 euro aan de erebestuurders toegekend in 2013.

7.7.4.2 Leningen en voorschotten aan de leden van de Raad van Bestuur

Leningen en vorderingen aan de leden van de Raad van Bestuur		
In duizenden EUR	2013	2012
Leningen en voorschotten	721	435

De leningen en voorschotten aan de leden van de Raad van Bestuur worden tegen de marktvoorwaarden verstrekt.

7.7.4.3 Structuur van de bezoldigingen van de leden van het Directiecomité

De recente evolutie van de regels van toepassing op de financiële wereld heeft geleid tot het aannemen van een nieuwe loonpolitiek vanaf 1 januari 2011.

De samenstelling van de enveloppe van bezoldigingen die de leden van het Directiecomité genieten, werd bijgevolg herzien en bestaat op vandaag uit twee hoofdelementen:

- het basisloon, dat het totale gewaarborgde jaarinkomen voor de betrokkenen vertegenwoordigt;
- de variabele bezoldiging waarvan een deel direct wordt toegekend en een ander deel uitgesteld wordt toegekend:
 - Het deel dat direct wordt toegekend, bestaat voor de helft uit contanten en voor de helft uit aandelen van de ING Groep of gelijkgestelde instrumenten onderworpen aan een retentieperiode van 1 jaar;
 - het uitgestelde gedeelte wordt toegekend over een totale periode van drie jaar waarbij één derde ieder jaar wordt toegekend. Iedere jaarlijkse toekenning is eveneens verdeeld voor de helft in contanten en voor de helft in aandelen van ING groep of gelijkgestelde instrumenten. Dit tweede gedeelte is eveneens onderworpen aan een retentieperiode van één jaar.

De variabele bezoldiging wordt toegekend op voorwaarde dat er zich voorafgaand geen van de hierna beschreven omstandigheden voordoen: bewezen wangedrag, ernstige fout, misdrijf, fraude, aanzienlijke tekortkomingen in het risicobeheer, aanzienlijke veranderingen in de economische en gereguleerde kapitaalbasis, specifiek gedrag dat heeft geleid tot een ingrijpende rechtzetting van de jaarrekening van de groep of een grote schade berokkend heeft...

Bovenop wat voorafgaat, genieten de leden van het Directiecomité dezelfde voordelen als vele andere personeelsleden van de bank: uitbreiding van de ziekte- en invaliditeitsverzekering, overlijdensverzekering, representatiekosten, bedrijfswagen.

Structuur van de bezoldigingen van de leden van het Directiecomité		
In duizenden EUR	2013	2012
Kortetermijnpersoneelsbeloningen	3.063	3.293
Vergoedingen na uitdiensttreding	638	664
Andere langetermijnpersoneelsbeloningen	367	345
Ontslagvergoedingen	0	-
Op aandelen gebaseerde betalingen	868	862
Totaal	4.936	5.164

7.7.4.4 Pensioenstelsel van de leden van het Directiecomité

Het pensioenstelsel van de niet-geëxpatrieerde leden van het Directiecomité is gebaseerd op een toegezegd bijdragenplan, dat wordt verzekerd via een contract met AXA Belgium SA/NV.

7.7.4.5 Andere contractuele bepalingen inzake de bezoldiging van de leden van het Directiecomité

Als de functie van een lid van het Directiecomité wordt beëindigd om een andere reden dan pensionering, ontslag of ernstig wangedrag, dan geniet de betrokkene een verbrekingsvergoeding die gelijk is aan 12 maal zijn basisloon. In geval van beëindiging voor een andere reden dan de prestatie, kan de Raad van Bestuur beslissen om de verloning uit te breiden tot 18 maal het basisloon (vaste en variabele vergoeding).

In geval van langdurige ziekte ontvangen de leden van het Directiecomité 100% van hun laatste basisloon gedurende de eerste twaalf maanden, 90% gedurende de twaalf volgende maanden en 50% nadien.

In 2013 werden geen vergoedingen voor langdurige ziekte betaald.

8 Verslag van de Commissaris aan de Algemene Vergadering der Aandeelhouders van ING België NV over de geconsolideerde jaarrekening over het boekjaar afgesloten op 31 december 2013

Het verslag van de Commissaris betreft hoofdstuk 3 'Rapport van de Raad van Bestuur over de geconsolideerde rekeningen van ING België NV' en hoofdstuk 7 'De Geconsolideerde jaarrekeningen'.

Verslag van de commissaris aan de algemene vergadering der aandeelhouders van ING België nv over het boekjaar afgesloten op 31 december 2013

Overeenkomstig de wettelijke bepalingen, brengen wij u verslag uit in het kader van ons mandaat van commissaris. Dit verslag omvat ons oordeel over de geconsolideerde jaarrekening (de "Geconsolideerde Jaarrekening") evenals ons verslag betreffende de overige door wet- en regelgeving gestelde eisen zoals hieronder gedefinieerd. De Geconsolideerde Jaarrekening omvat de geconsolideerde balans op 31 december 2013, de geconsolideerde resultatenrekening (het geconsolideerd overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten), het geconsolideerd mutatieoverzicht van het eigen vermogen en het geconsolideerd kasstroomoverzicht van het boekjaar afgesloten op 31 december 2013 en de toelichting.

Verslag over de Geconsolideerde Jaarrekening - oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben de controle uitgevoerd van de Geconsolideerde Jaarrekening van ING België nv ("de Vennootschap") en haar dochterondernemingen (samen "de Groep") over het boekjaar afgesloten op 31 december 2013. Deze Geconsolideerde Jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards zoals goedgekeurd door de Europese Unie. Het geconsolideerde balanstotaal bedraagt K€ 143.470.186 en de resultatenrekening sluit af met een winst van het boekjaar van K€ 977.679 (aandeel van de groep).

Verantwoordelijkheid van de raad van bestuur voor het opstellen van de Geconsolideerde Jaarrekening

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de Geconsolideerde Jaarrekening die een getrouw beeld geeft in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards zoals goedgekeurd door de Europese Unie. De raad van bestuur is ook verantwoordelijk voor het implementeren van de interne beheersing die de raad van bestuur noodzakelijk acht voor het opstellen van de Geconsolideerde Jaarrekening die geen afwijking van materieel belang bevat, die gevolg is van fraude of van fouten.

Verantwoordelijkheid van de commissaris

Het is onze verantwoordelijkheid een oordeel over deze Geconsolideerde Jaarrekening tot uitdrukking te brengen op basis van onze controle. Wij hebben onze controle volgens de internationale controlestandaarden ("*International Standards on Auditing - ISA*") uitgevoerd. Die standaarden vereisen dat wij aan de deontologische vereisten voldoen alsook de controle plannen en uitvoeren teneinde een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen dat de Geconsolideerde Jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de in de geconsolideerde jaarrekening opgenomen bedragen en toelichtingen. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de beoordeling door de commissaris, met inbegrip van diens inschatting van de risico's van een afwijking van materieel belang in de geconsolideerde jaarrekening als gevolg van fraude of van fouten.

Verslag van de commissaris van 9 april 2014 over de geconsolideerde jaarrekening van ING België nv over het boekjaar afgesloten op 31 december 2013

Bij het maken van die risico-inschatting neemt de commissaris de interne beheersing van de Groep in aanmerking die relevant is voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening, die een getrouw beeld geeft, ten einde controlewerkzaamheden op te zetten die in de gegeven omstandigheden geschikt zijn maar die niet gericht zijn op het geven van een oordeel over de effectiviteit van de interne beheersing van de Groep. Een controle omvat tevens een evaluatie van de geschiktheid van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving, de redelijkheid van de door de raad van bestuur gemaakte schattingen, alsmede de presentatie van de geconsolideerde jaarrekening als geheel.

Wij hebben van het bestuursorgaan en van de aangestelden van de Vennootschap de voor onze controle vereiste ophelderingen en inlichtingen verkregen en wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om daarop ons oordeel te baseren.

Oordeel zonder voorbehoud

Naar ons oordeel geeft de Geconsolideerde Jaarrekening van de Vennootschap per 31 december 2013 een getrouw beeld van de financiële toestand van de Groep alsook van haar geconsolideerde resultaten en van haar geconsolideerde kasstromen over het boekjaar dat op die datum is afgesloten, in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards zoals goedgekeurd door de Europese Unie.

Verslag betreffende overige door de wet- en regelgeving gestelde eisen

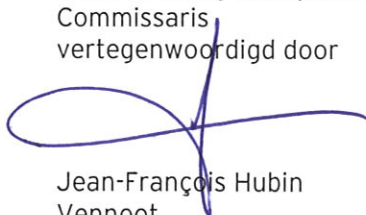
De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen en de inhoud van het jaarverslag over de Geconsolideerde Jaarrekening in overeenstemming met artikels 96 en 119 van het Wetboek van vennootschappen, evenals het naleven van het Wetboek van vennootschappen voor deze Geconsolideerde Jaarrekening.

In het kader van ons mandaat en overeenkomstig met de van toepassing zijnde bijkomende norm uitgegeven door het Instituut van de Bedrijfsrevisoren, zoals gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad op 28 augustus 2013 (de "Bijkomende Norm"), is het onze verantwoordelijkheid om bepaalde procedures uit te voeren aangaande de naleving, in alle van materieel belang zijnde opzichten, van bepaalde wettelijke en reglementaire verplichtingen, zoals gedefinieerd in de Bijkomende Norm. Als gevolg van deze procedures, doen wij de volgende bijkomende verklaring die niet van aard is om de draagwijdte van ons oordeel over de Geconsolideerde Jaarrekening te wijzigen:

- ▶ Het jaarverslag over de Geconsolideerde Jaarrekening behandelt de door de wet vereiste inlichtingen, stemt overeen met de Geconsolideerde Jaarrekening en bevat geen van materieel belang zijnde inconsistenties ten aanzien van de informatie waarover wij beschikken in het kader van ons mandaat.

Brussel, 9 april 2014

Ernst & Young Bedrijfsrevisoren BCVBA
Commissaris
vertegenwoordigd door

Jean-François Hubin
Vennoot

14JFH0127